

I. GUDRO, A. ZIGMUNDE, R. LAPSA, E. LAPSA

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE PUSGADSIMTS KĪPSALĀ

RIGA TECHNICAL UNIVERSITY
HALF A CENTURY ON KĪPSALA

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
PUSGADSIMTS ĶĪPSALĀ

RIGA TECHNICAL UNIVERSITY
HALF A CENTURY ON ĶĪPSALA

Gudro I., Zigmunde A., Lapsa R., Lapsa E.

Rīgas Tehniskā universitāte. Pusgadsimts Ķīpsalā. Rīga, RTU Inženierzinātņu vēstures pētniecības centrs, 2018, 104 lpp.
Riga Technical University. Half a Century on Ķīpsala. Riga, RTU Research Centre for Engineering History, 2018, 104 p.

Grāmatā hronoloģiski atspoguļota Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) studentu pilsētiņas veidošanās un izaugsme Ķīpsalā 50 gadu gaitā, iekļaujot vēsturiskas ilustrācijas un dokumentus, kā arī populārzinātnisku aprakstu latviešu un angļu valodā. Tā būs saistoša lasāmviela visiem, kuri interesējas par RTU un inženierzinātņu vēsturi.

The growth and development of the Riga Technical University (RTU) *Ķīpsala* Campus during 50 years is chronologically reflected in the book, including historical illustrations and documents, as well as popular science description in Latvian and English. This will be an entertaining reading for anyone interested in RTU and engineering history.

Redaktors/Editor

Oksana Ivanova (angļu val. / English)

ISBN 978-9934-22-130-9 (print)

ISBN 978-9934-22-135-4 (pdf)

© Rīgas Tehniskā universitāte, 2018

© Riga Technical University, 2018

Kipsala Island surrounded by the *Daugava* River from the centre of Riga, from *Pārdaugava* by *Zunds* (the *Zunda* Canal), from the outskirts of the island populated by the local fisherman and peasants has become a modern part of Riga with a modern infrastructure. In 1965, the construction of buildings of Riga Polytechnic Institute (RPI) (since 1990 – Riga Technical University (RTU)) started on *Kipsala* Island. Fifty years have passed since the first students and lecturers came to *Kipsala* in 1968. *Kipsala* has developed into a modern engineering centre, a contemporary study place for Latvian and foreign students. In the last century, other faculty buildings, dormitories and a swimming pool of RTU were built. In the 21st century, the former Canteen building was rebuilt to RTU Creative Industries Centre, a new building of the Faculty of Power and Electrical Engineering and a Laboratory Building were constructed, as well as several buildings of RTU faculties and the Scientific Library were renovated.

The book is a popular science study devoted to the growth of RTU *Kipsala* Campus and provides insight into the life of the University on a small island of Riga. The research has been carried out by the team of RTU Research Centre for Engineering History – *Ilze Gudro, Alīda Zigmunde, Rūta Lapsa, Eduards Lapsa*, who have identified the collection of RTU History Museum, analysed materials available at archives, libraries and other museums and interviewed existing and former employees of RPI / RTU, who in person participated in the building process of *Kipsala* Campus in the last century and experienced events of that day.

The book is dedicated to Latvia's Centenary and fifty years since RTU came to *Kipsala*.

Kipsala, ko no Rīgas centra puses ieskauj Daugava, no Pārdaugavas – Zunds, no nomajās, tikai zvejnieku un zemnieku apdzīvotas salas kļuvusi par modernu Rīgas pilsētas daļu ar mūsdienīgu infrastruktūru. 1965. gadā *Kipsalā* sākās Rīgas Politehniskā institūta (RPI), no 1990. gada – Rīgas Tehniskās universitātes (RTU), ēku celtniecība. Kopš pirmo RPI studentu un mācībspēku ienākšanas *Kipsalā* 1968. gadā ir pagājuši 50 gadi. *Kipsala* izveidojusies par modernu inženierzinātņu centru, mūsdienīgu studiju vietu Latvijas un ārziņju jauniešiem. Pagājušajā gadsimtā uzceltas vēl citu RTU fakultāšu ēkas, kopmītnes, peldbaseins. 21. gadsimtā bijusī ēdnīca pārbūvēta par RTU Radošo industriju centru, uzcelta Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes jaunā ēka, Laboratoriju māja, renovētas vairākas citu fakultāšu ēkas un Zinātniskā bibliotēka.

Grāmata ir populārzinātnisks pētījums par studentu pilsētiņas izaugsmi *Kipsalā* un sniedz ieskatu augstskolas dzīvē uz nelielās Rīgas salas. Pētījumu veikusi RTU Inženierzinātņu vēstures pētniecības centra (IVPC) komanda – Ilze Gudro, Alīda Zigmunde, Rūta Lapsa, Eduards Lapsa – apzinot RTU Vēstures muzeja krājumu, analizējot pieejamos arhīvu, bibliotēku un citu muzeju materiālus un aptaujājot esošos un bijušos RPI / RTU darbiniekus, kuri personīgi piedalījušies *Kipsalas* studentu pilsētiņas tapšanā pagājušajā gadsimtā un piedzīvojuši to dienu notikumus.

Grāmata veltīta Latvijas valsts simtgadei un 50 gadiem kopš RTU ienākšanas *Kipsalā*.

levads	5	Introduction	5
Kīpsala līdz 20. gadsimta vidum	6	Kīpsala until the Middle of the 20th Century	6
20. gadsimta 50. gadi	18	The 1950s	18
20. gadsimta 60. gadi	20	The 1960s	20
20. gadsimta 70. gadi	32	The 1970s	32
20. gadsimta 80. gadi	42	The 1980s	42
20. gadsimta 90. gadi	54	The 1990s	54
21. gadsimts	64	The 21st century	64
Avoti un literatūra	90	Sources and Literature	90
Attēli	93	Illustrations	93

Today, when the *Vanšu* Bridge connects *Kipsala* with the historic centre of Riga, it is difficult to imagine that recently there has been nothing like the hustle and bustle of the city. *Kipsala* is located in the city centre, and for more and more people in Latvia and all over the world it is associated with Riga Technical University.

The construction of the first faculty building of Riga Polytechnic Institute (RPI) (since 1990 – Riga Technical University (RTU)) began in 1965, and after three years it was transferred for students and lecturers of the Radio Engineering and Communication Faculty of RPI (at present – Faculty of Electronics and Telecommunications of RTU) on *Kipsala* Island. The dream about the RPI / RTU Campus started to come true.

In 1968, 50 years ago, the first students of Riga Polytechnic Institute came to *Kipsala*. Future radio communications technicians started their studies at the newly built faculty on *Kipsala* Island. RPI was one of the first institutions of higher education in the Baltics, which in the Soviet era started to build a united Students' Campus.

The period of Soviet «deficit and clout» did not go smoothly, but soon, one after another, buildings of faculties, students' dormitories and canteen were built on *Kipsala* Island.

At that time, nobody thought that «developed socialism and a bright path to communism» would end at the end of the 1980s. An independent state was restored, but the recovery of the national economy was a long way off. And *Kipsala* Campus had been a dream for almost 20 years. Centuries and generations changed, the time went by and the question about the improvement of the *Kipsala* Campus was raised only in the 21st century. In 2007, the Senate of RTU approved the establishment of a joint territorial complex of RTU on *Kipsala* Island and in its immediate vicinity as a long-term strategic goal of RTU.

RTU *Kipsala* Campus is being established and it is one of most modern engineering, study, science and valorisation centre not only in Latvia, but also in the Baltic States, which continues to grow and improve.

Šodien, kad *Kipsalu* ar Rīgas vēsturisko centru savieno Vanšu tilts, grūti iedomāties, ka salīdzinoši nesen te vēl nebija nekā no pilsētas steigas un burzmas. Šodien *Kipsala* atrodas pilsētas centrā, un arvien vairāk cilvēkiem gan Latvijā, gan pasaulē tā asociējas ar Rīgas Tehnisko universitāti.

Kipsalā pirmās Rīgas Politehniskā institūta (RPI) / Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) fakultātes ēkas būvdarbi sākās 1965. gadā, un pēc trim gadiem tā tika nodota RPI Radiotehnikas un sakaru fakultātes (tagad – RTU Elektronikas un telekomunikāciju fakultāte (ETF)) studentu un mācībspēku rīcībā. Un sapnis par institūta studentu pilsētiņu sāka piepildīties.

Pirms 50 gadiem – 1968. gadā – *Kipsalā* ienāca pirmie toreizējā Rīgas Politehniskā institūta studenti – mācības sāka topošie radiotehnikas un sakaru inženieri. RPI bija viena no pirmajām augstskolām Baltijā, kas jau padomju gados sāka veidot vienotu studentu pilsētiņu.

Padomju «deficīta un blata» apstākļos gludi negāja, bet drīz jau viena pēc otras *Kipsalā* slējās fakultāšu ēkas, studentu kopmītnes un ēdnīca.

Toreiz vēl neviens nenojauta, ka 80. gadu beigās beigsies «attīstītais sociālisms un gaišais ceļš uz komunismu». Latvija atkal kļuva par neatkarīgu valsti, bet atjaunot ekonomiku tik ātri neizdevās. Un *Kipsalas* studentu pilsētiņa gandrīz 20 gadu garumā atkal kļuva par sapni. Tikai 2007. gadā RTU Senāts par RTU ilgtermiņa stratēģisko mērķi apstiprināja vienota RTU teritoriālā kompleksa izveidi *Kipsalā* un tās tiešā tuvumā.

Kipsalā ir izveidota RTU Studentu pilsētiņa – viens no modernākajiem inženierzinātņu studiju, zinātnes un valorizācijas centriem ne tikai Latvijas, bet arī Baltijas mērogā, kas turpina augt un pilnveidoties.

Salas vēsture

Ķīpsala ir vidēji liela sala Daugavas lejteces kreisajā krastā, kuru no kreisā krasta atdala Zunds jeb Zunda kanāls, bet salas dienvidrietumos – Āzene (Zunda kanāla dienvidu daļa). Salas garums ir aptuveni 2,7 kilometri, platums – 0,5 kilometri, veidojot nedaudz vairāk par viena kvadrātkilometra platību (ap 100 hektāru). Ķīpsala ir daļa no Rīgas vēsturiskā centra aizsargājamās buferzonas, kas iekļauta UNESCO pasaules mantojuma sarakstā [1].

Vēsturnieki stāsta, ka, iespējams, sala no mazākām salām un smilšu sanesumiem veidojusies vairākus gadsimtus. Tā esot radusies vēl ilgi pirms tam, kad bīskaps Alberts 1201. gadā nodibināja Rīgu, bet vēsturiskos dokumentos to var identificēt, sākot no 17. gadsimta [2].

Viens no latviešu vecākajiem amatiem bija zvejniecība, un tieši Rīgas pilsētas Zvejnieku ģildes locekļi novērtēja salas izdevīgo ģeogrāfisko izvietojumu un apmetās tur uz dzīvi. Zvejnieki deva salai nosaukumu Žagarsala – Rīgas pilsētas zvejnieku vecākā Žagara vārdā. Ar šādu nosaukumu sala esot atzīmēta arī senākajā zināmajā Rīgas apkārtnes ģeogrāfiskajā kartē – Zviedrijas karaja Gustava II Ādolfa (*Gustav II Adolf*; 1594–1632) 1621. gada Rīgas aplenkuma plānā [2].

17. gadsimtā Žagaru amatā nomainīja zvejnieks Pēteris Ķīpis, un salu sāka saukt par Ķīpja salu jeb Ķīpsalu (vācu valodā – *Kiepenholm*). Pēc citas versijas – nosaukums Ķīpsala radies no vevcārda «kip», kuru var tulkojot kā kīpa, ādu sainis. Tā sala dēvēta arī apgaismības laikmeta mākslinieka un vēsturnieka Johana Kristofa Broces (*Johann Christoph Brotze*; 1742–1823) zīmējumā (1798) [3].

Pēc citiem nostāstiem, salas nosaukums cēlies no Ķīpara vārda, tā esot saucies pirmsais zvejnieks, kas apmeties uz dzīvi šajā salā. Salas nosaukums, iespējams, cēlies no vācu vārda «Wegkäufer» (burtiski tulkojot – «tālāktirgotājs»), jo Ķīpsalas zvejnieki jau no seniem laikiem nodarbojušies arī ar zivju tirdzniecību, tās no apkārtnes zvejniekiem uzpirkdami un Rīgā dārgāk pārdodami. Latviešu zvejnieki tad arī paši šo vārdu sagrozījuši un sākuši saukties par «vējķipariem», tāpēc arī sala nosaukta par Ķīperu jeb Ķīpsalu [4].

Liela problēma Ķīpsalai bija ikgadējie pavasara plūdi, pret kuriem vietējie iedzīvotāji cīnījās vairāku gadsimtu garumā. Daugavas straume kopā ar pavasara palu ledusgabaliem viegli tika pāri Ķīpsalas aizsargdambjiem, un ēkas ar visu iedzīvi tika ieskalotas jūrā. Jau 18. gadsimta vidū balasta izkraušanai bijušas norādītas konkrētas vietas, lai nepielāgatu Daugavas gultnes aizsēršanu un pasargātu salas krastus.

History of the Island

Ķīpsala is a medium-sized island on the left bank of the *Daugava* River, separated from the left bank by the *Zunds* or the *Zunda Canal*, and from the south-west part of the island by *Āzene* (the southern part of the *Zunda Canal*). The length of the island is approximately 2.7 kilometres; its width is about 0.5 kilometres, forming an area of just over one square kilometre (around 100 hectares). *Ķīpsala* is a part of the protected buffer zone of the historic centre of Riga, which is included in the UNESCO World Heritage List [1].

Historians presume that *Ķīpsala* Island had been forming from smaller islands and sands for centuries. It had been formed long before Bishop Albert founded Riga in 1201, but in historical documents it could have been identified since the 17th century [2].

Fishery was one of the oldest handicrafts in Latvia, and the members of Riga Fishermen Guild appreciated the geographical location of the island and settled there. The fishermen named the island *Žagarsala* after the most prominent inhabitant of Riga – Riga fishermen's elder, a man called *Žagars*. This name of the island also appeared in the oldest known geographic map of Riga – in the siege plan of Riga by the King of Sweden Gustav II Adolph (1594–1632) in 1621 [2].

In the 17th century, fisherman *Pēteris Ķīpis* replaced fisherman *Žagars*, and the island became known as *Ķīpja* Island or *Ķīpsala* (*Kiepenholm*). According to the other legend, the name *Ķīpsala* comes from an old name *kip*, which can be translated as «bale» or «leather package». The given name of the island appeared on the drawing (1798) by artist of the Enlightenment period and historian Johann Christoph Brotze (1742–1823) [3].

There is also a legend that the name of the island, according to various stories, appears to have originated from the name of the first fisherman *Ķipars* who settled down on this island. Nevertheless, some people believe that the name of the island originates from the German word «*Wegkäufer*» (seller), since fishermen in *Ķīpsala* Island have long been engaged in fish trading. They bought fish from the local fishermen and further sold it in Riga. Latvian fishermen misinterpreted the name and started calling themselves «vējķipari», which is why the island is also called *Ķīperu* or *Ķīpsala* [4].

Locals had been struggling against annual spring floods for centuries, which were a major problem on *Ķīpsala* Island. The stream of the *Daugava* River, along with the spring ice floes, easily crossed *Ķīpsala* protective dams, and the buildings with the belongings were washed into the sea. Already in the middle of the 18th century, specific locations were indicated for ballast unloading in order to prevent the clogging of the *Daugava* River and to protect the island shores.

Riga nebst den unter
dem Polizeyamt stehenden
Vorstädten.

1798.

- Georgenhospitalsgärde Gr. g.
Klein Klüversholm
Groß Klüversholm
Thorenbergs Gründe
Mückenholm
Friedrichs und Hafenhofen.

Nopietnāka Ķīpsalas dambju nostiprināšana sākās 19. gadsimta vidū, un kopš 60. gadiem lielāko no tiem sāka saukt par Balasta dambi. Bigauņciema zvejnieks Jēkabs Štrūlis savās atmiņās atcerējās Balasta dambi kā vietu, kurp ik vasaru devās tuvāku un tālāku ciemu zvejnieki, lai salasitu no visas pasaules atvestos oļus savu zvejas tiklu atsvariem. Interesanti, ka jaunuzbūvētos dambjus tā laika plānos atzīmēja ar burtiem, piemēram, VWX, CDE, FG. Vēl šodien mums ir pazīstams AB dambis [2].

Cīņa ar plūdu radītajām sekām, pēc vēstures liecībām, lāgā nevedās. Dambji regulāri tika pārrauti, un 18. gadsimta otrajā pusē pēc kārtējiem plūdiem izveidojās Āgenskalna līcis, kas Daugavas kreisajā krastā ir vēl mūsdienās.

19. gadsimtā strauji pieauga uz Rīgu vesto kravu un preču apjoms, un bija nepieciešamas jaunas ostas. Tika izstrādāts plāns arī Rīgas ziemas ostas izbūvei Ķīpsalas ziemeļu daļā. Katra osta bija paredzēta noteiktām precēm. Rīgas teritorijas aprakstā, kas publicēts 1913. gadā, Ķīpsalā bija norādītas šādas ostas: Balasta osta aiz CDE dambja (kokmateriāli); osta aiz FG dambja (iekārva meža materiālus un ģipsi, izkrāva krītu); Peldu salas osta Āgenskalna līci (ogles un kokss) [2].

Ķīpsalas dienvidos bija kokzāģētava, bet salas vidusdaļā gar Daugavu, Balasta dambī, 1863. gadā uzcēla vēdzirnavas, kur mala ģipsi un krītu. Tad ģipša fabrikai uzbūvēja kieģeļu ēkas, kas saglabājušās līdz mūsdienām un pēc pārbūves tiek izmantotas kā dzīvokļi. Garš sarkano kieģeļu skurstenis joprojām liecina, ka Ķīpsalā bijusi fabrika. Tās īpašnieks 20. gadsimta sākumā bija Rīgas Politehniskā institūta Ķīmijas nodalas absolvents (1904) inženieris tehnologs Pauls Bēms (*Paul Boehm; 1879–1951*).

20. gadsimta sākumā Ķīpsalā parādījās ne vien vairākstāvu koka apbūve, bet arī viena no retajām mūra ēkām (Ogļu ielā 30, celta 1910. gadā). Tolaik labiekārtotākā un modernākā ēka Ķīpsalā piederēja Rīgas Politehnikuma Mašīnbūves nodalas absolventam (1896) inženierim Gustavam Taubem (*Gustav Taube; 1870–1965*). Tā atradās Balasta dambī 20/22, tika celta 1900. gadā pēc Rīgas Politehnikuma Inženieru nodalas (1878) absolventa Edmunda Trompovska (*Edmund von Trompowsky; 1851–1919*) projekta, un jau 1905. gadā šajā ēkā bija centrālapkure ar silto ūdeni.

Ķīpsalas dienvidu daļu jau kopš 19. gadsimta beigām bija iecienījuši ūdenssportisti – tur atradās Rīgas jahtklubs, Vidzemes jahtklubs un arī Rīgas Airētāju klubs. Latvijas pirmās brīvvalsts laikā, 20. gadsimta 20.–30. gados, par pilsētas līdzekļiem tur tika ierīkota arī brīvdabas peldētava.

Considerable strengthening of Ķīpsala Island embankments began in the middle of the 19th century. And since the 1860s, the largest of them has been called *Balasta Embankment*. The fisherman of *Bigauņciems* Jēkabs Štrūlis kept in memory *Balasta Embankment* as a place where in the summer fishermen from nearby and distant villages gathered pebbles brought from all over the world for their fishing net weights. It is interesting to note that the newly-identified embankments were marked with letters such as VWX, CDE and FG. Even today AB Embankment is known to us [2].

Overcoming the consequences of floods, according to historical evidence, did not go far. The embankments were regularly broken. In the second half of the 18th century, after the current flood, *Āgenskalns Bay* emerged, which still exists on the left bank of the *Daugava River*.

In the 19th century, the volume of cargo and goods that had been brought to Riga increased rapidly, and new ports were needed. A plan was also developed for the construction of Riga winter harbour in the northern part of *Ķīpsala Island*. Each port was intended for certain goods. In the description of the territory of Riga, published in 1913, the following ports were indicated on *Ķīpsala Island*: *Balasta Port* behind the CDE Embankment (for timber); port behind the FG Embankment (for loading of forest materials and plaster (gypsum); for unloading of chalk); *Peldu Island Port* in *Āgenskalns Bay* (for coal and coke) [2].

There was a sawmill in the south part of *Ķīpsala Island*, but in the middle of the island along the *Daugava River*, windmills were built along *Balasta Embankment* in 1863, where gypsum and chalk were ground. In those times, for the gypsum factory brick buildings were built. They have survived to the present day and are used as apartments after reconstruction. A long chimney built of red bricks still demonstrates that there was a factory on *Ķīpsala Island*. At the beginning of the 20th century, its owner was a graduate of the Department of Chemistry (1904) of Riga Polytechnic Institute, engineer Paul Boehm (1879–1951).

At the beginning of the 20th century, not only multi-storey wooden buildings, but also one of the rarest stone buildings (30 *Ogļu Street* built in 1910) appeared on *Ķīpsala Island*. At that time, the most upgraded and modern building on *Ķīpsala Island* was owned by the graduate of the Department of Machine Engineering (1896) of Riga Polytechnicum, engineer Gustav Taube (1870–1965). It was located at 20/22 *Balasta Embankment* and was built in 1900 by the project of the graduate of the Department of Engineering (1878) of Riga Polytechnicum Edmund von Trompowsky (1851–1919), and in 1905 this building had central heating with warm water.

Since the end of the 19th century, southern part of *Ķīpsala Island* had been a favourite place for water sportsmen – there were Rīga Yacht club, *Vidzeme Yacht Club* and *Rīga Rower Club*. There was also an open-air swimming pool erected through the city funding during the first independence of the Republic of Latvia in the 1920s–1930s.

Riga — А В - Damm.
Рига — А Б дамба.

4

5

Riga
Баластная дамба

Рига

6

7

Ūdens satiksme

Līdz 19. gadsimta beigām Rīgā bija tikai divi tilti: peldošais plostu tilts (celts 1714. gadā) un Zemgales jeb Dzelzs tilts (celts 1872. gadā, Pirmā pasaules kara laikā sagrauts). Ķīpsalā varēja noklūt, izmantojot ūdens satiksmi. Vasarās un rudenīs ķīpsalnieki varēja izmantot Daugavas pārcēlāju pakalpojumus [5], līdz 19. gadsimta beigām starp Ķīpsalu un Ūdens ielu kursēja prāmis [6].

19. gadsimta 50. gados Daugavā sākās intensīva tvaikoņu satiksme. Rīgas pilsēta Daugavas šķērsošanai atklāja trīs pasažieru kuģīšu līnijas, no kurām divām – uz Zundu un uz Ilūciemu – bija pietura arī Ķīpsalā. Paralēli nomajās salas zvejnieki pārcēla cilvēkus ar airu laivām, 19. gadsimta beigās uzplauka arī privāto kuģīšu satiksme uz Ķīpsalu. 1938. gadā tvaikoņu satiksme uz Ķīpsalu pamazām likvidēja un ieviesa motorlaivu kustību starp Ilūciemu un Ķīpsalu [7].

Ķīpsalu varēja sasniegt arī pa Pontonu tiltu, vēlāk – braucot ar prāmi pāri Zunda kanālam. Noklūšanai Ķīpsalā izmantoja ormaņus un zirgu omnibusus. 1904. gadā sākās Āgenskalna līča padziļināšana. Izceļtās smiltis izbēra Burkānu un Mazajā Kliversalā. Šajā laikā izbūvēja Balasta dambja (ielas) sākumdaļu Burkānsalā. 1910. gadā uzcēla metāla konstrukciju tiltu pār Zunda augšgalu (Āzeni), ierīkoja slūžas palu straumes aizturēšanai, un noklūt Ķīpsalā bija ērtāk. Tiltu rekonstrueja 1999. gadā. 1880. gadā zirgu omnibusa maršruts bija: Torņakalns–Ķīpsala–Ilūciems–Cementa fabrika. Ormaņu vadītos transportlīdzekļus drīz vien aizstāja automašīnas un pilsētas vilcieni (elektriskie tramvaji). Uz Ķīpsalu bija plānots ierīkot pat tramvaja līniju, taču šos plānus izjauca Pirmais pasaules karš.

Ziemā ķīpsalnieki Daugavu šķērsoja pa ledu – gan kājām, gan ar ormaņiem, gan ar auto un rāgavīņām. 20. gadsimta 20. gados, lai slidragaviņas pāri Daugavai varētu ērtāk un ātrāk pārvadāt pasažierus, no ledus tika notīrts sniegs. Slidragaviņas bija divvietīgas, un aiz tām vīrs ar slidām stūma pasažierus pāri Daugavai. «Slidragaviņas bija daždažādas un dižas. Kā gulbji ar paceltu galvu un lokā izliektu kaklu – kā delfini un valzivis, kuriem varēja iesēsties mugurkaulā, bija arī slidragaviņas ar zirgu, tīgeru un lauvu galvām, bija arī īstas kamanas ar vareni izliektiem purniem» [8]. Vīrus, kas kamanījas uz slidām stūma pāri滑denajai Daugavai, sauca par «Uebersetzeriem» [9]. Rudens un pavasara plūdu laikos satiksme ar Ķīpsalu tika pārtraukta vispār.

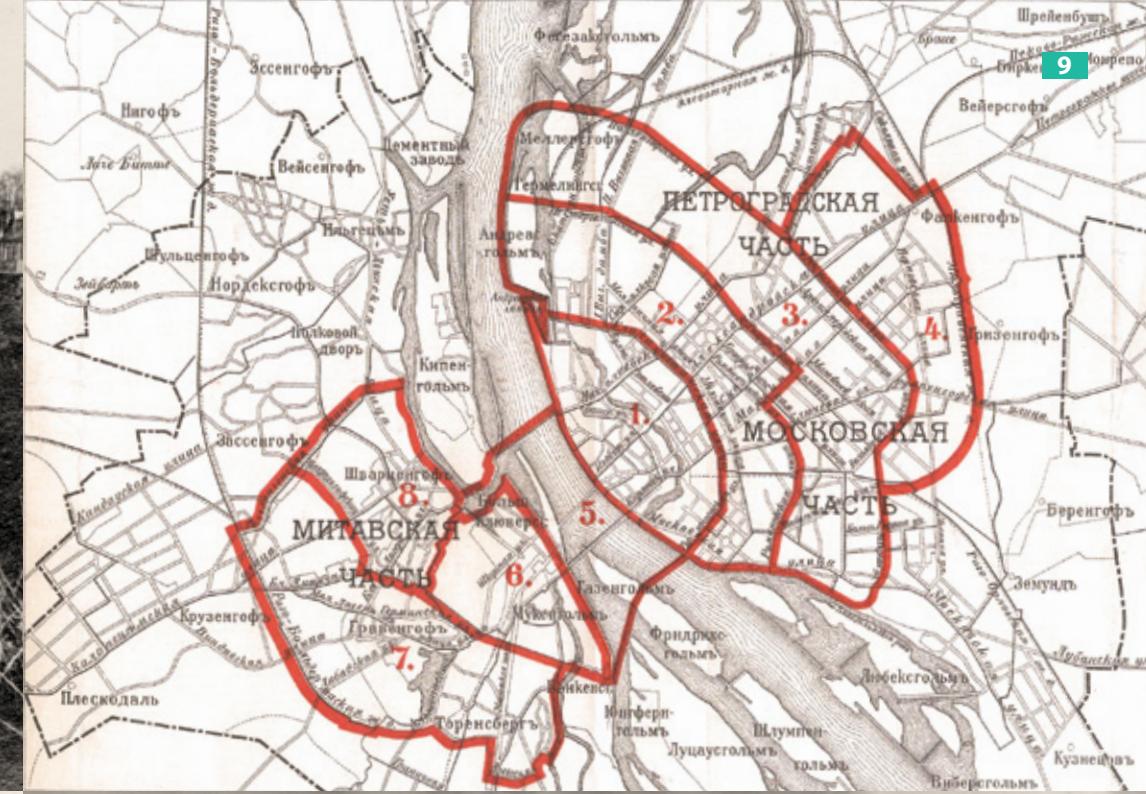
Water Traffic

By the end of the 19th century, there were only two bridges in Riga: the Floating Raft Bridge (built in 1714) and the Railway Bridge (built in 1872, destroyed during the First World War). Consequently, water traffic could be used to reach Ķīpsala Island. In the summer and autumn periods, inhabitants of Ķīpsala Island could use services of the Daugava River ferrymen [5] and there was a ferry between Ķīpsalas and Ūdens Streets until the end of the 19th century [6].

In the 1950s, intensive steamship traffic was started along the Daugava River. To cross the Daugava River, the city of Riga opened three routes of passenger craft; two of them – to Zunda and Ilūciems – had also a stop on Ķīpsala Island. On outlying islands, fishermen carried people across the river by their rowing boats. At the end of the 19th century, private boat traffic to Ķīpsala Island also flourished. In 1938, steamship traffic to Ķīpsala Island was gradually eliminated and motorboat traffic between Ilūciems and Ķīpsala Island was introduced [7].

Ķīpsala Island could also be reached through the Pontonu (Pontoon) Bridge, later on – by ferry across the Zunda Canal. Cabmen and horse-drawn omnibuses were used to get to Ķīpsala Island. In 1904 the deepening of Āgenskalns Bay began. Dug sand was spread across Burkānu and Little Klīveru Islands. At that time, the starting point of Balasta Dam was built on Burkānu Island. In 1910, a metal structure bridge was built over the upper part of the Zunda Canal (Āzene) and the sluices were erected to hold the flow of the stream and it was more convenient to get to the island. The bridge was reconstructed in 1999. In 1880, there was a horse-drawn omnibus route: Torņakalns–Ķīpsala–Ilūciems–Cementa factory. Cabmen vehicles were soon replaced by cars and city trains (electric trams). It was planned to build even a tram line on Ķīpsala Island, but these plans were abandoned due to the First World War.

In the winter, inhabitants of Ķīpsala Island crossed the Daugava River on the ice on foot, with cabmens, by cars and sledges. Snow was cleared from ice over the Daugava River, so that passengers could be transported faster over the river by sledges in the 1920s. The sledges were double, and behind them the man on skates pushed the passengers across the Daugava River. «The sledges were different and great. Like swans with a raised head and a circle-shaped neck – like dolphins and whales that could be saddled up, there were also sledges with heads of horses, tigers and lions, and there were also real sledges with mighty curved fronts [8].» Men who pushed the sledges on skates across the slippery Daugava River were called «Uebersetzer» (raftsmen) [9]. During the autumn and spring floods, the traffic to Ķīpsala Island was stopped at all.

Kuģu ceļu atbrīvošanu no ledus aizsalstošajā Rīgas ostā un tās apkārtnē 1926. gadā sāka Rīgas Politehnikuma Mehānikas nodalas absolventa (1894) un RPI / LU mācībspēka Čarlza Klarka (*Charles Clark; 1867–1942*) būvētais ledlauzis «Krišjānis Valdemārs», un arī ziemā pasažierus pārvadāja kuģi.

Ielu dzelzceļa satiksme

Latvijas pirmās brīvvalsts laikā, 20. gadsimta 20. gados, bija doma pāri Ķīpsalai būvēt dzelzceļa līniju, taču šis plāns palika tikai uz papīra.

1927. gadā atklāja Rīgas ielu dzelzceļa (tramvaja) satiksmi uz Ilūguciemu. Turp līdz pat 1940. gadam brauca tramvajs Nr. 9, pāri Pontonu tiltam (aptuveni tagadējā Akmens tilta vietā) nogriežoties uz Šoņieru ielu (tagad – Uzvaras bulvāri), un Ķīpsalas iedzīvotāji varēja izmantot šo transportu, lai no Pārdaugavas puses, ejot pāri Zunda kanālam, nokļūtu salā [10].

1944. gada oktobrī Pontonu tiltu uzspridzināja, un tas nogrima Daugavā (satiksmi pār atjaunoto (trešo) Pontonu tiltu atklāja 1945. gada 23. jūnijā). 1944. gada 1. decembrī tagadējās Krišjāna Valdemāra ielas galā Sarkanās armijas sapieri sāka jauna koka tilta celtniecību pēc Langera sistēmas, kas bija līdzīgs agrākā Libekas tilta (1917–1924) projektam. Kokmateriālus steidzamības kārtā bez antiseptikas sagatavoja Jaunciema kokzāģētavā, un tiltu atklāja 1945. gada 15. martā. Tas bija 564 metrus garš un tikai septiņus metrus plats, pār to veda vienas tramvaja sliedes. Pār to neilgu laiku kursejā elektriskais tramvajs Nr. 14, kura maršruts bija «Centrālā stacija–Balasta dambis» [10]. Tiltu nojauca 1964. gadā.

1951. gadā uz Ilūguciemu brauca tramvaji Nr. 1 un 9, uz Centrālo upju staciju – tramvajs Nr. 14 jau pa jaunuzcelto Pontonu tiltu (aptuveni tagadējā Akmens tilta vietā; 1957. gadā pabeidza Oktobra (Akmens) tilta būvniecību, Pontonu tiltu pārvietoja lejup, iepretī Rīgas pilij; pēc Vanšu tilta atklāšanas 1981. gadā Pontonu tiltu nojauca).

Trolejbusu satiksme

1949. gadā Rīgas vadība gribēja atklāt 6. trolejbusa maršrutu pa Koka tiltu (tagadējās Krišjāna Valdemāra ielas galā) uz Ķīpsalu, taču tilts nebija tik izturīgs, un maršruts tika novirzīts pa Pontonu tiltu.

The clearance of ice from the ship roadway in the freezing port of Riga and its vicinity was started in 1926 by icebreaker «*Krišjānis Valdemārs*» constructed by the graduate of the Department of Mechanical Engineering (1894) of Riga Polytechnicum and the lecturer of the RPI / University of Latvia Charles Clark (1867–1942), then passengers were also transported by ships in the winter.

Street Railway Traffic

In the 1920s, during the first independence of the Republic of Latvia it was envisaged to build a railway line over *Ķīpsala* Island, but this plan remained only on paper.

In 1927, Riga Street Railway (tram) traffic to *Ilūguciems* was opened. Until 1940, tram No. 9 ran along the *Pontonu* (Pontoon) Bridge, later turned to *Šoņiera* Street (at present – *Uzvaras* Boulevard). The inhabitants of *Ķīpsala* could use this transport to get to the island from *Pārdaugava*, crossing the *Zunda* Canal [10].

On October 1944, the *Pontonu* (Pontoon) Bridge was blown up and dumped in the *Daugava* River. On 1 December 1944, at the end of *Krišjāna Valdemāra* Street, the Red Army sappers started to build a new wooden bridge according to the *Langer* system, which was similar to the earlier *Luebeck* Bridge (1917–1924) project. The timber was prepared, as a matter of urgency, without antiseptic at *Jaunciems* sawmill, and the bridge was opened on 15 March 1945. It was 564 metres long, but only 7 metres wide, with a single-track tram running over it. For a short period of time, electric tram No. 14 ran with the route «*Centrālā stacija* (Central Station)–*Balasta dambis* (Dam)» [10]. The bridge was demolished in 1964.

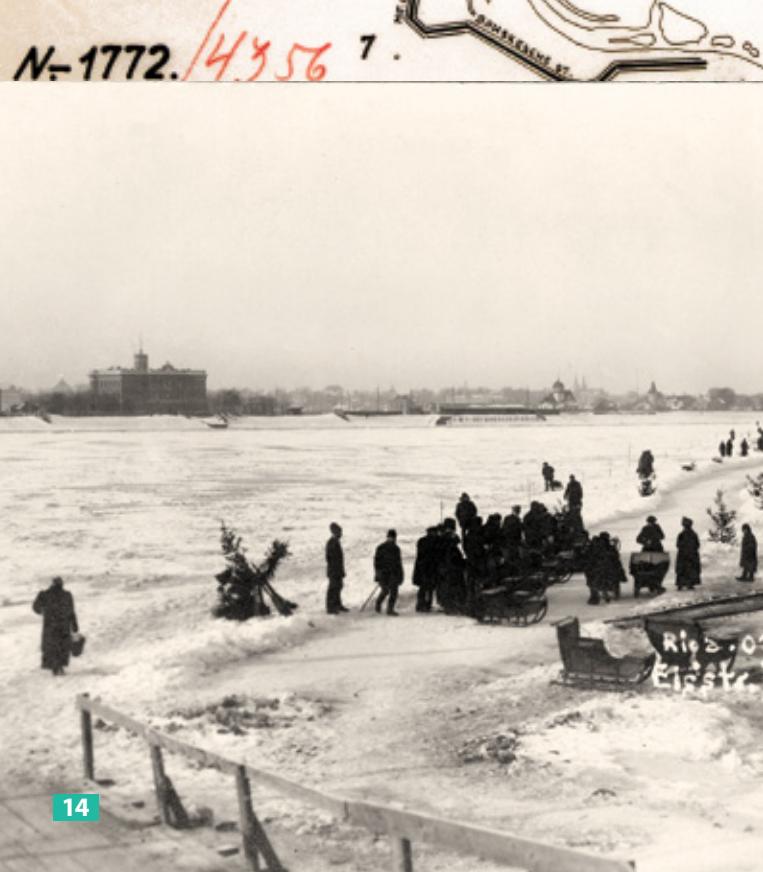
In 1951, there were several tram routes to *Pārdaugava*: No. 1 and No. 9 went to *Ilūguciems* and No. 14 – to the Central River Station already along the newly built *Pontonu* (Pontoon) Bridge (an approximate place around the present *Akmens* (Stone)/October Bridge; in 1957 the construction of *Akmens* (Stone)/October Bridge was completed and the *Pontonu* (Pontoon) Bridge was moved downstream opposite Riga Castle; after the opening of the *Vanšu* (Cable-stayed) Bridge in 1981, the *Pontonu* Bridge was demolished).

Trolleybus Traffic

In 1949, the government of Riga intended to build trolleybus route No. 6 along the Wooden Bridge (beginning of present *Krišjāna Valdemāra* Street) to *Ķīpsala* Island, but the bridge was so unstable that the route was diverted to the *Pontonu* (Pontoon) Bridge.

1. PHÖNIX.
2. KR. HOSPITAL.
3. PERNAUER ST.
4. REVALER ST.
5. KUSNEZOW.
6. ROTE DÜNA
7. KIND.HOSPITAL.
8. SASSENHOF.
9. ZLGEZEM

Autobusu satiksme

No 1906. gada Rīgā intensīvi attīstījās autobusu satiksme. Līdz 20. gadsimta 30. gadiem nebija tiešas autobusu satiksmes līdz Ķīpsalai. Iedzīvotāji varēja izmantot autobusu Nr. 10, kas brauca uz Ilūciemu. 1934. gadā līdz Ķīpsalai varēja aizbraukt ar autobusu Nr. 32, 29A, 29B, tālāk ejot kājām pāri Zundam. Rīgas vadība, nemit vērā iedzīvotāju sūdzības, 1934. gadā izveidoja 38. autobusa maršrutu «Rātslaukums–Ķīpsala», kura galapunkts bija Rātslaukumā, un tas kuršēja pa Uzvaras bulvāri un Balasta dambi līdz Ģipša un Zvejnieku ielas stūrim [11]. Līdz Ķīpsalas rekonstrukcijai Balasta dambis bija Ķīpsalas galvenā satiksmes iela ar sabiedriskā transporta maršruta autobusa līniju. Šī pirms Otrā pasaules kara autobusu satiksmes galapunkts Rīgas centrā no Rātslaukuma tika pārcelts uz Aspazijas un 13. janvāra ielas krustojumu.

1943. gadā tika slēgts 38. autobusa maršruts un pārveidots par 15. autobusa maršrutu. Tas bija vienīgais sabiedriskais transports, kas iebrauca Ķīpsalā, līdz pat 20. gadsimta 80. gadu sākumam. Pēc vietējo laikrakstu ziņām satiksme ar Ķīpsalu bija nepietiekama: «Arvien vairāk pasažieru maršrutā uzņem 15. līnijas autobuss, dodoties uz Ķīpsalu, un, tuvojoties gala punktam pie «Dinamo» slēpju fabrikas, tas jau pārpildīts. Visi nemaz nevar iekāpt. Iebraukusi klusākā šķērsielīnā, mašīna apstājas. Braucēji izkāpj, sasveicinās, un arī tālākais ceļš visiem kopējs – uz fabriku. Sākas jauna darba diena. .. Maiņa beigusies. Šķērsielīnā pie autobusa pieturas atkal pulcējas vairāki desmiti gaidītāju, jo tas šeit ir vienīgais satiksmes līdzeklis, kas ļaudis nogādā pilsētā. Mašīnā visi iekāpt nevar, bet nākošais autobuss atiet tikai pēc 40 minūtēm. Pilnīgi pamatota ir fabrikas strādnieku prasība, lai uz Ķīpsalu vismaz darba laika sākumā un maiņas beigās ietu vairāki autobusi [12].»

Nerealizētie projekti Ķīpsalā

Ķīpsalas apbūves plānu pirmsākumi meklējami jau 20. gadsimta sākumā. Vieni no pirmajiem projektiem bija saistīti ar mazdārziju ierīkošanu – tai šķēršļus radīja Ķīpsalas smilšainā grunts. Risinājumu šai problēmai Rīgas pilsētas valde piedāvāja 1935. gadā, kad tika nolemts aplānot Ķīpsalas smilšu laukumus ar zemi, ko izbagarēja no pilsētas kanāla no Centrāltirgus līdz Nacionālajam teātrim, lai tādā veidā radītu piemērotu teritoriju ģimēnu dārziniekiem [13]. Tas bija nepieciešams, jo, kā raksta tā laika prese, Rīgas pilsētas kanāls nav bijis tīrīts no nezināmiem laikiem. Kanāla padziļināšanai bija sevišķa nozīme arī satiksmei pie Centrāltirgus, jo lielās zvejas motorlaivas ar precēm seklā ūdens dēļ līdz tam pie Centrāltirgus nevarēja piebraukt. Ar izsmelto melnzemi būtu iespējams pārkāpt 30–50 centimetru biezumā vairāk nekā 10 hektāru (apmēram 1/10 daļu) Ķīpsalas teritorijas, kur bija plānots ierīkot 200–250 jaunu ģimenes dārziņu [14].

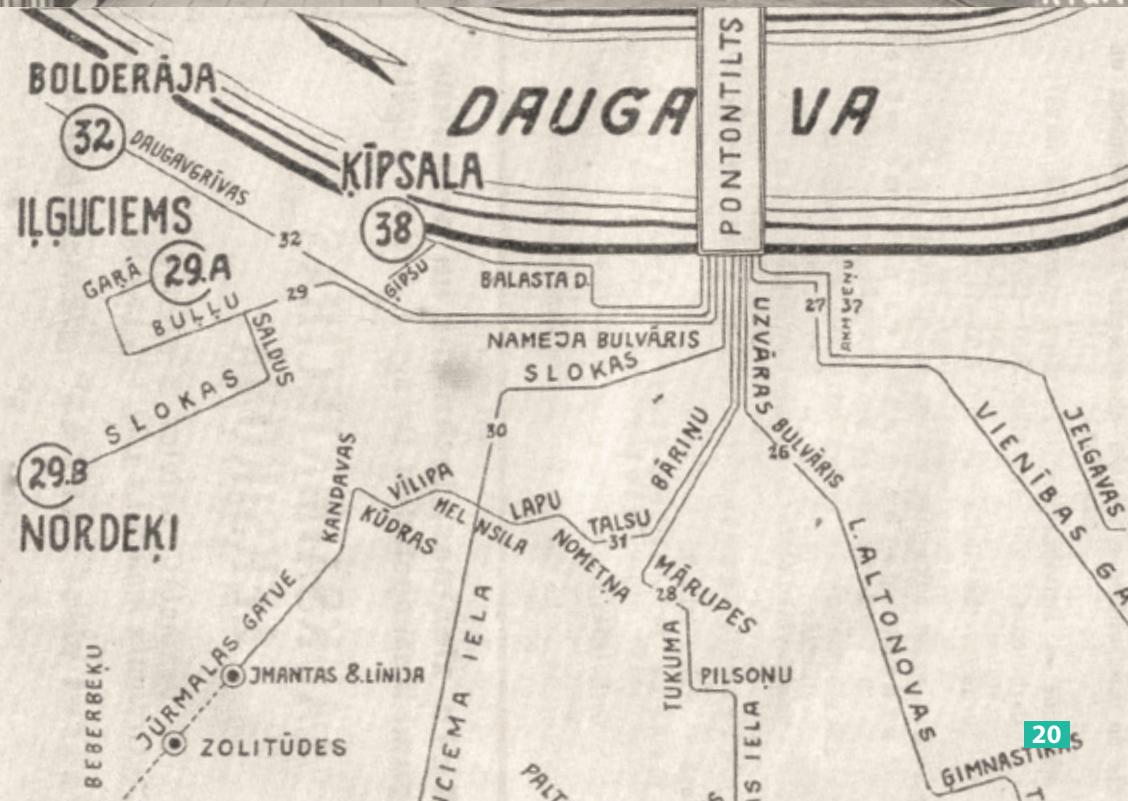
Bus Traffic

Since 1906, bus traffic had been intensively developed in Riga. By the 1930s, there had been no direct bus traffic to *Ķīpsala* Island. Citizens could go by bus No. 10, which ran to *Ilūciems*. In 1934, citizens could reach *Ķīpsala* Island by bus No. 32, No. 29A and No. 29B, later going across the *Zunda* Canal. In 1934, Riga City Board, having regard to the complaints of citizens, established bus route No. 38 «*Rātslaukums–Ķīpsala*», the destination point of which was *Rātslaukums* (Riga Town Hall Square), and it ran along *Uzvaras* Boulevard and *Balasta* Dam to the corner of *Ģipšu* and *Zvejnieku* Streets [11]. Until the reconstruction of *Ķīpsala* Island *Balasta* Dam was the main traffic Street on *Ķīpsala* Island with the public transport bus route. Shortly before the Second World War, the bus stop in the centre of Riga was moved to the crossing of *Aspāzijas* and *13 Janvāra* Streets.

In 1943, bus route No. 38 was liquidated and renamed to bus route No. 15, but traffic, according to local newspaper news, was rather insufficient: «More and more passengers take bus No. 15 to get to *Ķīpsala*, and as it approaches the bus stop at «*Dinamo*» ski factory, it is already overcrowded. Not everyone can board. On a quieter cross road, the machine stops. Riders get out, greet, and the further road to everyone is the factory. A new working day begins. .. The shift is over. Several passengers are gathering again at the bus stop on the cross road, as it is the only bus that transports people to the city. It is not possible for everyone to board the bus, but the next one leaves in just 40 minutes. It is fully justified that the factory workers require that at least at the beginning of the working day and at the end of the shift there should be more buses on *Ķīpsala* [12].»

Unrealized Projects on *Ķīpsala* Island

The origins of the building plans of *Ķīpsala* Island dates back to the beginning of the 20th century. One of the first projects was related to the construction of greenhouses – the obstacles were created by the sandy land of *Ķīpsala* Island. The solution to this problem was found by Riga City Board in 1935, when it was decided to cover the sandy land of *Ķīpsala* Island with ground, which was dragged from the city canal, in order to create a suitable area for family houses [13]. This was necessary because, as the newspapers of that time wrote, the Riga City Canal had not been cleaned from unknown times. The deepening of the canal was also of particular importance for traffic at the Central Market, as large fishing motorboats with goods had not been able to reach the Central Market so far due to shallow water. In 1935, the canal was supposed to be deepened from the Central Market to the National Theatre. The ground delved out of the canal was black and muddy, and the City Board planned to use it as a new layer of soil, covering sandy *Ķīpsala* Island. With the delved black ground, it was planned to cover 10 hectares (about 1/10 of *Ķīpsala* Island) with 30–50 cm from the soil surface. It was projected to build 200–250 new family greenhouses [14].

Vēl pagājušā gadsimta 30. gados Rīgas Politehniskā institūta Arhitektūras nodaļas absolventa (1916) Arnolda Lamzes (1889–1945) projekts Ķīpsalas dienvidu daļā paredzēja izveidot pašvaldības un sabiedrisko ēku centru, savukārt ziemeļu daļā – iekārtot rūpniecības paraugizstādi jeb gadatirgu. Plānā bija arī jauna kuģiņu piestātne un dzelzceļa atzars no Ilūguciema puses. Interesanti, ka no Ķīpsalas dienvidu daļas uz pilsētas centru bija paredzēts būvēt tiltu ar atsevišķu veloceliņu. Diemžēl 1936. gadā līdzekļu trūkuma dēļ A. Lamzes projekts tika apturēts.

20. gadsimta 30. gadu beigās Rīgas pilsētas valde Ķīpsalu bija nolūkojusi jauna ierēdņu nama būvei, apvienojot to ar ideju par dārzu pilsētu Ķīpsalā [15]. Vēlākos gados dārzu pilsētas Ķīpsalā idejas autors bija arhitekts Vjačeslav Oltarževskis (Вячеслав Олтаржевский; 1880–1966) [16].

40. gadu vidū parādījās jauni projekti pretim jaunajam koka tiltam (tagadējās Krišjāņa Valdemāra ielas galā). Viens no tiem – pilsēta Ķīpsalā. Bija paredzēts celt pilsētu ar divu un trīs stāvu ēkām, ūdensvadu, kanalizāciju un telefonu Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas Komunālās celtniecības ministrijas strādniekiem, kalpotājiem, inženieriem un tehnīkiem [17; 18].

Līdz 20. gadsimta 50. gadiem Ķīpsala bija lauku teritorija, kam raksturīga Rīgas nomales ainava, bez labiekārtotas infrastruktūras un komunikācijām.

50. gados Ķīpsalā bija plānots izbūvēt dzīvojamos masīvus, iekļaujot apbūvē jaunas skolas, klubus, bērnudārzus u. c., kā arī izskatīts variants Ķīpsalā rezervēt teritoriju pilsētas parkam, jo pilsētā nav bijis neviens bērnu parka. Projekta autori rakstīja, ka Ķīpsalā apstādījumu iekārtošanai ir ainaiskas priekšrocības un labvēlīgi mikroklimatiske apstākļi [19].

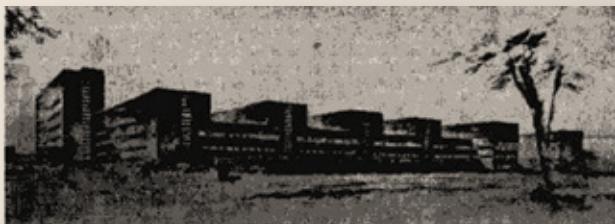
In the 1930s, the project of Arnolds Lamze (1889–1945), a graduate of the Department of Architecture (1916) of Riga Polytechnic Institute, envisaged the establishment of a municipality and a public building centre in the southern part of Ķīpsala Island, while in the northern part, an industrial exhibition or fair was planned to be established. The plan also included a new boat dock and a branch of the railway from Ilūguciems. It is interesting to note that it was planned to build a bridge with a separate bicycle route from the southern part of Ķīpsala Island to the city centre. Unfortunately, in 1936, due to a lack of funding, A. Lamze's project was suspended.

In the late 1930s, Riga City Board planned to build a new civil officer house on Ķīpsala Island, combining it with the idea of a garden town [15]. In later years, architect Vjacheslav Oltarzhevsky (Вячеслав Олтаржевский; 1880–1966) was the author of the idea of the garden city on Ķīpsala Island [16].

In the mid-1940s, new projects appeared in front of the new wooden bridge (beginning of present Krišjāņa Valdemāra Street). One of them was the city on Ķīpsala Island. It was intended to build a city with two- and three-storey buildings, water supply, sewerage and telephone for workers, servants, engineers and technicians of the Ministry of Communal Construction of the Latvian Soviet Socialist Republic [17; 18].

Until the 1950s, Ķīpsala Island could be represented as a rural area characterised by the landscape of the outskirts of Riga, without well-equipped infrastructure and communications.

In the 1950s, it was planned to build residential houses on Ķīpsala Island, including new schools, clubs, kindergartens etc. One of the projects was to use Ķīpsala territory for the city park, because there was no any playground for children in the city. According to the authors of the project, Ķīpsala Island had benefits of landscaping and favourable microclimatic conditions [19].

Kipsalā pacelsies moderns pilsētas ierēdņu nams

Vakar Rīgas pilsētas valde ārkārtējā sēdē turpinājās galvas pilsētas turpmākās izveidošanas projekta apsprišana. Starp citu pārronāja arī jautājums par

pilsētas valdes ierēdņu nāma celšanu.

30.000 jaunu dzīvokļu

Atskirīga lezīme dzīvokļu celtiniecībā Rīgā pirmajā septingades gada ir tā, ka tiek būvēti lieli dzīvojamie namu masīvi. Agenskaina priekšējs, Bulju un Tīrzas ielā. Tieks gatavota projekta dokumentācija 50 tūkstoš kvadrāmetru dzīvojamu namu masīvam Jugla, 90 tūkstoš kvadrāmetru Maskavas rajona, 150 līdz 180 tūkstoš kvadrāmetru masīvam Kipsala. Katrā šai masīvā uzcels jaunas skolas, klubus, bērnu-dārzus, veikalus, vejas mazgātavas, pirtis, citas kultūras un sadzīves iestādes un uzņēmumus.

Tilts pār Daugavu uz Kipsalu

Skats Rīgas apbūves plānā-Rūpniecības osta iepretim Spilves pļavām - Tur Izveidosies arī rūpniecības celtņu rajons

Pilsētas kanāli ūdens atkal klūs dzidrs

Dārzu pilsēta Kipsala

LPSR Tautas Komisāru Padomes Architektūras lietu galvenās pārvaldes Architektūras padome apstiprinājusi architekta V. Altarževska projektu par Kipsalas apbūvēšanu. Seit izaugu briņīgais dārzu pilsēta.

Projekta paredzēts uzcēlt centrālo laukumu un ap to izvietot monumen-tālās administratīvās celtnes un vairākstāvu dzīvojamās ēkas. Daudzstāvu mājas paredzētas arī Mazās Daugavas krastā. Ceturtu lielākais vairums — individuālās ģimēju mājas, ap kurām ziedēs dārzi. Lai samazinātu ielu trokšķus, levērota amerikāņu sklo ielu sistēma. Ģimenes mājas savienos parka ceļi. Mājas uzcels pēc jaunākām tehniskas prasībām.

Republikas pilsētās un laukos

Pilsēta Kipsalā

Sais dienās apstiprināts projekts pilsētas celšanai uz vienas no gleznaīnākajām Daugavas salām — Kipsalas. Mājas domātas LPSR Komunalās celtniecības ministrijas strādniekiem, kalpotājiem, inženieriem un technikiem.

Piecgades beigās šeit izaugs desmitām 2 un 3 stāvu mājas. Bez dzivojamām mājām ierīkos bērnu patversmi, ēdnīcu un garāžu. Pilsētiņai būs ūdensvads, kanalizācijas ierīces un telefons.

Pilsētiņas celšanai sagādāts nepieciešamais daudzums cementa, kicēļu, būvkoku un cita materiāla. Tuvākajās dienās še sāks celt paligtelpas un ēku pamatus. Pilsētiņas būvēi asignēti 2 milj. 700 tūkst. rubļu.

Nākamā gada rudenī Komunalās celtniecības ministrijas darbinieki novietosies pirmajās uzceltajās mājās.

(LT)

Jaunceļamais tilts savienotu iekāpilsētu ar Kipsalu. Pēdējo domāts plaši izveidot, jo šī sala atrodas Daugavas vidū starp diviem apdzīvotiem centriem.

Ja tilts ceļ uz Kipsalu, tad šeit jāveldo jauns ceļš, kas ietu līdz Zundam. Pār to celtu otru papildus tiltu un tad izbūvējamais ceļš izietu uz Mārtina baznīcu, tālāk uz Botanisko dārzu un tad uz Jūrmalu. No tilta kreisā gaja izvedotu arī vēl citus ceļus, domājams, uz Bolderāju. Kalnciemu un Jelgavas - Bauskas šoseju. Tā kā Kipsala ir samērā zema, tad jaunizbūvējamam ceļam vajadzīgs uzbērumšs. Daugavgrīvas ielas līmena augstumā. Ar šī pauaugstinātā

ceļa izbūvi, kas no Rīgas pa jaunuzbūvēto tiltu virzītos uz Rīgas Jūrmalu, tad netiktu Kipsala traucēta arī kustība.

Kipsalā ierīkos jaunu ģimenes dārziņu koloniju

Rīgas nomaiņu dārzos skanēs radio mūzika

Nolēma apklīst Kipsalas smilšu laukus ar zemi, kuru izbāgs arī no pilsētas kanāja, tā rodot piemērotu teritoriju jauniem ģimenes dārziņiem. — Foto-radio centrālei A. Leibovics atjauns uzstādīt radio un skapu plānu mūzikas pārmaiņuānas iekārtu Torņakalna dārzā, 1905. gada parkā, Dzegužkalnā un Miera dārzā. Nolēma novākt visus neizletotos gaismas reklāmas stabus no pilsētas ielām.

1953. gada maijā Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas Ministru Padome ierosināja no 1953./1954. mācību gada atjaunot Rīgas Politehnisko institūtu (RPI). Taču radās grūtības – kur atjaunoto RPI izvietot? Šī jautājuma risināšanai 1954. gadā tika radīts pat speciāls amats: RPI celtniecības pilnvarotais. Šajā amatā apstiprināja Latvijas Valsts universitātes (LVU) Mehānikas fakultātes docentu Kristapu Neilandu (1899–1960), kurš 1958. gadā kļuva par atjaunotā RPI pirmo direktoru (mūsdienu izpratnē – rektoru; 1958–1960).

LVU vadība atteicās atļaut izmantot ēku Raiņa bulvārī 19, kas bija celta un piemērota tieši RPI fakultāšu vajadzībām. Neviens no priekšlikumiem, kur veidot RPI teritoriju – Šmerlī, Ķīšezerā krastā, Ķīpsalā – netika apstiprināts, un jautājumu par RPI atjaunošanu atlīka. Tikai 1958. gada janvārī tika pieņemts galīgais lēmums par RPI atjaunošanu no 1958. gada 1. septembra.

RPI celtniecības vietu Ķīpsalā ieteica docents Kārlis Tabaks (1920–1997). Tas bija pilsētas centrs, tuvu tām ēkām, kuras institūtam bija jāsaņem no LVU Kronvalda bulvārī 1 un 4, Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas Ausekļa ielā 5, 7, 9 un 11, kā arī vēl nepabeigto ēku Ķeņina (tagad – Kalķu) ielā 1. Salas lielākā daļa bija neapbūvēta, un tas deva pietiekami lielas perspektīvas institūta attīstībai nākotnē. RPI atrašanās vieta Ķīpsalā tika atbalstīta, un varēja sākties studentu pilsētiņas projektēšana [20].

In May 1953, the Council of Ministers of the Latvian Soviet Socialist Republic proposed that Riga Polytechnic Institute (RPI) should resume its operation in the academic year 1953/1954. Yet, great difficulties arose: where to locate the renewed RPI and where to find premises. To solve problems, a special post was created in 1954 – the authorised person for the construction of RPI. Assistant Professor of the Faculty of Mechanics of the State University of Latvia (SUL) *Kristaps Neilands* (1899–1960) was appointed to the post. In 1958 he became the first Director (presently – Rector; 1958–1960) of the renewed RPI.

Authorities of the SUL refused permission to use the building at 19 *Raiņa* Boulevard for the needs of RPI, although it had been specially built for the faculties of RPI. Different locations were suggested for RPI premises: *Šmerlis* (district of Riga), the bank of *Ķīšezers* (lake), *Ķīpsala* (island), yet none of them obtained confirmation. Thus, the issue of RPI re-establishment was postponed and only in January 1958 the final decision on its renewal on 1 September 1958 was adopted.

Assistant Professor *Kārlis Tabaks* (1920–1997) recommended *Ķīpsala* Island as the construction site of RPI. It was the city centre, close to the buildings that RPI had to receive from the SUL at 1 and 4 *Kronvalda* Boulevard and from the Latvian Academy of Agriculture at 5, 7, 9 and 11 *Ausekļa* Street as well as close to the unfinished building at 1 *Ķeņina* (at present – *Kalķu*) Street. Most part of the island was unbuilt and it provided a sufficiently large perspective for future development of RPI. *Ķīpsala* Island was supported as the location of RPI, and the project development of the Students' Campus could begin [20].

31

32

33

34

1960

Mācību procesa gaitā 60. gadu sākumā Rīgas Politehniskā institūta (RPI) arhitektūras studenti sāka RPI studentu pilsētiņas vīzijas izstrādi.

1961

16. jūlijā laikrakstā «Dzimtenes Balss» pirmo reizi izskanēja nosaukums «Pilsēta pilsētā». Arhitekte Aina Tītmane prezentēja Ķipsalas dzīvojamo namu rajona projektu, raksturojot to kā īstu pilsētu pilsētā, Daugavas ieskautu, ar moderniem dzīvojamie namiem [21].

60. gadu sākumā tika prezentēti vairāki diplomprojekti «RPI studentu pilsētiņa Ķipsalā», viens no tiem – Renātes Tullas: «Projekta uzdevumā bija paredzēts minētajā salā būvēt Rīgas Politehniska institūta studentu pilsētiņu ar visām nepieciešamajām institūta mācību, laboratoriju, administrācijas u. c. ēkām, sporta kompleksu, kā arī pasniedzēju dzīvojamās ēkas un studentu kopmītnes. Risinot šis salas apbūvi, diplomandi nebija vadījušies tikai no funkcionāli pareiza plānojuma vien, bet ķēmuši vērā arī to lielo pilsētbūvnieciski māksliniecisko faktoru, par kādu var izvērsties Ķipsala. Tā neapšaubāmi piešķirts arhitektoniski daiļāku izteiksmi līdz šim tik neievilcīgajam skatam no Rīgas centra uz Pārdaugavu [22].»

23. septembrī laikraksts «Literatūra un Māksla» rakstīja: «Ķipsala – šis mūsu galvaspilsētas ģeogrāfiskais jēdziens šodien jau kļuvis par jaunās, sociālistiskās Rīgas simbolu [23].»

Lai nokļūtu iespējami tuvu Ķipsalai, varēja izmantot ne tikai trolejbusu Nr. 6, bet arī divus jaunizveidotos trolejbusa maršrutus – Nr. 7 (kursēja uz Āgenskalnu) un Nr. 9 «Ilģuciems – «Aeroflot» aģentūra» (galapunkts pilsētas centrā – ap Brīvības pieminekli). Trolejbuss Nr. 9 kursēja pa Ķējiņa (tagad – Kāļķu) ielu, viena no pieturām atradās tieši pie RPI laboratoriju korpusa Ķējiņa 1a ieejas. Braucot ar šo trolejbusu pāri Oktobra (Akmens) tiltam, varēja nokļūt iespējami tuvu Ķipsalai. Līdzīgi maršuti bija autobusiem – Nr. 3, 3a, 6, 13, 15, 22, 35 un tramvajiem – Nr. 1 un Nr. 9.

1960

In the course of the study process, at the beginning of the 1960s, architecture students of Riga Polytechnic Institute (RPI) started developing the vision of RPI Campus.

1961

On 16 July, the phrase «City within a City» had been mentioned in the newspaper «Dzimtenes Balss» («Homeland Voice») for the first time. Architect Aina Tītmane presented the project of Ķipsala Island dwelling area, describing it as a genuine city within a city, surrounded by the Daugava River with modern residential houses [21].

Several diploma projects under the title «RPI Students' Campus on Ķipsala» were presented at the beginning of the 1960s. One of the authors was Renāte Tulla: «The mission of the project was to build the Riga Polytechnic Institute Campus on this island with all the necessary study, laboratory, administration, etc. buildings of the institute, sports complexes, as well as residential buildings for academic staff members and students' dormitories. Elaborating the construction projects of this island, the final-year students did not rely solely on a functionally correct design, but also took into account the large urban-artistic factor that Ķipsala could expand. It would undoubtedly give an architecturally beautiful expression to the so unattractive view from the centre of Riga to Pārdaugava [22].»

On 23 September, the newspaper «Literatūra un Māksla» («Literature and Art») wrote: «Ķipsala – this geographical concept of our capital today has already become the symbol of new, socialist Riga [23].»

To get as close as possible to Ķipsala Island, not only trolleybus route No. 6, but also two new trolleybus routes – No. 7 (running towards Āgenskalns) and No. 9 «Ilģuciems – «Aeroflot» aģentūra (agency)» (the destination point in the city centre – around the Freedom Monument) could be used. Trolleybus No. 9 ran along Ķējiņa (at present – Kāļķu) Street and one of the stops was located directly at the entrance to the laboratory building of RPI at 1a Ķējiņa Street. Going by this trolleybus, which crossed the October (at present – Akmens (Stone)) Bridge, it was possible to get as close to Ķipsala as possible. Similar routes had busses No. 3, 3a, 6, 13, 15, 22, 35 and tram No. 1 and No. 9.

PIE KA strādā Padomju Latvijas

ARHITEKTI?

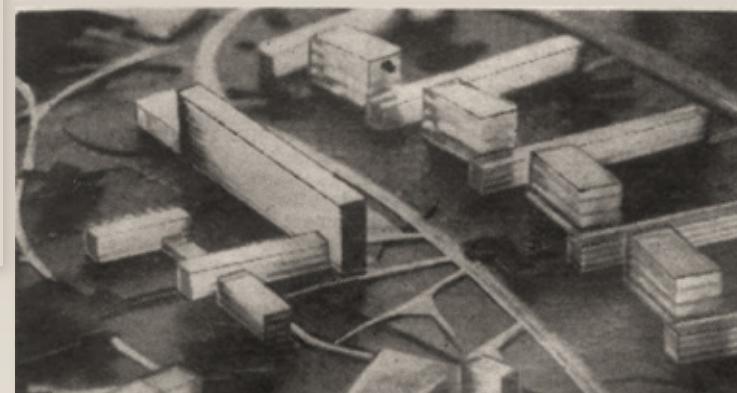
Ar šādu jautājumu nolēmām griezties pie viena no izcilākajiem latviešu ūdens arhitektiem Valdeķoša Apsīša. V. Apsītis, kurš savu skolotāju vidi ar ciegu min profesoru O. Tilmapa. E. Laubes un docenta A. Birzenieka vārdus, patlaban ir Latvijas PSR Arhitektu savienības valdes prezidija loceklis un Rīgas pilsētas generālpāla biroja galvenais arhitekts. Lūk, ko viņš atbildēja uz mūsu līdzstrādnieka jautājumiem.

35
Vispirms jau Ķipsalas dzīvojamāmu namu rajona projekts, kuru izstrādājusi arhitekte Aina Titmane. Te, Daugavas leskauta, izaugs ista pilsēta pilsētā ar desmitiem modernu dzīvojamāmu, valrākiem kinoteātriem, bērnudārziem, veikalim, savu kultūras namu. Kad Ķipsalas apbūve būs pabeigta, tur dzīvos ap 18 tūkstoš rīdzinieku, t. i., krietni vairāk nekā pirmskara Ventspili.

JAUNIE ARHITEKTI

36

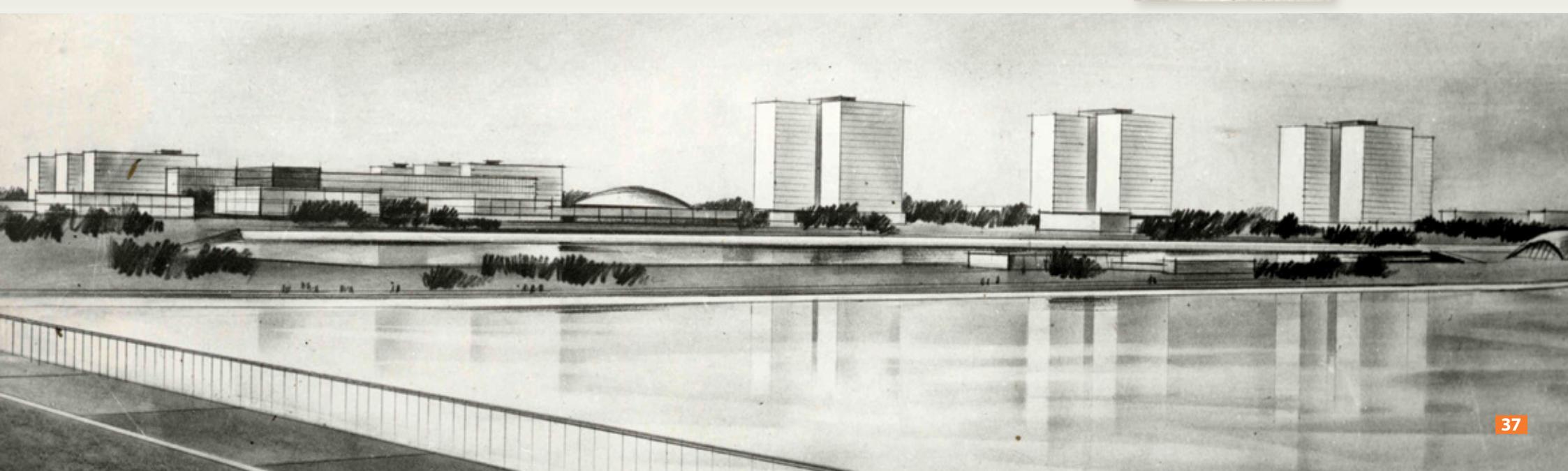

Rēķītās TULLAS diplomprojekts «RPI studentu pilsētīpa Ķipsalā». Institūta galvenā ēka un mācību-laboratoriju korpusi. Attēls no maketa.

Sogad Arhitekturas nodāļu absolvējuši 20 arhitekti. Puse no viņiem saviem diplomdarbiem bija izvēlējušies pilsētbūvnieciskus tematus. Tā nav nejaušiba. Kā zināms, mūsu dienātieši pilsētu plānošanā jau nās idejas arhitektūrā izpaužas visspīgtāk.

Divi diplomandi — Georgs Baumanis un Laimonis Stipnleks atrisinājuši uzdevumu «Apbūves rekonstrukcija Gorkijas ielas jaunā tilta trasē Daugavas kreisajā krastā». Sarežģītā satiksmes mezgla atrisinājums prasīja lielu iedziļināšanos dažādās satiksmes problēmās. Abiem minētajiem diplomandiem izdevās uzdevumu atrisināt joti veiksmīgi un abiem, nemot vērā arī viņu izcilās sekmes visā studiju laikā, piešķirā diplomas. Irena Vilberga projekta Valsts Eksamēnācijas komisija atzīmēja kā sevišķi izdevušos.

Cetri diplomandi: I. Melgalve, R. Tulla, A. Tulls un I. Vilberga savam diplomprojektam bija izvēlējušies patreiz tik aktuālo Ķipsalas apbūvi. Projekta uzdevumā bija paredzēts

20. gadsimta 60. gadus LTV raidījumā «*lelas garumā*» atcerējās Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Elektronikas un telekomunikāciju fakultātes (ETF) profesors Ilmārs Slaidiņš (fakultātes dekāns no 1995. līdz 2005. gadam): «Vienīgais tilts, pa kuru varēja tikt *Ķipsalā* un no tās ārā, bija uz Balasta dambja. Tālāk, salas iekšienē, ir kājāmgājēju tiltiņš, pa kuru varēja tikt ārā no salas. Preses nama vietā bija nožogotas teritorijas, tur bija «*Dinamo*» slēpju rūpnīca, noliktavas, balķu krājumi u. tml. Studenti žogam izlauza caurumu un gar Zunda kanāla malu taisni gāja ārā. Teritorijas saimniekiem tas, protams, ļoti nepatika. Viņi izveidoja nopietnas balķu barjeras, ko vēl nosmērēja ar eļļām un solidoliem [24].»

1962

60. gadu sākumā bija plānots centrā veidot vienu no lielākajām pilsētas satiksmes maģistrālēm – Pērnavas loku. Ziemeļu tilts, ko paredzēja uzcelt starp Eksportostu un *Ķipsalu*, savienotu Pērnavas loku ar Pārdaugavas loku. Tas uzlabotu satiksmi un radītu iespēju veidot jaunu Rīgas centru [25], tomēr šis plāns netika realizēts.

1963

Tika izstrādāts pirmais projekta uzdevums *Ķipsalas* mācību kompleksam. To projektēja projektiņas institūts «Pilsētprojekts» («Латгипроргострой») arhitekta Jāņa Vilciņa vadībā, piedaloties arhitektam Uldim Zāķim.

1964

Ķipsalas mācību kompleksa projektu 1964. gadā apstiprināja RPI rektors (1963–1985) Aleksandrs Veiss (1918–1985). Divus pirmos mācību korpusu projektus Āzenes ielā 12 un 14, izmantojot esošos tipveida projektus, izstrādāja galvenais arhitekts Jānis Vilciņš. Šo objektu celtniecība ilga no 1965. līdz 1969. gadam.

In the broadcast programme «*lelas garumā*» («Length of the Street») of the Latvian Television, Professor of the Faculty of Electronics and Telecommunications (FET) of Riga Technical University (RTU) *Ilmārs Slaidiņš* (Dean of the Faculty from 1995 to 2005) recalls the 1960s: «The only bridge that could help reach *Ķipsala* was on *Balasta* Dam. Further, inside the island, there was a pedestrian bridge used to get out of the island. There were fenced areas at the previous place of the Press House. There were also the ski factory «*Dinamo*», warehouses, logs etc. Students damaged those fences and walked straight out of the island along the edge of the *Zunda* Canal. Of course, this did not really please the landlords. They built serious log barriers, which were even smeared with oil and lubricant grease [24].»

1962

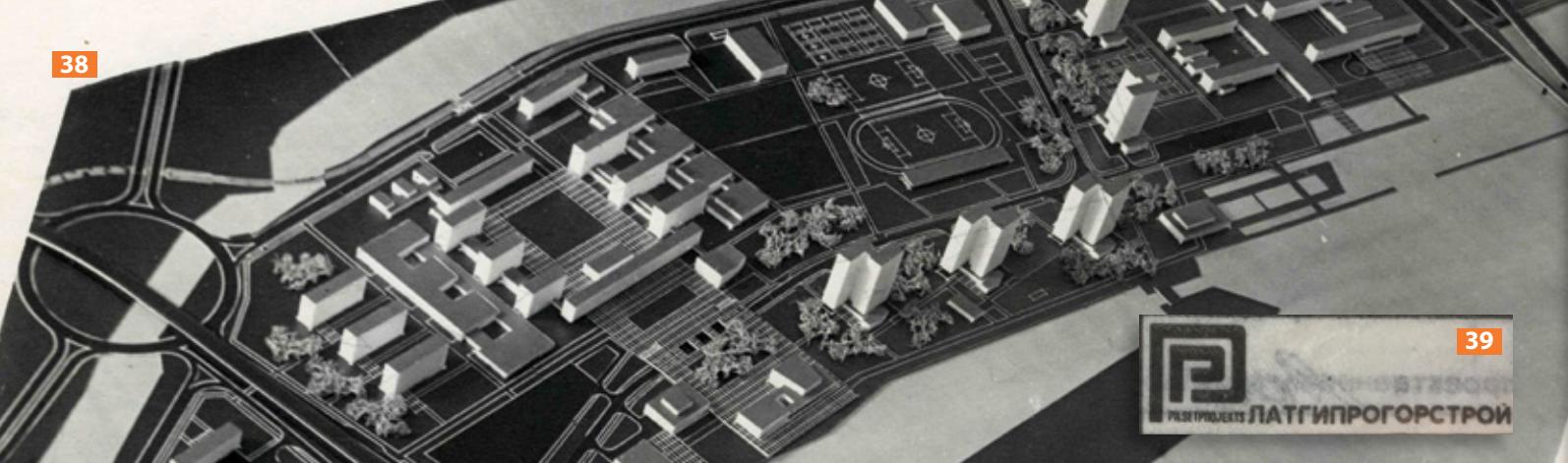
At the beginning of the 1960s, it was planned to build one of the largest motorways of the city – *Pērnavas* Circle – in the centre of the city. The *Ziemeļu* (Northern) Bridge, which was projected between *Eksportosta* and *Ķipsala* Island, would connect the *Pērnavas* Circle with the *Pārdaugava* Circle. This would improve traffic and create an opportunity to build a new centre of Riga [25]. This plan, however, was not implemented.

1963

The first project of RPI Campus on *Ķipsala* Island was developed. It was projected by Design Institute «*Pilsētprojekts*» («Latgiprogorstroy»/«Латгипроргострой») under the supervision of architect *Jānis Vilciņš*, with the participation of architect *Uldis Zāķis*.

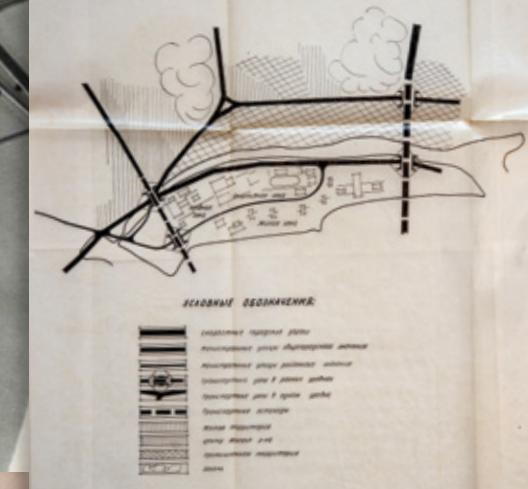
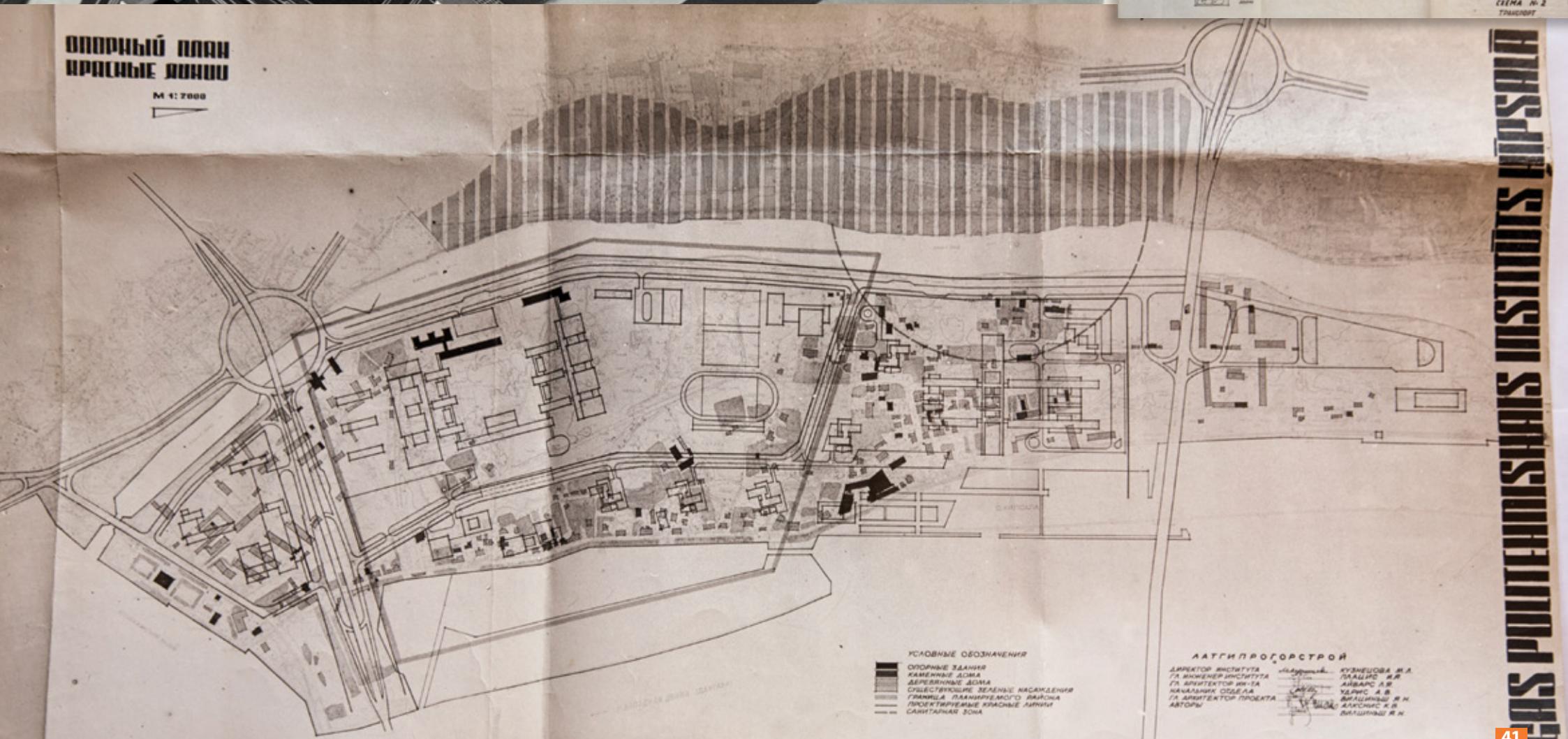
1964

The RPI Campus on *Ķipsala* Island project was approved by RPI Rector (1963–1985) *Aleksandrs Veiss* (1918–1985). Leading architect *Jānis Vilciņš* developed the first two educational buildings at 12 and 14 *Āzenes* Street, using the existing standard projects. The construction of these objects lasted from 1965 to 1969.

**ОПОРНЫЙ ПЛАН
КРЫШНЫЕ ЛИНИИ**

M 1:2000

1965

Noritēja Ķipsalas uzmērišanas darbi RPI saimniecības prorektora (1962–1969) Jāņa Lujāna (1909–1991) vadībā. Laikraksts «Jaunais Inženieris» 1965. gada 27. decembrī publicēja saimniecības prorektoram veltītu dzezoli:

«Sev priekšā kapteinis redz zemi cietu,
Kur nesen iedzina viņš pirmo mietu,
Viņš stingrāk stūri tver ar dzīlu domu:
Šeit izvilkšu es institūtam lielo lomu [26]!»

Sākās pirmās RPI ēkas būvdarbi Ķipsalā, Āzenes ielā 12. Par to liecināja arī virsraksts toreizējā Latvijas Ļeņina Komunistiskās Jaunatnes Savienības Centrālās komitejas laikrakstā «Padomju Jaunatne», kuru šodienas acīm lasot, raisās divdomīgs smīns – «Pirmais pālis studentu pilsētiņā». RPI Celtniecības fakultātes 3. kursa studente I. Grudule laikrakstam «Padomju Jaunatne» rakstīja: «Daugavas ūdeņi vienmēr būs gaiši. Savu gaismu te salies milzīgie daudzstāvu namu logi. ... Vairāk nekā desmit laboratoriju korpusi, studentu un aspirantu kopmītnes, sadzīves ēkas. Vesela studentu pilsētiņa. Mūžīgi steigsmes jaunieši. Būs priecīgas un domīgas sejas, skaļi smiekli un nopietnas balsis. ... Tāda klūs Ķipsala ap septiņdesmito gadu, kad tajā saimniekošos Rīgas Politehniskā institūta studenti. Bet vakar, 25. februārī, te iedzina pirmo pāli – parastu dzelzsbetona pāli. Pirmajai pilsētiņas ēkai – RPI Aparātu būvniecības un automatizācijas fakultātes laboratoriju korpusam. Būvbedre. Kājas grimst smiltī. Vienā pusē veca sēta, otrā – klajums. Apvārsni aizsedz māju silueti un dūmu mutuļi. Skan kuģu sirēnas, aizdūc piekrauti pašizkrāvēji. Būvbedres malā nelielā būdiņa. Tās saimnieki ir trīs vīri darba drēbēs un nosmērētām rokām un sejām. Acis un lūpas smaida. Viņi sagaida ciemīnus – pārstāvju no Rīgas Politehniskā institūta, televīzijas studijas, avīžu redakcijām, kuri grib būt vēsturiskā brīža aculiecinieki. Trīs vīri darba drēbēs klūst nopietni, nospiež sviras. Pēkšņi visus trokšņus noslāpē Šis – pāļu dzinēja troksnis. Nē, ausis nekrīt ciet. Kāda jauka skaņa! Pirmais pālis aizvien dzīlāk iespiežas zemē. Savu kārtu gaida atlikušie 999 pāļi [27].»

1966

Bija paredzēts, ka piecos gados Ķipsalā uzcels labiekārtotas kopmītnes, mācību un laboratoriju korpusus institūta studentiem. Daugavas kreisā krasta rajons ap Ķipsalu būs pārveidojies līdz nepazīšanai [28].

1965

The survey works were carried out on *Ķipsala* Island under the guidance of Vice-Rector for Maintenance (1962–1969) of RPI *Jānis Lujāns* (1909–1991). On 25 April, the newspaper of RPI «*Jaunais Inženieris*» («The Young Engineer») published a poem dedicated to the Vice-Rector for Maintenance of RPI:

«In front of himself, the captain sees the solid land,
Where he drove the first picket,
He firmly grasps the wheel with a deep thought:
Here I will make a big catch for the institute [26]!»

The construction of the first building of RPI started at 12 Āzenes Street, on *Ķipsala* Island. This was also evidenced by the headline of the newspaper «*Padomju Jaunatne*» («Soviet Youth») of the Central Committee of the Lenin Communist Youth Union of the Republic of Latvia, which today sounds ambiguously – «The First Pile of the Students' Campus». Third-year student of the Civil Engineering Faculty of RPI I. Grudule wrote in the newspaper: «The water in the *Daugava* River will always be light. The huge windows of multi-storeyed houses will make the light here. ... There will be more than ten laboratory buildings, student and graduate dormitories, residential houses. The joint Campus. Forever, the young people will hurry up. There will be joyful and thoughtful faces, loud laughter and serious voices. ... This is the vision of *Ķipsala* in the 1970s that will host students of Riga Polytechnic Institute. But yesterday, on 25 February, the first pile – an ordinary reinforced concrete pile – was driven here. The first building of the Campus is the Laboratory Building of the Instrument Engineering and Automation Faculty of RPI. Construction ditch. Legs sink in sand. On the one side, there is an old fence, on the other – a lawn. The horizon is covered by silhouettes of the houses and smoke swirls. Ship bells ring, self-loaders float away. There is a small hut on the edge of the construction ditch. Its owners are three men in working clothes with dirty hands and faces. Eyes and lips smile. They are expecting guests – representatives of Riga Polytechnic Institute, television and publishing houses who are willing to become witnesses of the historical moment. The three men in working clothes are getting serious – it is time to push the levers. Suddenly, all the noise is damped by the noise of pile driving. No, the ears do not pop. What a nice sound! The first pile penetrates deeper into the ground. The remaining 999 piles are waiting for their turn [27].»

1966

During the five years, it was planned to build well-equipped dormitories, study and laboratory buildings for students of RPI on *Ķipsala* Island. The left bank of the *Daugava* River around *Ķipsala* would not be recognisable [28].

Pirmais pālis studentu pilsētiņā

Dauļavas ūdeni vienmēr būs gaīši. Savu gaīsmu te salies milzīgie daudzstāvu namu logi... Vairāk nekā desmit laboratoriju korpusi, studentu un aspirantu kopītīnes, sadzīves ēkas. Vesela studentu pilsētiņa.

Mūžīgi steigīties jaunieši. Būs priecīgas un domīgas sejas, skai smieklī un nolieptīnas balsis:

— Es tācu tev teicu, ka Puasona koeficientu aprēķina pēc formulas...

Milzīgas afīšas vēstis: «Sodien Sporta pāll...»

Tāda kļūs Kipsala ap septindesmito gadu, kad tajā saimniekos Rīgas politehniskā institūta studenti.

Bet vakar, 25. februāri? Te ledzina pirmo pāll — parastu dzelzsbetona pāli. Pirmajai pilsētinai ēkal — RPI aparātu būvniecības un automatizācijas fakultātes laboratoriju korpusam.

Būvbedre, Kājas qrimst smiltis. Vienā pusē veca sēta, otrā — kājums. Apvārsni aizsedz māju silueti un dūmu mutuji. Skan kuģu šēnas, aizdūc piekrauti pašizkrāvēji.

Būvbedres malā neliela būdina. Tās saimnieki ir trīs viri darba drēbēs un nosmērētām rokām un sejām. Acis un lūpas smaila. Viņi sagaida ciemīnus — pārstāvju no Rīgas politehniskā institūta televīzijas studijas, avīzu redakcijām, kuri grib būt vēsturiskā bīza aculiecinieki.

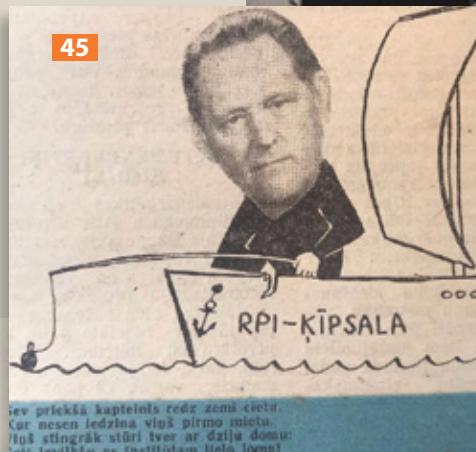
Trīs viri darba drēbēs klūst noliepti, nospiez sviras. Pēkšņi visus trokšņus noslāpē ūsis — pālu dzinēja troksnis. Nē, ausis nekrit ciet. Kāda jauka skapa! Pirmais pālis aizvien dzījāk jespiezas zemē.

Savu kārtu qāda atlikusie 999 pāji.

I. GRUDULE,
RPI celtniecības fakultātes III kura stūdente

45

1967

RPI Celtniecības fakultātes students, topošais būvinženieris Bruno Otersons (1942–2017) RPI laikrakstā «Jaunais Inženieris» rubrikā «Jubilejas gads institūtā» rakstīja: «Laikam gan mūsu institūtā neatradīsies neviens, kas nezinātu Ķīpsalu – neseno nomali. Ar to taču tagad saistās visi Rīgas Politehniskā institūta perspektīvie plāni. Šī gada sākumā Latvijas Valsts pilsētu celtniecības projektēšanas institūts pabeidza visa Ķīpsalas ģenerālā plāna izstrādāšanu. Pēc šī plāna salas ziemeļu gals tiks atdots Augstākās inženieru jūrskolas izbūvei, vidusdaļā pacelsies RPI, bet dienvidu galā būs vairākas sabiedriskās ēkas. Mūsu institūta pilsētiņa iedalīta vairākās funkcionālās zonās. Mācību zonā izvietotas astoņu fakultāšu ēkas, trīs problēmu laboratoriju, kā arī rektorāta ēka, sadzīves un kultūras zonā būs kultūras nams, kafejnīca, veikali; tad vēl trīs astoņpadsmit stāvu kopmītnes; administratīvi saimnieciskā zona ar atsevišķu administratīvo korpusu un garāžām (kas tiks celtas pēc aprēķina, ka nākotnē katram trīsdesmitajam studentam būs automašīna); beidzot sporta zona, kas gan būs kopīga ar jūrskolu – stadions, manēža, sporta zāle, atklāto laukumu komplekss. Pēc 15–20 gadiem visai šai iecerei jābūt pilnībā realizētai. Pašreiz skats uz nākamo studentu pilsētiņu ir daudz pieticīgāks. Paceļas tikai divas ēkas. Pirmā – kurā celtnieki darbojas ļoti rosi – ēka nākamajiem radiotehnikas un sakaru inženieriem. Celtnieki, cerot arī uz studentu palīdzību, apņēmušies to nodot līdz 50. mūsu valsts gadadienai. Darbu vēl daudz, bet pats grūtākais – inženiertīklu ierīkošana. Otra – viens no diviem laboratoriju korpusiem, kas piederēs ķīmiķiem. Arī līdz tās nodošanai ekspluatācijā palicis tikai apmēram gads. Šodien vējš klajumā dzenā smiltis, bet vecās māmuļas jau kuro gadu desmitu atkal uzpoš sakņu dārziņus [29].»

Līdz 1967. gadam Ķīpsalas apbūvi aizkavēja komunikāciju trūkums, jo tās nebija iespējams pievadīt līdz salai, kurā bija plānots celt studentu pilsētiņu. Situāciju uzlaboja jaunais gājēju tilts Ūdens ielas galā, zem kura tika izbūvētas komunikācijas [30; 31].

1968

Pirmais un arī nākamie pāļi tika veiksmīgi iedzīti, un 1968. gada 3. oktobrī pirmo ēku Ķīpsalā Āzenes ielā 12 nodeva RPI Radiotehnikas un sakaru fakultātes (RSF; tagad – RTU ETF) studentu un mācībspēku rīcībā. Un sapnis par institūta studentu pilsētiņu sāka piepildīties. Ēka sākotnēji bija iecerēta Vispārtehniskajai fakultātei, tāpēc tajā nebija paredzētas laboratoriju telpas. Tās saviem spēkiem iekārtoja RSF fakultātes mācībspēki. Daļu telpu RPI administrācija bija spiesta piešķirt Kara katedrai, tāpēc, jau pārceļoties uz Ķīpsalu, RSF telpu trūka. Un ēka aizbūvēja gaitēju «gaismas kabatas», izmantoja patrepes un pagrabstāvu. Fakultātes Dekanāts atradās

1967

On 24 April, student of the Construction Engineering Faculty B. Otersons wrote in the newspaper «Jaunais Inženieris» («The Young Engineer») under the rubric «Jubilejas gads institūtā» («The Anniversary Year at the Institute»): «Presumably, there is no one at our institute who does not know Ķīpsala – the recent outskirts. Now all the prospective plans of Riga Polytechnic Institute are connected with it. At the beginning of this year, the Urban Construction Design Institute of the Latvian State completed the development of the entire General Plan of Ķīpsala. According to this plan, the northern tip of the island will be devoted to the construction of the Higher School for Maritime Engineers, the middle part will be intended for RPI, but in the southern part of the island, several public buildings will be built. Our Campus is divided into several functional areas: there are eight faculty buildings in the study area, three problem laboratories, as well as a rectorate building; there will be a culture house, cafe and shops in the residential and cultural zone; then three eighteen-storey dormitories; an administration and amenity area with a separate administrative building and garages (which will be built upon calculating that in the future every thirtieth student will have a car); and finally a sports area, which will be shared with the maritime school – a stadium, an indoor track facility, a gym and a complex of open field spaces. In 15–20 years, the entire project will have to be fully implemented. The current view of the Campus is much more modest. There are only two buildings. The first one, in which the builders work very diligently, is the building for future radio and communications engineers. Builders, also hoping to receive help from students, are committed to commit the building until the 50th anniversary of our country. A lot of work still remains, but the hardest thing – engineering networks. The second building is one of the two laboratory buildings owned by chemists. There is about one year remaining until its commissioning. Today, the wind blows sand in the open air, but old ladies, as usual, spruce up their vegetable gardens [29].»

Until 1967, the construction of Ķīpsala Island was delayed by a lack of engineering networks, as it was impossible to establish the utilities infrastructure on the island where it was planned to build the RPI Campus. The situation was improved by the new pedestrian bridge at the end of Ūdens (Water) Street, under which engineering networks were set up [30; 31].

1968

The first and subsequent piles were successfully driven. On 3 October 1968, the first building at 12 Āzenes Street on Ķīpsala Island was handed over to the students and academic staff of the Radio Engineering and Communication Faculty (RECF; at present – FET of RTU) of RPI. The dream about the RPI Campus started to come true. The building was originally intended as the General Technical Faculty, so it did not have laboratories, and the academic staff of the RECF arranged these rooms at their own expense. The administration of RPI was forced to allocate part of the premises to the Chair of War; therefore, upon moving to Ķīpsala Island, the RECF did not have enough premises. «Light pockets» of the corridors of the building were erected;

RIGAS JAUNĀKAIS TILTS

Galvaspilsētas mainīgajā panorāmā iezīmējusies vēl viena jauna līnija — uzcelts vieglas konstrukcijas gājēju tilts pāri Mazdaugavai. Jaunais tilts būvēts ar tādu nolūku, lai tas reizē nodrošinātu Kipsalu, kur, kā zināms, nākotnē pacelsies vairāki plati jaunuvju kompleksi ar sīta uguns, azerama ūdens pievadiem un citām komunikācijām. Sajā nolūkā zem jaunā gājēju tilta iekarināti cauruļvadi.

Lītēlā: jaunais gājēju tilts

Kipsala jauns korpus jeb radiofona un sakaru fakultāte.

— Nav silti, — spriež komisijas locekļi bb. Andersons, Zods un Veiss.

KĪPSALA VER. DURVIS

Beidzot šī prieclīga, sengaidīta diena klāt.

3. oktobri stingra un principiāla komisija pieņema pirmo mācību korpusu Kipsala. Pec mūsu rektora A. Veisa domām, celtnieki nav silti strādājuši. Patīkami, ka jaunajai ēkai būs glītāka un rūpīgāka apdare nekā tās priekšteicim Lepina ielā 1a.

Komisija nolēma studentu pilsētīnas pirmo mācību korpusus novērtēt ar atzīmi četri. Jau tuvākajā laikā turēkātos pirmie iemītnieki — radiofona un sakaru fakultātes studenti un mācību spēki.

JUBILEJAS GADS INSTITŪTĀ ĶĪPSALAS PAVASARIS

ēkas trešajā stāvā. Profesors Ilmārs Slaidiņš TV raidījumā «lelas garumā» atcerējās: «levācāmies šajā ēkā 1968. gadā, kad es biju 3. kursā. Sāku strādāt laboratorijā. Tajā pašā gadā ēkā ievācās arī RPI Kara katedra, un šeit bija izstādīti nedaudz izjaukti tanki, lai studenti var tikt tajos iekšā un apskatīt, kas tur ir. Tolaik 1. kursa studentus armijā neiesauca, bet visiem reizi nedēļā bija jāmācās Kara katedrā [24].»

Vēl «interesantāka» situācija RSF bija ar sakariem – visai ēkai piešķira tikai trīs telefona līnijas, no kurām viena tika Kara katedrai, otra – publiskajam telefona automātam un trešā – fakultātei. Vairākus gadus visai fakultātei bija tikai viens telefona numurs.

1969

Projektēšanas institūts «Pilsētpunkts» («Латгипрорострой») saņēma jaunu RPI uzdevumu ar lūgumu izstrādāt tehniski ekonomisko pamatojumu visa RPI kompleksa izvietojumam Ķīpsalā – tolaik tika prognozēts, ka 1975. gadā RPI studentu skaits būs 16 625 (tajā skaitā dienas nodalā – 9925 studenti). Par projekta galveno arhitekti kļuva Daina Danneberga, un Ķīpsalas studentu pilsētiņa – par arhitektes visatpazīstamāko būvobjektu.

Fragments no intervijas ar Dainu Dannebergu: «Tajos laikos (pagājušā gadsimta 60. gadu beigās un 70. gadu sākumā) visi pasūtījumi tika plānoti, saskaņojot ar Maskavas vadošajām iestādēm, līdz ar to pamatā tika izmantoti Padomju Savienībā akceptētie tipveida projekti, kas tika pārveidoti patēriņā vajadzībām. Piemēram, Ķīmijas fakultātes korpusa projekta pamata, līdzīgi kā Radiotehnikas rūpnīcas projektam Imantā, bija Maskavas zinātniskās pētniecības institūta standarti. Savukārt Ķīpsalas projekts vairāk vai mazāk tika veidots kā individuāls pasūtījums, kam kā paraugs kalpoja Somijas pilsēta Tapiola,» stāstīja D. Danneberga. «Ja runājam par stilu, tad pamatā tam bija konstruktivisma iezīmes, tomēr vairāk dominēja disciplinējošs un militārs virziens. Bet līdzekļu trūkuma dēļ visi ēkas korpusi pārvērtās stīvās celtnēs, plaši tika izmantotas dzelzsbetona konstrukcijas, kas skaitījās ekonomiski izdevīgas. Projekta autors visām ēkām bija Jānis Vilciņš. Galvenais konstruktors visām ēkām – Viktors Gorodjanskis [tagad – Braginskis], viņš arī izdomāja trepes ēkās, kur augstāki griesti, un jumta logus, kādus tajā laikā neražoja. Piesaistīja skārdnieku, kurš izveidoja loga konstrukcijas... Ķīpsala tika projektēta 10 000 studentiem. Tika izstrādāti vairāki varianti, līdz nonāca pie pēdējā – paklāja tipa arhitektūras, kurā galvenie mācību korpusi bija vienkārši un kurus bija plānots savienot ar pārejām (tā tika īstenota tikai starp Arhitektūras fakultāti un studentu ēdnīcu). Visā plānojumā ietilpa mācību korpusu ēkas, studentu viesnīcas (plānotas bija trīs, bet ekonomisku apsvērumu dēļ vienu tā arī nepabeidza), studentu ēdnīca ar 600 vietām (tās autors Zigurds Lazdiņš, progresīvs mākslinieks, tam laikam izvēlējās

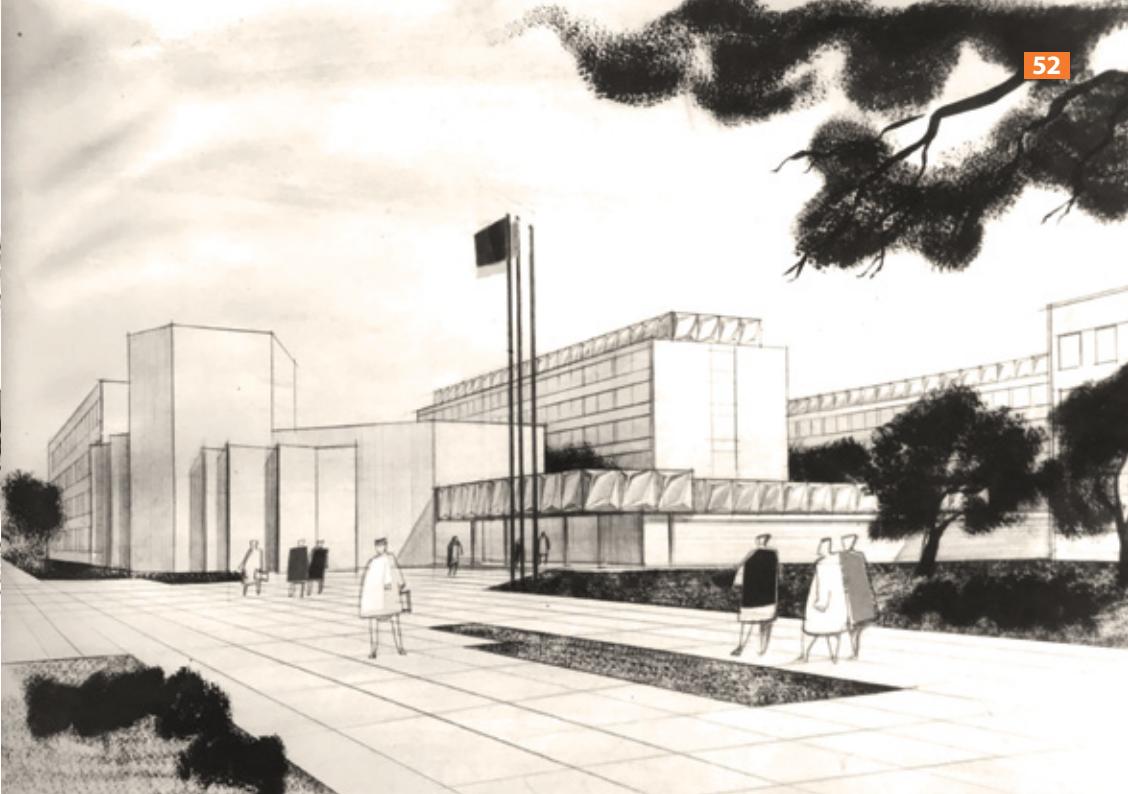
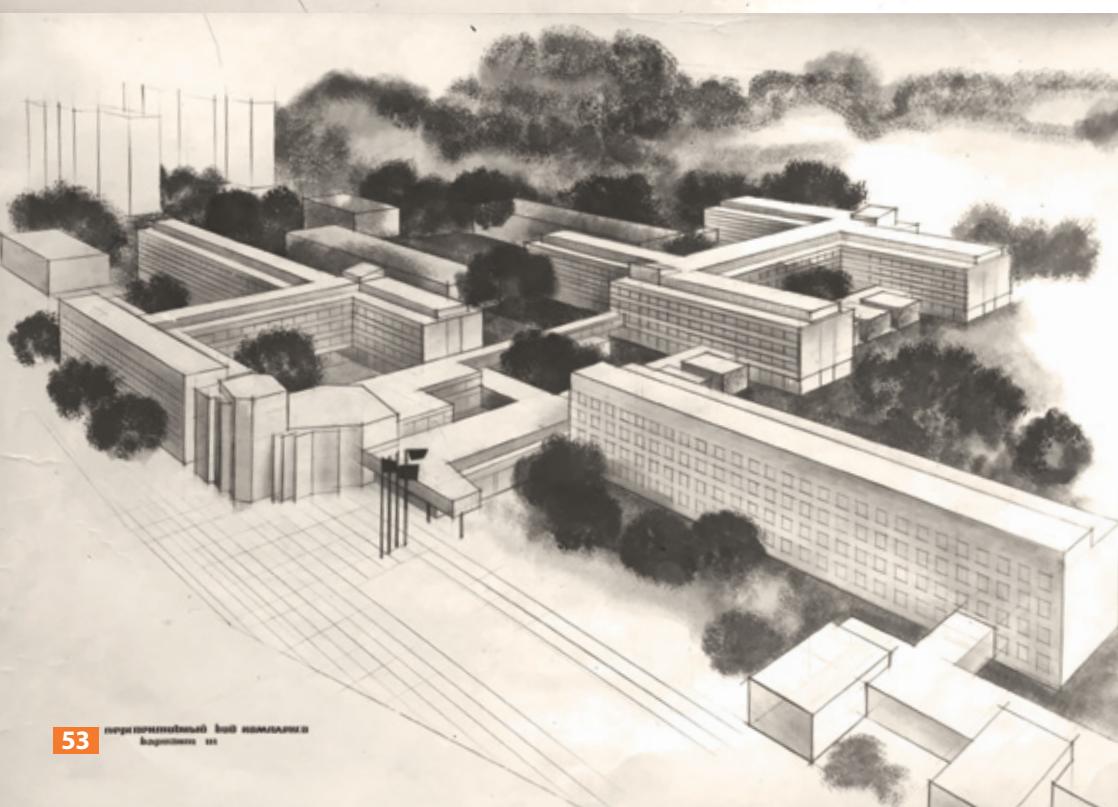
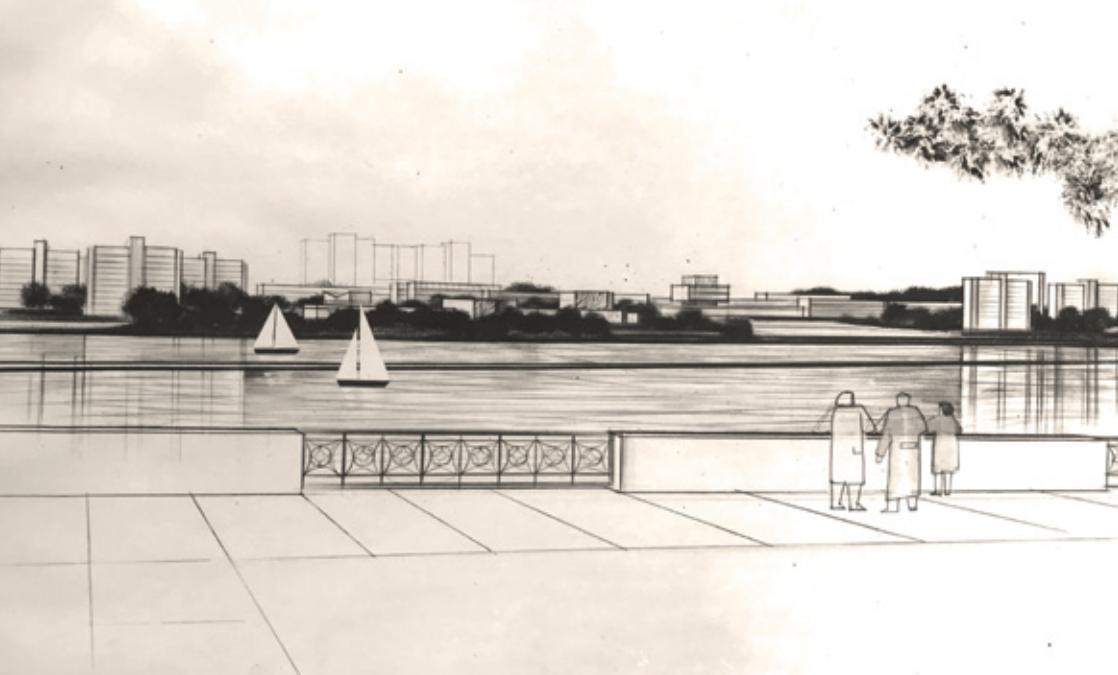
premises under the staircase and basement were used. The Dean's Office of the RECF was located on the third floor of the building. In the broadcast programme «*lelas garumā*» (Length of the Street), Professor *Ilmārs Slaidiņš* recalls: «We moved to this building in 1968 when I was a 3rd-year student. I started to work at the laboratory. In the same year, the building hosted the Chair of War of RPI. There were slightly disrupted tanks displayed, so students could go inside and see what was there. At that time, 1st-year students were not called up for military service, but everyone had to study at the Chair of War once a week [24].»

Another «more interesting» situation at the RECF was with communications: the whole building was allocated three telephone lines, one of which was allocated to the Chair of War, the second – to the public telephone and the third – to the faculty. For many years, the entire faculty had only one telephone number.

1969

Design Institute «Pilsētpunkts» («Latgiprogorstroy»/«Латгипрорострой») received a new task from RPI to develop economic substantiation for the entire RPI complex on *Ķīpsala* Island. At that time, it was predicted that in 1975 the number of RPI students would be 16 625 (including 9925 full-time students). *Daina Danneberga* became the main architect of the project, and the RPI Campus on *Ķīpsala* became her most recognisable architectural object.

An excerpt from interview with architect *D. Danneberga*: «In those times (the end of the 1960s and the beginning of the 1970s), all orders were planned in coordination with Moscow authorities and thus were based on the existing standard projects accepted by the Soviet Union, later transformed according to consumer needs. For example, the projects of the Chemical Faculty and of the Radiotechnical Factory in *Imanta* were based on the standards of Moscow Scientific Research Institute. In its turn, the project of *Ķīpsala* was more or less created as an individual order, for which the Finnish city of Tapiola served as a model,» said Danneberga. «If we talk about the style, then it mainly had features of constructivism, predominated by a disciplinary and military movement. But due to a lack of resources, all educational buildings turned into rigid buildings. Prefabricated reinforced concrete structures were widely used, which were considered cost effective. *Jānis Vilciņš* was the author of the project of all the mentioned buildings. Victor Gorodjansky (*Viktors Gorodjanskis* [at present – *Braginskis*]) was the main constructor of all buildings, and he also devised stairs in buildings with high ceilings, and roof windows, which were not produced at that time. A tinman was attracted, who made window constructions... *Ķīpsala* was designed for 10 000 students. Several variants were worked out until the decision was made in favour of the carpet-type architecture, according to which the main educational buildings should be simple and connected with link buildings (it was implemented only between the Faculty of Architecture and Students' Canteen). The whole plan consisted of faculty buildings, students' dormitories (three were planned, but for economic reasons one was not completed), Students' Canteen with 600 places (progressive artist *Zigurds Lazdiņš* was its author; for that time he chose unconventional architectural and interior

netradicionālu arhitektonisku un interjera noformējumu, neritmiski līniju ritmi, giestos iebūvēti gaismas ķermenī, rozā siena), dzīvojamās ēkas mācībspēkiem, ko nesāka būvēt, un bērnudārzs, daļēji pie kompleksa varēja pieskaitit arī peldbaseinu. Tas [baseins] bija rektora Veisa sapnis, jo viņš bija liels sportists un, stāvēdams tukšā laukumā uz akmens pie Daugavas [vieta, kur tagad ir peldbaseins], norādīja šo vietu kā ļoti piemērotu jaunajai būvei... Ja runājam par interjeru, tad to varēja veidot tikai pēc standarta, bija obligāti noteikts giestu augstums sabiedriskajās ēkās – trīs metri. «Pilsētpunkta» arhitektūras birojam izdevās to saskaņot līdz 3,60 metriem, bet tas tika īstenots vien vēlāk celtajos korpusos, ne Āzenes ielā 16, ne Āzenes ielā 24 [32].»

Docents Alfrēds Langins (1906–1989) ap 1969. gadu uzrakstīja pārdomas par dzīvi Ķipsalā: «Vai jūs esat bijis Ķipsalā? Nesen atpakaļ Ķeņina ielā es šādu jautājumu uzdevu vienam Mehānikas fakultātes pasniedzējam. Uz to es saņēmu atbildi: «Es neesmu ne reizes bijis ne Maskavā, ne Ķeņingradā, kur nu vēl Ķipsalā! Es tur esmu nostrādājis jau veselu semestri un pastāstišu, kā mums iet. Lai aizbrauktu uz Ķipsalu, ... der autobusi Nr. 3, 6, 13, 35 ... Savā naivumā domāju, ka būs jāgaida tikai dažas minūtes, bet, ak, vai, bieži vien jāgaida 20 minūtes. Pie tam ziemā mīnus 25 grādu sals. Brauciet ar trolejbusu Nr. 6, 7, 9, kas iet daudz regulārāk. Kad no trolejbusa jūs aizejiet līdz upju stacijai un nogriežaties pa kreisi, būs pirmās nepatikšanas. Sausā laikā jūs sagaidīs milzīgs putekļu mākonis, slapjā laikā – pamatīgas netira ūdens šaltis. Uzvalks jānes uz ķīmisko tīrtavu. Es to izdarīju un konstatēju, ka tīrāks gan tas paliek, bet ne labāks [33].»

Cēļu (betonētu taciņu), kuru publikācijā aprakstīja docents A. Langins, RPI studenti bija iesaukuši par Hošimina taku (Ho Ši Mins – Vjetnamas Demokrātiskās Republikas prezidents (1945–1969); viņa vārdā nosaukta lielākā Vjetnamas pilsēta Hošimina (līdz 1975 – Saigona). Dažkārt šo tacīju dēvēja arī par BAM trasi (BAM – Baikāla–Amūras maģistrāle – dzelzceļa trase Krievijas Sibīrijas un Tālo Austrumu daļā; 1974. gadā šī maģistrāle tika pasludināta par komjaunatnes triecienceltni, tās būvniecības darbos piedalījās Studentu celtnieku vienības no visas Padomju Savienības, arī no RPI).

1969. gada septembrī RPI Radiotehnikas un sakaru fakultātes ēkā, Āzenes ielā 12, 404. telpā, tika atvērta fakultātes bibliotēka.

1969. gadā RPI rektors (1963–1985) Aleksandrs Veiss (1918–1985) paziņoja patikamu jaunu: «Ar Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Valsts plāna komitejas un Padomju valdības lēmumu institūtam .. piešķirta lieliska dāvana – apmēram 11,5 miljoni rubļu jaunās studentu pilsētīnas celtniecības pabeigšanai Ķipsalā [34].»

design, non-rhythmic lines, ceiling-mounted light fixtures, pink wall), residential buildings for academic staff members (the construction was not started), and a kindergarten, as well as a swimming pool could be considered part of the complex. The pool was the dream of Rector Veiss, as he was a great athlete. And once standing on a stone in an empty field near the Daugava River, he pointed at the place [where there is now the swimming pool] as an outstanding place for a new building. ... If we talk about the interior, then it was possible to build only according to the standard. It was mandatory to set the ceiling height of three metres in public buildings. Architectural office «Pilsētpunkts» («Latgiprogorstroy»/«Латгипроргострой») managed to extend it to 3.60 metres, but it was implemented only in buildings that were built later, either at 16 Āzenes Street or 24 Āzenes Street [32].»

In 1969, Assistant Professor *Alfreds Langins* (1906–1989) wrote about life on *Ķipsala* Island: «Have you ever been to *Ķipsala*? Recently, on *Leņina* Street, I have asked this question to one teacher of Mechanical and Machine Engineering Faculty. I have got the answer: «I have never been to Moscow or Leningrad, but you are asking about *Ķipsala*. No way!» I have been working there for a whole semester and I am going to tell you about the situation on *Ķipsala*. To get to *Ķipsala* ... take bus No. 3, 6, 13, 35 ... Naively, I thought that I would have to wait for only a few minutes, but, oh, more often the waiting time was 20 minutes. In addition, it should be mentioned that in the winter the minimum temperature is minus 25 degrees Celsius. I advise going by trolleybus No. 6, 7, 9, which runs much more regularly. When you get off the trolleybus, go to the River Station and turn left, there will be the first trouble. In the dry season, you will be greeted with a huge cloud of dust, and in the wet season – with splash of dirty water. The suit should have been taken to the dry-cleaners. I did it and found out that the suit became cleaner, but not better [33].»

The path, mentioned in the letter of Assistant Professor *A. Langins*, was called the Hoshiminh path by the students of RPI (Ho Chi Minh – the President of the Democratic Republic of Vietnam (1945–1969); the largest city of Ho Chi Minh was named after President Ho Chi Minh (Saigon until 1975)). Sometimes the path was also called the BAM track (BAM – Baikal–Amur highway – the railway track in the Russian's Siberian and Far East districts; in 1974 this highway was declared as Komsomol shockproof structure; Student Construction Units from all over the Soviet Union, including RPI, were involved in the building process of the highway).

In September 1969, the Library of the Radio Engineering and Communication Faculty of RPI was opened at 12 Āzenes Street, Room 404.

In 1969, RPI Rector (1963–1985) *Aleksandrs Veiss* (1918–1985) made an announcement: «By the decision of the State Planning Committee of the Union of Soviet Socialist Republics and the Soviet government, the Institute was granted an excellent award – about 11.5 million rubles for the completion of the new RPI Campus on *Ķipsala*» [34].

Vai jūs esat bijis Kipsalā?

Nesēm atpānāl Leningrada un es sāku jautājumus
vadītājiem vienam mehanikas facultātes pamiedieļiem.
Iz to es saņēmu atbildi: es nēemtu ne reizes bijis ne
Klaipēdā, ne Leningrādā, kur un vēl Kipsalā. Atroši
viens viens nav vienīgais, kas ne reizes nav bijis Kipsalā.
Tā kā es tajā jan ēsmu nostādājis vecāku semestri, tad
man gribētos pastāstīt kā minūs iet

Lai airkrāmatu ar Kipsalu, sastāvina lai tāpēc
laiju ir gaidīgs autobus pie piedāvātās pēti vienīcīcī Rīga,
kuri piedāj ēku telpu autobusi - 3,6,13 un 35. Viņi der.
Savā nāvīnā domāja, ka kuri jāgaida tādās min-
utes, bet arī vair, bieži vair jāgaida 20 minūtes. Pie tam ziemā
25° sali. Brauciet ar trolejbusu (6,7,9 maršrutu) kas ir
daudz regulārāk. Kad no trolejbusa jūs aizejiet līdz upīši
stāvējiet un noskaņējieties pa kreisi, būs pirmās nepamatības.
Saukā lāzīja jūs sagaidīs milzīgi putēju mākonis, slāpjot
lāzī pamatīgas netīra ūdens sālēs. Uzvalas jāmes ne vājinēs
tūtītām. Es to izdarīju un konstatēju ka tādās gan tas palīce
bet ne labās. Ir vērti padomāt, vai nebūtu prātīgāki iegādāties
autogrām. Labāk novērtēt automašīnu īpašību - lai tāpēc
atspēres viņi ir spējīgi braukt ar vīnasāko cītrumu kāds viesis
iespējams.

Pie radojuma ierīcīši būfētē lai ko pāsta. Lai jūs mēleitīgi

ar tīrus iestāja bloķatorus un izvietoja telefona aparātus
visi ieņēpājuši daudzus kalniņos, galvenām kārtām tur, un
šeit sievietes. Jau labu laiku atpakaļ, kāds, kriģis, brauc-
dānei na kārānu. Pārrāva vārdes ^{Kas bija novēlēti} par kārānu un iegāja

Vēsteigt, tad teikšu būtīg - mūs ēdīna pēc dažāda principa,
ka tā manā bērniņa tērīca mamma - ēd tās iekšējā vēders
kāv grāmata! Otrdiens es parādīju budžeti tūkstošiem
lumai uz alumīnija vāciņa un rāzotis "piestādienas". Ka tā
kāv nākotnē pāstādiena, bet gan iepriekšējās nedēļas, jūnas
būs snaidis pēc iedzīroto līmenī malva. ~~Lielais~~ Visdīvai-
nākais ir tas, ka pēc manis palīga lūkai dašas ^{līdzīgas} pāstādienas milzīgi
kārtēji ar tāmīnu pudelīku kārtēm.
Kuršas es parādīju gan rektīga pāstādienas. Tās bija
svaigas, vīns tāmīni bēti;
bet totie,

fan no februārī mēnešā, kad mēs to uz turieni pārgājām, uz anditerijs tāfelēm nevar ieraudzīt. Tā ir problēma kuru mēs visādi cīrāmies neraudzīt. Vēl līdz šim mēs noturam saņāmēs apspriedes, sapulces, konferences, diskusijas, seminārus un pārliecības mēnījumus, kāpēc uz tāfelēm nevar raudzīt. Ir pat bijusi priekšlikumi pie šīs problēmas pārākstīt institūta restorā. Es gan domāju ka tas nav parcieli. ja arī restorā ieraudzīsies vārdi tāfelēm, lai ~~ja~~^{tās atgājusies} var raudzīt, tas lai-
kam ~~ja~~^{ja} tās līdzēs, ~~ja~~^{ja} gan būs parciēs. ja mēs notei-
rētu saņāmēs, apspriedes, sapulces, konferences, diskusijas un
seminārus un kolēktīvu kas ar tāfelēm jādara, lai uz tām
varētu raudzīt. Ja mēs to zināsim, tad droši vien pēc gada
šī problema būs atrisināta.

Nepūlātēs numeris zvaniit, jo telefona numeris nav ar laikam
arī nebūs. Pareizāks sasot, no telefona mīs atradināja
kemazām, kas ērgātās savu ziņu no ēšanas. No sākuma
tāja divi telefona vadīja centraļi. Lai visi varētu runāt,

1970

Padomju «deficīta un blata» apstākļos gludi negāja, bet drīz jau viena pēc otras Ķīpsalā slējās fakultāšu ēkas, studentu kopmītnes un ēdnīca.

Projektēšanas institūts «Pilsētpunkts» («Латгипропрогорстрой») izstrādāja Rīgas Politehniskā institūta (RPI) ēku kompleksa izvietojuma plānu Ķīpsalā. RPI mācību ēku komplekss projektā tika iedalīts trīs grupās: mācību un laboratoriju korpusi; administratīvi saimnieciskā daļa un kopmītnu korpusi, kurus savukārt iedalīja divās grupās: dienvidu daļā (9–12 stāvu augstas ēkas pie Āzenes ielas) un ziemeļrietumu daļā (4–5 stāvu augstas kopmītnu ēkas mācībspēkiem un aspirantiem). Mācību un sporta kompleksu un sporta laukumu bija paredzēts izvietot salas ziemeļu daļā pie Zunda kanāla. RPI rektors (1963–1985) Aleksandrs Veiss (1918–1985) 1970. gada 27. augustā, mācību gadu sākot, ziņoja, ka kopējie kapitālieguldījumi Ķīpsalas studentu pilsētiņas celtniecībā būs apmēram 65 miljoni rubļu [35].

70. gados līdz Ķīpsalai varēja nokļūt, braucot ar autobusu Nr. 3, 3a, 15 (1979. gadā autobuss Nr. 15 tika pārveidots par autobusu Nr. 30), 22, 29, 35 un ekspresi Nr. 37, trolejbusu Nr. 6, 7, 9 un tramvaju Nr. 1 un 9.

Ēku Ķīpsalā – laboratoriju korpusu gar Zunda kanālu, Āzenes ielā 14 (tagad – Paula Valdena ielā 7) – ieguva RPI ķīmijas fakultāte. Sākas 13 gadu ilgais ķīmiķu dalījums ķīpsalniekos un kronvaldniekos (daļa fakultātes palika ķīmijas fakultātes vēsturiskajā ēkā Kronvalda bulvārī 4).

1971

Vairāki ķīmijas fakultātes mācībspēki bija neapmierināti par darbu Ķīpsalā, viņi savu viedokli pauða ķīmijas fakultātes partijas pirmorganizācijas sapulcē, piemēram, «biedrene Veselova atzīmēja, ka sabiedrisko organizāciju darbu apgrūtina fakultātes teritorialais sadalījums. Un fakultātes saimniecisko darbu kritizēja arī biedrs Lielbriedis [36]».

1972

Institūts iegādājās somu ražojuma piepūšamo slēgto sporta halli, kāda jau bija igauņiem. To bija paredzēts uzstādīt Ķīpsalā. 90 metru garā telpa bija plānota kā laba treniņu bāze vieglatlētiem un citiem sportistiem. Tolaik somi ražoja arī līdzīgus piepūšamos peldbaseinus. RPI bija plānojusi iegādāties arī tādu baseinu.

1970

The period of Soviet «deficit and clout» did not go smoothly, but soon, one after another, buildings of faculties, students' dormitories and canteen were built on *Ķīpsala* Island.

Design institute «Pilsētpunkts» («Latgiprogorstroy»/«Латгипропрогорстрой») developed a plan for the location of RPI Campus on *Ķīpsala* Island. According to the project, the Campus was divided into three parts: educational and laboratory buildings, administration and amenity area and dormitories buildings, which were divided into two groups: the southern part (9- and 12-storey buildings near Āzenes Street) and the north-western part (4- and 5-storey dormitories for academic staff members and postgraduates). The training and sports complex and sports ground were planned to be constructed in the northern part of the island near the Zunda Canal. On 27 August 1970, RPI Rector (1963–1985) Aleksandrs Veiss (1918–1985) reported that the total capital investment in the construction of RPI Campus on *Ķīpsala* would be about 65 million rubles [35].

In the 1970s, it was possible to reach *Ķīpsala* Island by bus No. 3, 3a, 15, (in 1979, bus No. 15 was converted to bus No. 30) 22, 29, 35 and express bus No. 37, trolleybus No. 6, 7, 9 and tram No. 1 and No. 9.

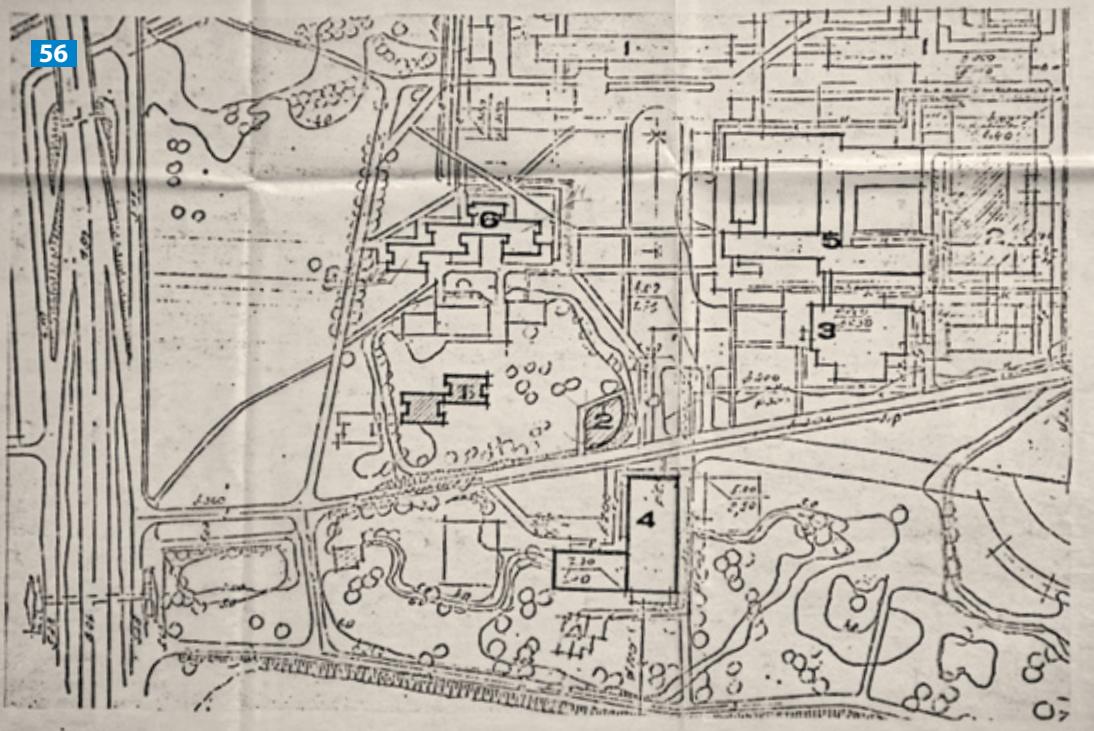
The laboratory building (the building along the Zunda Canal) at 14 Āzenes Street (at present – 7 Paula Valdena Street) was acquired by the Chemical Faculty of RPI. Thus, a thirteen-year period of dividing chemists into «*ķīpsalnieki*» (those who study and work on *Ķīpsala*) and «*kronvaldnieki*» (those who study and work at 4 Kronvalda Boulevard) began (part of the faculty stayed at the historical building at 4 Kronvalda Boulevard).

1971

Several academic staff members of the Chemical Faculty were dissatisfied with the work on *Ķīpsala* Island; they expressed their opinions at the first faculty meeting, for example, «comrade Veselova noted that socially organisational work was hampered by the territorial division of the faculty. And the administrative and maintenance work of the faculty was also criticised by comrade Lielbriedis» [36].

1972

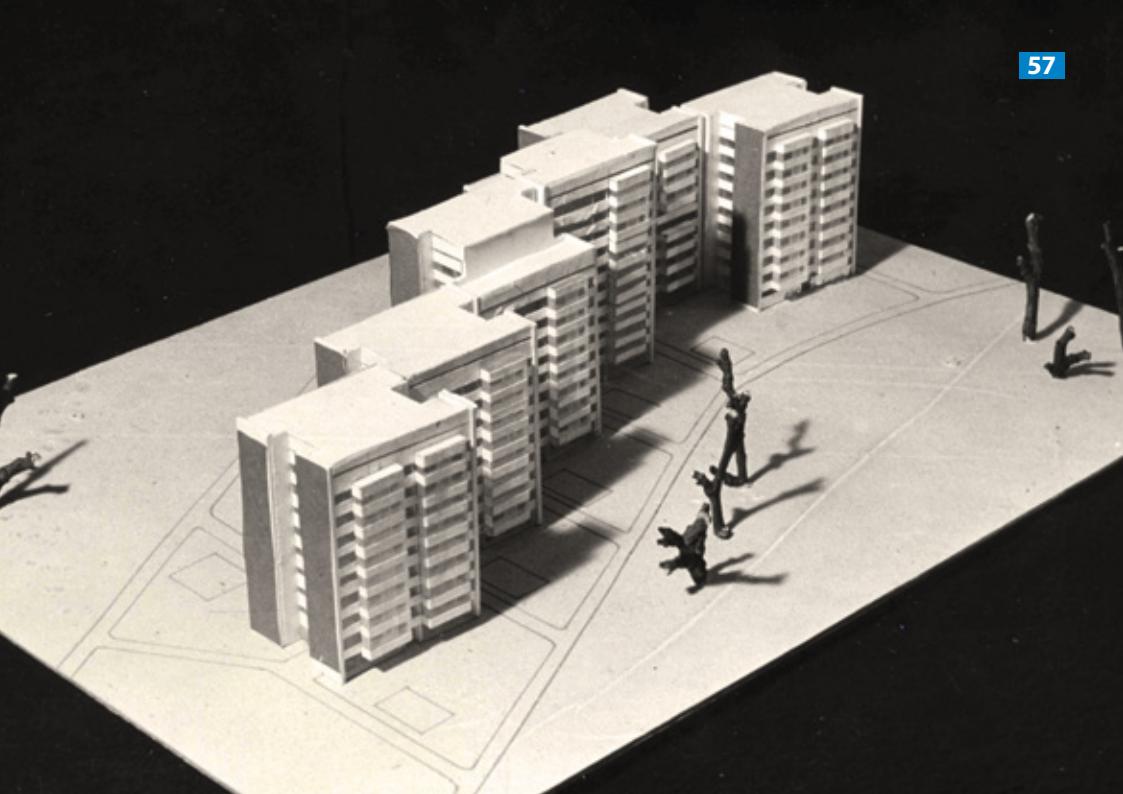
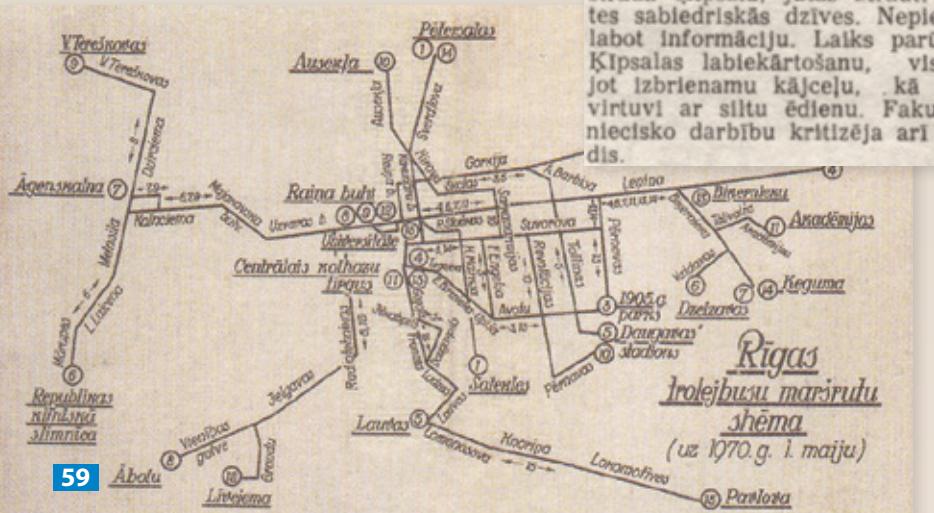
The Institute purchased the Finnish inflatable indoor Sport's Hall. The Estonians had already had such a sport's hall. It was planned to install the sport's hall on *Ķīpsala* Island. The 90-metre long hall was intended to be a good training base for athletics and other sportsmen. At that time, the Finns also produced similar inflatable swimming pools. RPI planned to buy such a pool.

ПРОЕКТ СТУДЕНТА ОБРАЗОВАНИЯ № 3

AUDZINĀT JAUNOS KĪMIKUS!

Biedrīne Veselova atzīmē, ka sabledrīko organizāciju darbu apgrūtina fakultātes teritorijā sadalīšana. Tie, kas strādā Kipsalā, jūtas atrauti no fakultātes sabledrīskās dzīves. Nepieciešams uzlabot informāciju. Laiks parūpēties par Kipsalas labiekārtōšanu, vissmaz ierikojot Izbrienu kājceļu, kā arī apgādāt virtuvi ar siltu ēdienu. Fakultātes saimniecisko darbību kritizēja arī b. Lielbriedis.

1973

RPI Sporta kluba valdes priekšsēdētājs Gunārs Čakste (1927–1993) par jauno sporta halli teica: «Mācību un treniņa darbu vēl vairāk uzlabot un paplašināt būs iespējams jau vistuvākajā laikā, jo pašreiz Ķipsalā blakus jaunajiem institūta mācību korpusiem montē lielisku somu piepūšamo sporta halli, kur vienlaikus varēs trenēties simtiem studentu sportistu. Tā būs vislielākā Eiropas sporta bāze mūsu republikā [37].»

1974

Novembrī sāka darboties piepūšamās konstrukcijas RPI sporta halle (aptuvenā vieta – tagadējās Paula Valdena ielas un Zunda kراstmalas krustojumā). Tā bija veidota no mākslīgās šķiedras auduma, tādēļ no ārpuses apjosta ar dzelzs stieplēm, lai interesenti to nepārdurtu. Zāles grīda – 74 metrus gara un 18 metru plata – noklāta ar asfalta bitumena segumu, halles augstums – septiņi metri. Ziemā zāli apsildīja ar speciāliem ventilatoriem, kas piepūta telpu ar siltu gaisu. Zāles svīnīgā atklāšana notika 12. decembrī [38; 39]. Bijušais RPI / RTU Kapitālās celtniecības daļas vadītājs (1965–1987) un saimniecības prorektrs (1987–1995; līdz 2000. gadam turpināja vadīt Kapitālās celtniecības daļu) Kaspars Rutks (1941–2017) raksturoja halli: «Tur bija dušas telpas, gērbtuves, respektīvi, viss, kas nepieciešams, lai varētu nodarboties ar sportu. Tā bija ļoti interesanta, jo nebija dubultās konstrukcijas, bet ar virss piedieni iekšpusē... Vairākus gadus halli ekspluatēja, bet tad notika liela nelaime – bija milzīga vētra, atslēdzās elektrība, nostrādāja dīzelgeneratori, kas pūta hallē gaisu, bet izbeidzās degviela. Sardze tajā brīdī nebija klāt. Un halle tika saplēsta [40].»

1975

Atvērta jaunā RPI Celtniecības (tagad – Būvniecības inženierzinātņu) fakultātes mācību un laboratoriju ēka Āzenes ielā 16 (tagad – Ķipsalas ielā 6B). RPI rektors (1963–1985) profesors Aleksandrs Veiss (1918–1985) atzīmēja, ka «Ķipsalā saņēmām jaunu mācību korpusu, kurā darbu sāk visas Celtniecības fakultātes katedras. Vislabākās telpas ir arhitektiem. Domāju, ka tās var konkurrēt ar jebkuru citu augstskolu arhitektūras katedru. Sakarā ar šīm pārmaiņām Ķipsalā šogad tiks nodota ekspluatācijā ēdnīca 600 vietām, kas būs viena no modernākajām mūsu republikā [41].»

1973

On 12 April 1973, Chairman of the Board of RPI Sports Club *Gunārs Čakste* (1927–1993), wrote in the newspaper «*Jaunais Inženieris*» (*The Young Engineer*): «The teaching and training process will be further improved as soon as possible, as currently on *Ķipsala*, apart from new educational buildings, an excellent Finnish inflatable Sport's Hall, where hundreds of student athletes will be able to train at the same time, is being built. It will be the largest European sports base in our republic [37].»

1974

In November, the inflatable Sport's Hall of RPI (an approximate location is at the intersection of present *Paula Valdena* Street and the *Zunda* Canal) began its operation. It was made of synthetic fibre; therefore, it was extruded with iron wire from the outside, so that it would not be punctured by anyone. The Hall floor was 74 metres long and 18 metres wide – covered with asphalt bitumen, and Hall height – seven metres. In the winter, the Hall was heated with special fans, which inflated the room with warm air. The ceremonial opening of the Hall took place on 12 December [38; 39]. Former Director of the Department of Capital Construction (1965–1987) and Vice-Rector for Maintenance (1987–1995; until 2000 he continued to lead the Department of Capital Construction) of RPI / RTU *Kaspars Rutks* (1941–2017) described the Hall as follows: «There were shower rooms, dressing rooms and all that was necessary to be able to do sports. It was very interesting because there were no double structures, but overpressure was used inside... The Hall had been exploited for several years, but then there was a great misfortune – there was a huge storm, blackout, diesel generators activated, which blew the air in the Hall, but fuel expired. The guard was not present at that moment. And the Hall was torn to shreds [40].»

1975

The new building of the Construction Engineering Faculty (at present – Faculty of Civil Engineering) of RPI at 16 *Āzenes* Street (at present – 6B *Ķipsalas* Street) was put into operation. RPI Rector (1963–1985) Professor *Aleksandrs Veiss* (1918–1985) stated: «We have received a new educational building on *Ķipsala*, where all the chairs of the Construction Engineering Faculty will start working. The best rooms are intended for architects. I think that they can compete with architecture departments of any other university. Owing to this change, on *Ķipsala* a Canteen with 600 places, which will be one of the most modern canteens in our republic, will be put into operation this year [41].»

Sāka darboties studentu ēdnīca Āzenes ielā 18 (tagad – Kipsalas iela 6), kurā vēlāk notika visā Rīgā populāras diskotēkas. «Jaunais Inženieris» rubrikā «Jauna ēdnīca Kipsalā» rakstīja: «Blakus mūsu institūta mācību korpusiem, kas atrodas Kipsalā, pērnā gada beidzamajās dienās atklāja jaunu sabiedriskās ēdināšanas kombinātu. Ēdnīca ar 600 vietām un zāle svinīgu notikumu atzīmēšanai ir labas jaungada veltes, ko saņēma mūsu lielās augstskolas studenti. Jaunajā ēdnīcā viss paredzēts ātrai apkalpošanai. Te darbosies divas tehnoloģiskās līnijas pusdienu komplektēšanai un izsniegšanai. Virtuvē uzstādīta visjaunākā automātiskā iekārta. Apakštāvā atrodas kulinārijas veikals. Gaumīgs ir ēdnīcas interjera noformējums. Sienas dekors, drapējumi un savdabīgie gaismas ļermepi izraisa pacilājošu, svinīgu noskojojumu. Jaunais servisa uzņēmums klūs ne tikai par ēdināšanas punktu, bet arī par studentu sarīkojumu vietu. Atklāšanas dienā ēdnīcā viesojās rektors Aleksandrs Veiss, Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas sekretārs Imants Andersons, augstākās un vidējās speciālās izglītības ministrs Edgars Linde [42].»

Tika izstrādāts arī projekts 50 metru peldbaseinam Kipsalas ielā 5.

1976

Modernā ēdnīca laikrakstā «Jaunais Inženieris» tika nodēvēta par Kipsalas «vēderu». RPI docents Normunds Vijups rakstīja: «Studentu pilsētiņa Kipsalā aug ne visai ātri, toties droši. ... Tagad varam pamatooti teikt, ka Kipsalai ir savs vēders, tāpat kā par Parīzes vēderu mēdz dēvēt tās tirgu. Jaunais ēdināšanas kombināts kalpos sabiedrībai, un sabiedrība pati to vadīs. Jau konstituēta ēdnīcas padome ar Celtniecības fakultātes dekanu docentu Gunāru Kalniņu priekšgalā. Par ēdnīcas šefiem kļuvušas trīs fakultātes: Celtniecības fakultāte atbild par telpu noformēšanu un pareizu ekspluatāciju; Radiotehnikas un sakaru fakultāte – par iekārtu, signalizācijas, apgaismošanas un automatizācijas pareizu izmantošanu, bet Ķīmijas fakultāte – par ēdienu kvalitāti un ēdnīcas darba laiku, kurš tagad jau ir noteikts: kopējais darba laiks no pulksten 9.00 līdz 18.00, silto ēdienu izsniegšana no 10.00 līdz 17.00, kulinārijas nodala strādā no 11.00 līdz 18.00, pēdējā apkalpes līnija ar nosaukumu «Pasniedzējiem» apkalpos tikai pasniedzējus un darbiniekus no 11.00 līdz 16.00. Atcerēsimies, ka ēdnīcā bez tam vēl ir lielā banketu zāle (180 vietas), paredzēta institūta sabiedriskajiem pasākumiem, un mazā banketu zāle (20 vietas) – nelielu sadzīves pasākumu organizēšanai. Ēdnīcā ir pašai sava orķestris, kas kuplinās sabiedriskos pasākumus. Šīs jaunās iespējas var izmantot, iesniedzot ēdnīcas komandantei pieteikumu divas nedēļas iepriekš [43].»

Students' Canteen began to operate at 18 Āzenes Street (at present – 6 Kipsalas Street), which later hosted popular discos in Riga. The newspaper «Jaunais Inženieris» («The Young Engineer») under the rubric «Jauna ēdnīca Kipsalā» («The New Canteen on Kipsala») wrote: «Near the educational buildings of our institute located on Kipsala, a new public catering facility was opened on the last days of last year. A dining room with 600 seats and a hall for celebrating celebrations is a good gift on New Year's Eve to the students of our institute. The new Canteen has everything to provide fast service. There will be two technological lines for midday meal preparation and delivery. The kitchen is equipped with the latest automatic equipment. Cake bakery is located on the ground floor. The Canteen has a stylish interior design. Wall decor, drapes and interesting light fixtures create a cheerful and solemn mood. Rector Aleksandrs Veiss, Secretary of the Central Committee of the Latvian Communist Party Imants Andersons, Minister of Higher and Secondary Specialised Education Edgars Linde participated in the opening ceremony of the Canteen [42].»

A project for a 50-metre Swimming Pool to be located at 5 Kipsalas Street was also developed.

1976

In the newspaper «Jaunais Inženieris» («The Young Engineer»), the modern Canteen was called the «belly» of Kipsala Island. Normunds Vijups wrote: «The RPI Campus on Kipsala does not grow very quickly, but safely. ... Now we can rightly say that Kipsala has its own belly, just like the market of Paris is called its belly. The new Canteen will serve to the public, and the society will lead it. The Council of the Canteen has already been established with the Chairperson – Dean of the Construction Engineering Faculty, Assistant Professor Gunārs Kalniņš. Three faculties have become the Canteen's chiefs: the Construction Engineering Faculty is responsible for the design and proper operation of the premises; the Radio Engineering and Communication Faculty – for the proper use of equipment, alarm, illumination and automation systems, but the Chemical Faculty – for the quality of meals and the working hours of the Canteen, which have now been set: general working hours are from 9.00 am to 6.00 pm; hot dishes are served from 10.00 am to 5.00 pm; the cake bakery is open from 11.00 am to 6.00 pm; the last serving line called «Academic Staff» will serve only academic and general staff members from 11.00 am to 4.00 pm. It should be mentioned that in the Canteen there are also a large banquet hall (180 seats) intended for public events of RPI and a small banquet hall (20 seats) for organising small events. The Canteen has its own orchestra, which will complement public events. These new services can be used by submitting an application to the Canteen Commander two weeks in advance [43].»

Rīgas pilsēta domāja par ērtāku nokļūšanu Pārdaugavā, tostarp – Ķipsalā. 1976. gadā žurnāls «Zvaigzne» intervēja pilsētas galveno arhitektu Gunāru Asari, kurš stāstīja par jauna tilta ieceri: «Lēmums ir pieņemts, projekts izstrādāts un saskaņots. Tas būs vanšu tilts, pirmais tāds Rīgas tiltu celtniecības praksē. Visu konstrukciju turēs 105 metrus augsts pilons, kas atradīsies tuvu Ķipsalai. Pilonā iekārtajā tiltā būs četras braucamās joslas vieglajām automašīnām un komunālajam transportam [44].»

1977

Par RPI Ķipsalas studentu pilsētiņu rakstīja arī Latvijas Valsts universitātes avīze «Padomju Students»: «Nākotnē RPI studenti dzīvos divpadsmīt stāvu namos, kas maz atgādinās kopmītnes. Divistabu tipa dzīvokļos kopā dzīvos ne vairāk kā četri studenti. Tātad – divi vienā istabīnā. No rīta vajadzēs celties tikai 10 minūtes pirms lekcijas, iesēsties liftā un – taisnā ceļā uz auditoriju. Studentu pilsētiņas celtniecība Ķipsalā jau uzsākta. To un vēl daudz interesanta iespējams uzzināt RPI muzejā. Tas atrodas desmitajā stāvā [toreiz RPI Vēstures muzejs atradās Ļeņiņa (tagad – Kalķu) ielā 1a]. Tā, ka Pēterbaznīcas tornis liekas vai ar roku aizsniedzams. Skaidrā laikā no šejienes varot redzēt arī jūras līci. Tāds ir mūsu kaimiņu muzejs [45].»

1978

Tika nodots ekspluatācijā RPI otrs Celtniecības fakultātes korpus Ūzenes ielā 20 (tagad – Ķipsalas ielā 6A), un atvērta RPI Celtniecības fakultātes bibliotēka. Mācību nodojas vadītājs Jevgenijs Nevjadomskis (Евгений Невядомский; 1910–2001) laikrakstam «Jaunais Inženieris» stāstīja: «1. septembrī Ķipsalā svinīgi nodeva ekspluatācijā Rīgas Politehniskā institūta Celtniecības fakultātes jauno korpusu. Tajā ir vairāk nekā simt auditoriju, kabinetu un rasēšanas zāļu, kas apgādātas ar jaunāko iekārtu. Gandrīz veselu stāvu aizņems institūta studentu konstruktori birojs. Īpašas telpas atvēlētas mācību televīzijas studijai. Celtniecības fakultātes jurģi sakrita ar tās 20. gadadienu. .. Pašlaik salā turpinās Ķīmijas fakultātes jaunā korpusa celtniecība. Nesen ekspluatācijā nodota ēdnīca ar 600 vietām. Būvē pirmo deviņstāvu studentu kopmītni ar divu un triju istabu dzīvokļiem. Katrā no tiem būs duša, lodžija un iebūvētas mēbeles. Neskatoties uz pilsētas attīstību, tai vēl joprojām ir transporta problēmas [46].»

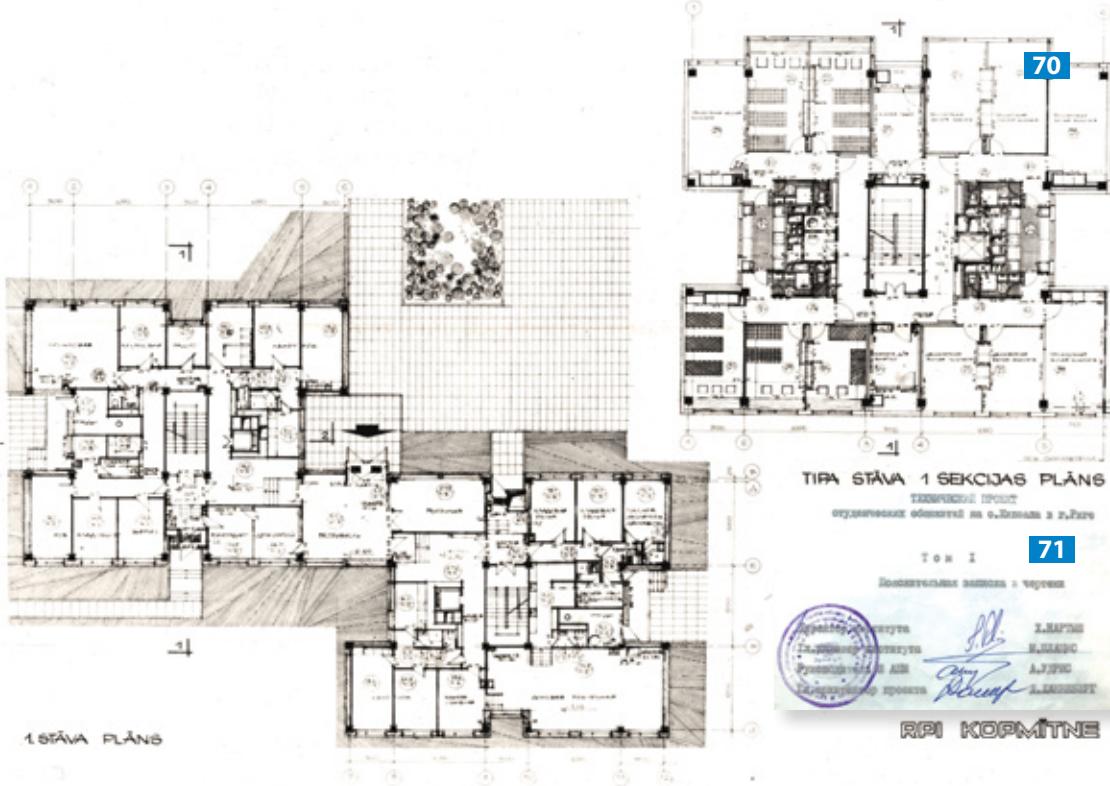
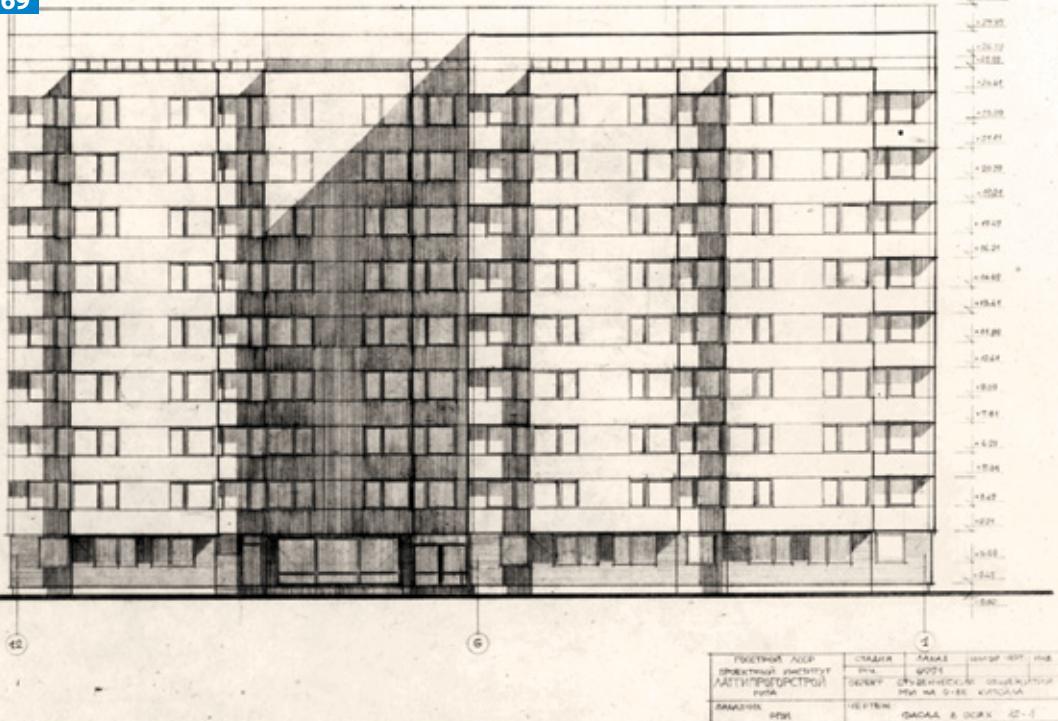
The city of Riga thought about an easier way of getting to Pārdaugava, including – to Ķipsala Island. In 1976, the journal «Zvaigzne» («Star») interviewed chief architect of the city Gunārs Asaris, who introduced the idea of a new bridge: «The decision has been taken; the draft has been worked out and coordinated. This will be a cable-stayed bridge, the first bridge of such type in Riga. A pylon rising to 105 metres that will be located close to Ķipsala will hold all the construction. The bridge supported by the pylon will have four lanes for passenger cars and public transport [44].»

1977

The newspaper «Padomju Students» («Soviet Student») of the State University of Latvia also wrote about RPI Campus on Ķipsala Island: «In the future, RPI students will live in 12-storey buildings, which will not look like dormitories. There will be no more than four students living in two-room apartments. So – two students living in one room. In the morning, it will be enough to get up 10 minutes before the lecture, get in the elevator and straight ahead to the audience. The construction of the RPI Campus has already started on Ķipsala. More interesting facts can be found at the Museum of RPI. It is located on the 10th floor [at that times the RPI History Museum was located in the tower at 1a Ļeņiņa (at present – Kalķu) Street]. The tower of St. Peter's Church seems to be at arm's reach. In fine weather, you can also see the Bay of the Baltic Sea from here. This is our neighbouring museum [45].»

1978

The second building of the Construction Engineering Faculty of RPI at 20 Ūzenes Street (at present – 6A Ķipsalas Street) was put into operation. In the same year, the library of the faculty was opened. In the newspaper «Jaunais Inženieris» («The Young Engineer»), Head of the Study Department Yevgeny Nevjedomsky (Евгений Невядомский; 1910–2001) said: «On 1 September, the new building of the Construction Engineering Faculty of Riga Polytechnic Institute was put into operation on Ķipsala. It has more than a hundred audiences, rooms and drawing halls equipped with the latest equipment. Almost the entire floor will be occupied by the Student Design Bureau of RPI. Special rooms are provided for a study television studio. Opening of the faculty coincided with its 20th anniversary. .. Currently, the construction of a new building of the Chemical Faculty is underway on the island. A 600-place dining room has recently been commissioned. The first nine-storey Students' Dormitories with two- and three-bedroom apartments is being built. Each will have a shower, loggia and built-in furniture. Despite the development of the city, it still has transport problems [46].»

1979

Februārī Rīgas tramvaju un trolejbusu pārvaldes speciālisti secināja, ka pēc Preses nama nodošanas ekspluatācijā Daugavas kreisajā krastā un studentu pilsētiņas celtniecības Ķīpsalā ievērojami palielinājusies pasažieru plūsma šajā virzienā, un nolēma pagarināt 17. trolejbusa maršrutu, attālinot tā galapunktu līdz Pilotu ielai un tādējādi atrisinot transporta problēmu šajā Latvijas galvaspilsētas rajonā [47].

Sestdienas talkā RPI rektors (1963–1985) Aleksandrs Veiss (1918–1985), apzajumojot Ķīpsalu, iestādīja ozolu [48].

Ķīpsalā sāka būvēt RPI peldbaseinu, bet celtniecība ieilga gandrīz 10 gadu – to nodeva ekspluatācijā tikai 1989. gadā. Celtnē izmantota līdz tam Latvijā neizmantota telpiskā metāla konstrukcija [49].

Baseina celtniecības procesu atcerējās Kaspars Rutks (1941–2017): «Runājot par peldbaseinu, man ir vairāki prieksi. Viens no lielākajiem: projektētāji bija uzprojektējuši baseinu apmēram sešus metrus vairāk uz ziemeļiem un uzsēdinājuši tieši virsū vecam augošam ozolam. Es projektu pārnesu par tiem sešiem metriem, lai ozolu saglabātu. Protams, visas komunikācijas bija jāpārprojektē. ... Mani toreiz gandrīz no partijas izslēdza, jo biju veicis korekcijas kaut kāda ozola dēļ. ... Bet šodien man ir prieks par to, ka tas ozols ir kārtīgs ozols! .. Otrs prieks – kā mēs ar Voldemāru [Voldemārs Znotiņš] – nozagām cejamkrānu. Ministrija jau mums nekā nedeva. M. Gorbačovs [Mihails Gorbočovs (Михаил Горбачёв)] – toreizējais Padomju Savienības Komunistiskās Partijas Centrālās Komitejas [generālsekreitārs] esot teicis, ka jums baseinu nevajag – jūra blakus. Un, ja grib labi peldēt, lai brauc uz Maskavu. ... Es mēģināju oponēt, ka plakanās pēdas, padomju armijas demoralizācija. ... Nevienu tas neinteresēja. Atklāti pateikšu, bija beigusies veikala «Dole» būvniecība, un man piezvanīja no cejamkrānu un autokrānu pārvaldes, ka viņi saņēmuši uzdevumu demontēt to krānu pie veikala «Dole», bet nav neviens pateicis, uz kurieni jāved. Mēs ar Voldemāru aizbraucām uz Maskavas ielas viņu galu un iestāstījām vīriem, ka jāved uz Ķīpsalu. ... Pēc tam rektors A. Veiss gāja uz Augstāko Padomi, lai izglābtu no atlaišanas talantīgos attiecīgo iestāžu vadītājus. Toreiz tas izdevās. Bet līdzīgā veidā mēs gādājām arī celtniecības materiālus. Tāda bija dzīve, bet – interesanta [40]!»

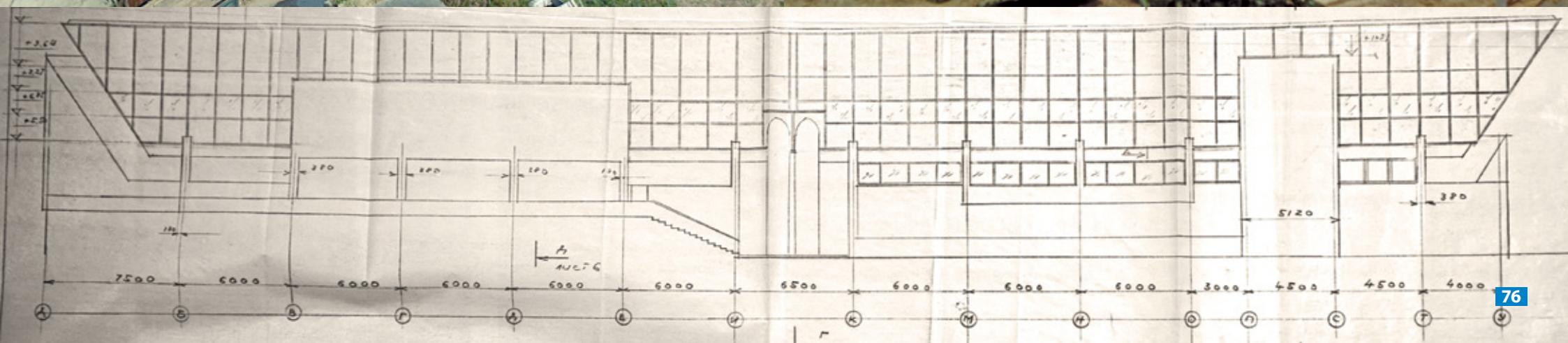
1979

In February, Riga Tram and Trolleybus Management specialists concluded that after the Press House was put into operation on the left bank of the Daugava River and the construction of the RPI Campus was started on *Ķīpsala Island*, the passenger flow in this direction increased considerably. It was decided to expand trolleybus route No. 17, distancing its destination point to *Pilotu Street*, thus the transport problem was solved in this part of the capital city of Latvia [47].

In 1979, on Saturday voluntary work day, RPI Rector (1963–1985) Aleksandrs Veiss (1918–1985), landscaping *Ķīpsala Island*, planted an oak [48].

The construction of the Swimming Pool of RPI was started on *Ķīpsala Island*, but its construction lasted for almost 10 years – it was commissioned in 1989. The spatial metal construction had been used for the first time in Latvia [49].

The construction process of the Swimming Pool was recalled by Kaspars Rutks (1941–2017): «Speaking about the Swimming Pool, I have memories that make me happy. One of the pleasant memories: designers had projected the pool about six metres further to the north and placed it directly on an old, growing oak. I changed the project in terms of those six metres to keep the oak. Of course, all engineering networks had to be redesigned. ... I was almost excluded from the party at that time because I had made changes due to some kind of oak. ... But today I am glad that this oak has become a magnificent oak! ... Other warm memories – the way Voldemārs [Voldemārs Znotiņš] and I stole a crane. The ministry did not give us anything. M. Gorbačov [Mikhail Gorbachev (Михаил Горбачёв)] – then Secretary-General of the Communist Party of the Soviet Union] said that you did not need a pool – the sea was near. And if you want to swim – you can go to Moscow. ... I tried to make arguments for the pool, mentioning flat foot, the demoralization of the Soviet army. No one was interested in it. Frankly speaking, the construction of the store «Dole» was over and I received a phone call from the Crane Administration that they had the task of dismantling their crane at the store, but nobody told them where to transport it. Voldemārs and I went to *Maskavas Street* and told the men that they should carry the crane to *Ķīpsala*. ... Afterwards, Rector A. Veiss went to the Supreme Council to save the talented heads of respective structural units from dismissal. Then it succeeded. But in a similar way we also obtained construction materials. It was life, but it was interesting [40]!»

1980

Ekspluatācijā tika nodots pirmais RPI studentu kopmītnes korpuiss Rīgā, Āzenes ielā 22 (tagad – Āzenes iela 8). Dekānu padomē Arhitektūras un celtniecības fakultātes dekāns Gunārs Kalniņš informēja: «Pērnā gada ievērojamāko notikumu vidū mums, celniekiem, protams, pirmkārt gribas minēt jaunās kopmītnes nodošanu .. Šis ir ceturtais objekts Ķipsalā, kura celtniecībā aktīvi piedalījušies fakultātes studenti. Visas piecgades laikā mūsu studenti Ķipsalas objektos nostrādājuši vairāk nekā 40 000 stundu. Ar to kolektīvs tiešām var lepoties. Patlaban top jaunais Ķīmijas fakultātes korpuiss, kura celtniecībā jau strādājam un strādāsim līdz pilnīgai uzvarai [50].»

Saskaņā ar Rīgas Politehniskā institūta (RPI) perspektīvās attīstības plānu pagājušā gadsimta 80. gados bija paredzēts Ķipsalā uzcelt arī Elektroenerģētikas fakultātes ēku [20].

1981

Inženierceltniecības fakultātes dekāna vietnieks Bruno Andersons jaunās kopmītnes Ķipsalā raksturoja: «Šāds kopmītnes izvietojums sevišķi izdevīgs, jo ļauj ietaupīt laiku, kas būtu jāzaudē, braucot uz nodarbībām un atpakaļ. Jaunā kopmītnē būvēta pēc individuāla projekta. Ķipsalas kopmītnē jaunieši mīt atsevišķos dzīvokļos, kuros ir atsevišķas istabas, tualete, vannas istaba un virtuve, kas kopēja diviem dzīvokļiem. Virtuves apgādātas ar elektriskajām plītīm, ledusskapjiem, ir atkritumu vads un blakus kāpnēm lifti. Vienā dzīvoklī dzīvo astoņi cilvēki. .. Kopmītnes pašpārvalde – studentu padomes rokās, tā organizē un kārto gan sadzīves jautājumus, gan studentu atpūtu. Kopmītnē darbojas radiomezglis. Raidījumu programmu gatavo studenti, ikiens, kuru interesē žurnālistika, arī tie, kuriem ir zināšanas radiotehnikā, var piedālīties radiomezglā darbā. Iekārtota neliela fotolaboratorija, kurā iespējams pašiem attīstīt filmiņas un izgatavot fotogrāfijas. Pašu nākamo inženieru spēkiem, ceļniekiem piepalīdzot, ēkas pagrabā izbūvēts diskoklubs un, domājams, ka jaunajā mācību gadā ne viens vien jaunietis tur pavadīs savus valas brīžus. Ir arī citas ieceres, kuru īstenošanā droši vien piedalīsies jaunie celtniecības fakultāšu studenti [51].»

Tika atklāts Gorkija tilts (Vanšu tilts), tautā saukts par «Vosa balalaiku» [Latvijas Komunistiskās Partijas Centrālās komitejas pirmais sekretārs Augusts Voss; 1916–1994]. Laikraksts «Padomju Jaunatne» rakstīja: «Jaunā tilta tērauda lente pilsētā izveidojusi jaunu transporta maģistrāli – no Gorkija ielas Daugavas labajā krastā, kur atrodas Rīgas centrālā daļa, tieši izejot uz nesen uzbūvēto studentu pilsētiņu Ķipsalā, uz Pārdaugavu un tālāk uz Rīgas Jūrmalu un lielo

1980

The first building of the Students' Dormitories of RPI at 22 Āzenes Street (at present – 8 Āzenes Street) was commissioned. In the newspaper «Jaunais Inženieris» («The Young Engineer»), Dean of the Construction Engineering Faculty Gunārs Kalniņš said: «Of course, the commissioning of a new dormitory in the middle of last year was the most significant event for us, the construction engineers. .. This is the fourth object on Ķipsala, where students of the faculty actively participated in the building process. Throughout the course of the past five years, our students have worked more than 40 000 hours on Ķipsala. The team can really be proud of it. At the moment, the newest building of the Chemical Faculty is underway, where we will work until a complete victory [50].»

According to the perspective development plan of Riga Polytechnic Institute (RPI), in the 1980s, the building of the Electrical Power and Engineering Faculty was also planned to be constructed on Ķipsala Island [20].

1981

In the newspaper «Jaunais Inženieris» («The Young Engineer»), Deputy Dean of the Construction Engineering Faculty Bruno Andersons said about the new Dormitory on Ķipsala Island: «This placement of the Dormitory is particularly beneficial as it saves the amount of time one needs to get to the Institute and back. The new Dormitory was built according to an individual project. At Ķipsala Dormitory, young people live in separate apartments with separate rooms, toilet, bathroom and kitchen, which are shared by two apartments. The kitchen is equipped with the electric oven, refrigerator and rubbish chute. There are also elevators next to the stairs. Eight people live in one apartment... The Dormitory Board is in the hands of the Student Council; it organises and deals with both household issues and student social activities. The Dormitory has a radio station. The radio broadcast is made by students who are interested in journalism, including those who have knowledge in radio engineering. There is also a small photo laboratory, where it is possible to develop films and make photos. With the help of the future engineers, a disco club was built in the basement of the building. And it is expected that in the new academic year, a lot of young people will spend their free time there. There are also other plans that will be implemented with the help of the young students of the Construction Engineering Faculty [51].»

The Gorky (at present – Vanšu) Bridge was put into operation, called «Vosa Balalaika» [The First Secretary of the Central Committee of the Communist Party of Latvia Augsts Voss; 1916–1994]. The newspaper «Padomju Jaunatne» («Soviet Youth») wrote: «The new bridge has created a new highway in the city – from Gorkija Street on the right bank of the Daugava River, where the central part of Riga is located, directly to the newly built RPI Campus on Ķipsala, to Pārdaugava and further on to the city of Jūrmala and the large airport of the Republic «Rīga». The part of the bridge that is above the water is not quite large, but the bridge itself, along

republikas lidostu «Rīga». Tilta daļa, kas atrodas virs ūdens, nav visai liela, taču pats tilts kopā ar estakādēm un transporta izkārtojuma mezglu ir gandrīz divus kilometrus garš. Tā platus – 28,4 metri. Automašīnas pa to var braukt četrās rindās. Arī gājējiem ierīkotas platas ietves [52].»

1982

Bija paredzēts uzbūvēt tramvaju satiksmi no Ķipsalas līdz Torņakalnam. Laikraksts «Cīņa» ziņoja, ka, lai varētu izbūvēt 400 m tramvaja sliežu ceļa, no Ķipsalas līdz Torņakalna apakšstacijai jāliek divi kabeļi, kuru kopgarums – 7,6 kilometri [53]. Projekts netika realizēts.

1983

Ķipsalā tika pabeigts RPI Ķīmijas fakultātes otrs korpusss un atvērta bibliotēka Āzenes ielā 24 (tagad – Paula Valdena iela 3), un ķīmiķi no savas vēsturiskās ēkas Kronvalda bulvārī 4 aizgāja uz neatgriešanos. Laikrakstā «Jaunais Inženieris» sentimentālu rakstu par ķīmiķu pārišanu no Kronvaldiem uz Ķipsalu publicējusi D. Liepiņa: «Ir silts kamols kaklā, un lai lasītājs nepārmet lieku dzejiskumu, jo tikai elēģiskā toņkārtā var aizvadīt šo dienu, kad ķīmiķi pāri vanšu tiltam solo uz jaunajām Ķipsalas mājām... Lai paliek visādi Ūsiņi, bet kā tad ar to iepriekšējo ķīmiķu paaudžu soliem, darbiem un sapņiem, kas apdzīvo Kronvalda bulvāra namu jau kopš 1901. gada, ar mājām, no kurām kā cālu bērni uz pasaules četrām pusēm gājuši Rīgas ķīmiķi, ar pajumti, kurā viņi vienkop varēja sanākt svētkos un piemiņas brīžos? Bet tas jau nezudis, ja nezudis darbs – iesāktais, turpinātais, ik dienu tālāk darāmais... Vēl reizi stāvam un sēžam visi kopā G. Vanaga auditorijā, plecu pie pleca ar Latvijas Valsts universitātes bioloģiem, kuriem nododama ķīmiķu ēkas atslēga... Tepat vēl paliek Republikas Ķīmijas vēstures muzejs. Ķīmijas fakultātes karogs aizplīvo pāri Daugavai, aiziet cilvēki baltos laboratorijas halātos, aizvējo lepns vimpelis, un pirmajā vienotajā solī aizsoļo pirmkursnieki kopā ar fakultātes pasniedzējiem un darbiniekiem – tieši pretī studentu pūtēju orķestra skaņām [54].»

Neskatoties uz Ķipsalas attīstību, vēl joprojām bija transporta grūtības. Par tām laikrakstam «Cīņa» stāstīja RPI vecākā pasniedzēja Lidija Sahare: «Vai disciplīna attiecas arī uz Rīgas pilsētas autotransportu? Gribētu teikt tā: kad vadzis pilns, tas lūst... Strādāju Ķipsalā, dzīvoju Imantā. Vienīgā satiksme starp darbavietu un dzīvesvietu ir 37. autobuss. No fakultātes līdz autobusa pieturai Slokas un Kalnciema ielas stūrim apmēram kilometrs jāējet kājām, autobusa pietura nav labiekārtota – nav pat asfaltēta, nav solu, kur piesēsties vecākam cilvēkam... Turklat vislielāko sašutumu rada tas, ka laikā no pulksten 19.00 līdz 20.00 autobusi uz Imantu tikpat kā nekursē.

with the trestle and the transport node, is nearly two kilometres long. Its width is 28.4 metres. There are four lanes for cars. Pedestrians also have wide pavements [52].»

1982

It was planned to construct a tram route from *Kīpsala* Island to *Torņkalns*. The newspaper «*Cīņa*» («Fight») reported that, in order to construct a 400-metre long tram track, two cables with a total length of 7.6 kilometres had to be laid from *Kīpsala* to *Torņkalns* [53]. The project was not implemented.

1983

The second building of the Chemical Faculty of RPI at 24 Āzenes Street (at present – 3 *Paula Valdena* Street) was completed on *Kīpsala*, and the chemists left their historical building at 4 *Kronvalda* Boulevard. D. Liepiņa published a sentimental article about the movement of chemists from the historical building at *Kronvalda* Boulevard to *Kīpsala* Island in the newspaper «*Jaunais Inženieris*» («The Young Engineer»): «Feeling like there is a lump in the throat and let the reader excuse me for excessive poetry, since it is the only way how to describe the day when the chemists crossed the cable-stayed [Gorky; at present – *Vanšu*] bridge in the direction of their new home at *Kīpsala*... Everything remains, but what about the works and dreams of previous generations of chemists who have been working at *Kronvalda* Boulevard since 1901, what about houses from which, as chickens, the chemists of Riga went to the four winds, what about the shelter, in which they could meet together at feasts and memorials? But this will not disappear if the work – the initiated work, its continuation day after day – is not lost... Once again, we stand and sit together in the audience of G. Vanags, shoulder to shoulder with the biologists of the State University of Latvia, who are given the keys to the chemists' building... The building still hosts the Museum of the History of Chemistry of the Republic. The flag of the faculty was flowing past the *Daugava* River; people were walking in white laboratory dressing gowns; the pennant was flowing proudly away and the first-year students with academic and general staff members of the faculty were walking towards the students' brass band sounds [54].»

Despite the development of the RPI Campus on *Kīpsala* Island, there was still a difficulty experienced in providing public transport. This was reported by the newspaper «*Cīņa*» («Fight»). Senior Lecturer of RPI Lidija Sahare said: «Does the discipline also apply to motor transport of the city of Riga? I would say that when something is overloaded it will break... I work on *Kīpsala* and live in *Imanta*. The only means of traffic between the place of work and the place of residence is bus No. 37. The walking distance is about one kilometre from the faculty to the bus stop at the corner of *Slokas* and *Kalnciema* Streets; the bus stop is not well-maintained – it is not even asphalted, there is no bench where to sit down... In addition, high dudgeon is the fact that from 7.00 pm to 8.00 pm bus does not run to *Imanta*.

.. Teiksim, nevienam pasniedzējam nevar ienākt prātā aiziet no nodarbībām, lai paspētu uz autobusu. .. Kāpēc pa jauno Gorkija tiltu nekursē neviens parastais autobuss no Imantas? Kāpēc mēs esam spiesti maksāt 20 kapeikas dienā (tikai uz darbu un no tā braucot), turklāt iet divus kilometrus (kopā turp un atpakaļ) uz darbavietu pa neapgaismoto Ķīpsalu, brist pa dubļiem un vēl gandrīz stundu nūkt pieturā? Kāpēc tiem tūkstošiem cilvēku, kuri strādā Ķīpsalā, kuri mācās RPI, nav autobusu pieturas Ķīpsalā, lai varētu noklūt uz Imantu [55]?»

1984

80. gados Ķīpsalā varēja noklūt, braucot ar autobusu Nr. 3, 7, 21, 22, 29, 30, 35 un ekspresi Nr. 37 un 41, trolejbusu Nr. 6, 7 (maršruts atklāts 1987. gadā), trolejbuss kursēja pa Gorkija (tagad – Vanšu) tiltu, 9 un tramvaju Nr. 1, 4 (maršruts atklāts 1984. gadā) un 5 (maršruts atklāts 1987. gadā) [56].

1985

Par to, kā aug un veidojas studentu pilsētiņa, laikraksts «Jaunais Inženieris» rakstīja: «Kas bijis Ķīpsalā, tas ir redzējis, kas jau uzbūvēts un kas tiek pašreiz būvēts studentu pilsētiņā. .. Tas, ka šīnī gadā tiks pabeigta jauno kopmītņu ēku celtniecība, laikam visiem ir skaidrs. Jo celtnes karkass un sienas tuvojas pēdējam – devītajam stāvam. Dažiem nesaprotama var likties lielā būvbedre ar žogu apkārt pie autobusa pieturas iepretī ēdnīcai. Šeit top jaunais olimpiskā tipa peldbaseins. Kāpēc olimpiskā? Tāpēc, ka peldceliņu garums baseinā būs 50 metru, un tas atbilst olimpiskajām prasībām. .. Svarīgs apstāklis šādas pilsētiņas kopainā ir apkārtējās vides noformējums ar apstādījumiem, sporta laukumu un atpūtas vietām. Un tā kā koki aug daudz lēnāk nekā tiek celti pilsētiņas korpusi, tad šajā gadā ar Arhitektūras un celtniecības fakultātes pasniedzēju un studentu aktīvu iesaistīšanos tiks izstrādāts apzajumošanas plāns, tā saucamā, studentu parka veidošanai, kas atradīsies starp kopmītņu, Radiotehnikas un sakaru, ķīmijas un Arhitektūras un celtniecības fakultāšu un ēdnīcas korpusu, jo šīnīs vietās apbūve jau ir pabeigta [57].»

RPI Kapitālās celtniecības daļas arhitekte Daina Danneberga izstrādāja ķīmisko reaktīvu noliktavas ēkas projektu. Tās pagrabstāvā bija paredzēta bumbu patvertne, bet pārējos stāvos – ķīmisko reaktīvu noliktava. Būvniecību sāka 1988. gadā. Finansējuma trūkuma dēļ celtniecība apstājās 1996. gadā.

.. Let's say, no lecturer can leave the lectures just to get on the bus. .. Why is there no regular bus running from *Imanta* through the new Gorky (at present – *Vanšu*) Bridge? Why are we forced to pay 20 kopecks a day (just to work and back home), and go 2 kilometres (back and forth) to the workplace through unenlightened *Ķīpsala*, wade through the mud and wait for more than an hour at the bus stop? Why is there no bus stop at *Ķīpsala* in order to get to *Imanta* for thousands of people who are working and studying at *Ķīpsala* [55]?»

1984

In the 1980s, it was possible to reach *Ķīpsala* Island by bus No. 3, 7, 21, 22, 29, 30, 35 and express bus No. 37 and No. 41, trolleybus No. 6, 7 (the route was opened in 1987, the trolleybus ran along the Gorky (at present – *Vanšu*) Bridge), No. 9 and tram No. 1, 4 (the route was opened in 1984) and No. 5 (the route was opened in 1987) [56].

1985

The newspaper «*Jaunais Inženieris*» («The Young Engineer») wrote about the development of the RPI Campus on *Ķīpsala* Island: «Those who have been to *Ķīpsala* have seen what has already been built and what is currently being built. .. The fact that the construction of new dormitories will be completed this year is clear to everybody because the frame and walls of the building are approaching the last – the ninth floor. A big ditch with a fence around it next to the bus stop opposite the Canteen may be considered weird by some people. Here the new Olympic-size Swimming Pool is being built. Why the Olympic one? Because the race course will be 50 metres in length and it will meet the Olympic requirements. .. An important factor of the Campus is the design of the surrounding area with greenery areas, sports grounds and recreation facilities. And since the trees grow much slower than the buildings are being built, this year, with the active involvement of academic staff members and students of the Architectural and Engineering Faculty, a green plan will be developed for the creation of the so-called students' park, which will be located near the dormitories, the Radio Engineering and Communication Faculty, Chemical Faculty, the Architectural and Engineering Faculty and the Canteen, as the construction at these places has already been completed [57].»

Architect of the Department of Capital Construction of RPI *Daina Danneberga* developed a project for Warehouse of Chemical Agents. Its basement should serve as a bomb shelter, but the other floors will host a warehouse of chemical agents. Construction was started in 1988. Due to a lack of financing, the construction stopped in 1996.

31. oktobrī laikrakstā «Jaunais Inženieris» tika izsludināts konkurss par jaunās studentu kafejnīcas nosaukumu: «Kā mani sauc? Katru vietu un pat notikumu mēs netišām, gluži neapzināti saistām ar noteiktu nosaukumu. ... Ar rektora rīkojumu no 1986. gada janvāra jāsāk darboties studentu kafejnīcī, kura atradīsies Ķipsalā. Iesākumā trīs vakarū nedēļā tur varēs iedzert tasīti kafijas vai sulu, iebaudīt kādu kočīnu un, protams, padejot. Mums jau padomā plaša programma, kura, cerams, ieinteresēs dažadas paaudzes un visas fakultātes. Kafejnīcī nav tikai nosaukuma. Tas tad arī ir konkursa uzdevums – jāatrod vārds, kas ietvertu sevī politehnīkiem piemērotu nozīmi, būtu reizē gan īss, gan neparasts [58].»

1986

21. februārī RPI mācībspēku un darbinieku ēdnīcas, kas darbojās kopš 1975. gada, telpās, Āzenes ielā 18 (tagad – Ķipsalas iela 6) tika atklāta studentu kafejnīca «Robinsons», kuras nosaukumu izdomāja studenti iepriekš izsludinātā konkursā. Svinīgajā pasākumā lenti pārgrieza RPI rektors (1985–1999) Egons Lavendelis [59]. Laikrakstā «Padomju Jaunatne» rektors stāstīja, ka «cālus skaitišot rudenī, un kas zina – varbūt «Robinsons» konkurēs ar «anglikāniem» [tolaik Anglikāņu baznīcā atradās RPI Studentu klubs]? Bet tas, protams, atkarīgs no tiem cilvēkiem, kuri mēģinās klubafejnīcas iekdienu vērst daudzpusīgāku, lai tā nebūtu tikai pasēdēšana pie kafijas tases. Vai «Robinsons» būs vientuļš savā Ķipsalā? Izrādās, ka ne: drīz vien tam pievienosies pavism jauns «atnācējs» – kafejnīca «Piektdienis», ko studenti ierīkos jauno Ķipsalas kopmītnu pagrabā [60].»

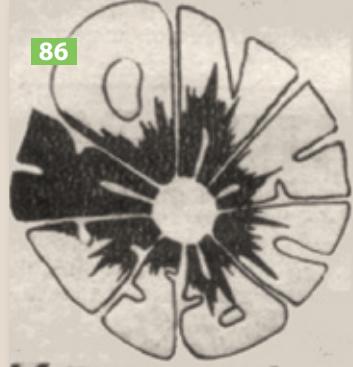
Tika nodots ekspluatācijā otrs RPI vienpadsmit stāvu dienesta viesnīcu korpuiss Āzenes ielā 22a (tagad – Āzenes iela 6). Kopmītnu trešā (nepabeigtā) deviņstāvu korpusa būvniecība sākās 1985. gadā. Iesāktā studentu kopmītnes ēkas celtniecība gan tika iekonservēta, un tikai pēc vairākiem gadiem atradās investori, kas celtni pabeidza un tajā izvietoja viesnīcu. 2006. gadā atklāja viesnīcu «Island Hotel» Ķipsalas ielā 2.

On 31 October, the newspaper «Jaunais Inženieris» («The Young Engineer») announced the contest about the name of a new student cafe: «What is my name? We, inadvertently, completely unknowingly associate every place and even an event with a certain name. ... By the order of the Rector from January 1986, a Students' Cafe on Ķipsala will have to start operation. At first, three evenings a week there will be a possibility to drink a cup of coffee or a glass of juice, taste some alcoholic drinks and, of course, dance. We already have an idea of a broad programme that will hopefully be of interest to different generations and all faculties. Cafe has no name. This is also the task of the competition – to suggest a name that would have meaning appropriate to the «polytechnicians» and would be short and unusual at the same time [58].»

1986

On 21 February, the Student Cafe «Robinsons» was opened in the premises of the Canteen of RPI, which had been operating since 1975 at 18 Āzenes Street (at present – 6 Ķipsalas Street), whose name was proposed by students within the framework of the previously-mentioned competition. At the opening ceremony, the ribbon was cut by RPI Rector Egons Lavendelis [59]. In the newspaper «Padomju Jaunatne» («Soviet Youth»), the Rector said: «don't count your chickens before they are hatched. Who knows – maybe «Robinsons» will compete with the «Anglicans» [at that time the Student Club of RPI was located in St. Saviour's Church]. But this, of course, will depend on those people who will try to make the clubhouse every day more versatile, so that it is not just a cup of coffee. Will «Robinsons» be lonely in Ķipsala? It turns out that soon «a new-comer» – Cafe «Piektdienis» («Friday») – will be opened by students in the basement of new Dormitories on Ķipsala [60].»

The second eleven-storey Dormitory building of RPI at 22a Āzenes Street (at present – 6 Āzenes Street) was put into operation. The construction of the third (unfinished) Dormitory building began in 1985. The initiated construction of the Students' Dormitory was ceased for a time, and only a few years later investors were attracted who completed the building process and arranged the hotel there. In 2006, the «Island Hotel» was opened at 2 Ķipsalas Street.

Kā mani sauc?

Katru vietu un pat notikumu mēs netišām, gluži neapzināti saistām ar noteiktu nosaukumu, kādu vārdu. Cik gan liela nozīme izsenis bijusi māju nosaukumiem laukos! Braucot pie rādiem, mēs joprojām sakām: «Pošāmies uz «Kraulištem!», vai «Jāaizbrauc pie «Liepām!»... Arī pilsētā daudzas vietas (piemēram, kafejnīcas) saucam dažkārt pat netajos nosaukumos, kādi tiem piešķirti, bet gan vārdos, kuri dzīvo plašā valodā. Tos nevar lasīt uz izkārtnēm, bet mūsu apziņā tie personificē noteiktu vietu, konkrētu kafejnīcu.

Kādēj es rakstu tikai par kafejnīcām? Tādēj, ka gribu lepriecināt gan mūsu studentus, gan jaunos darbiniekus un pašniedzējus. Ar rektora rikojumu no 1986. gada janvāra jāsāk darboties studentu kafejnīcal, kura atradīsies Kipsalā. Iesākumā trīs vakarū nedēļā tur varēs iedzert tasli kafijas vai sulu, iebaudīt kādu kūciņu un, protams, padelot. Mums jau padomā pla-

ša programma, kura, cerams, ieinteresēs dažādas paaudzes un visas fakultātes.

Kafejnīcal nav tikai nosaukuma. Tas tad arī ir konkursa uzdevums — jāatrod vārds, kas ietvertu sevi politehnīkiem pieinērotu nozīmi, būtu reizē gan iss, gan neparasts. Tā, lai pošoties uz mūsu jauno kafejnīcu, runājot par to, visur skanētu tās vārds — par prieku pašiem un labvēlīgu skaudību visu citu augstskolu studentiem. Tātad — izsludinām konkursu par vislabāko nosaukumu studentu kafejnīcal. Jūsu priekšlikumus gaidām komjaunatnes komitejā vai «J. I.» redakcijā. Neaimzīrstiet pierakstīt savu uzvārdu, iniciālus un grupu, jo uzvarētājs sapems balvu, tikpat neparastu, kā mūsu lecere.

Z. ZAGARE,
kafejnīcas vadītāja

1987

80. gadu nogalē par dažu svinīgo pasākumu norises vietu tika izraudzīta «kolonāde» Ķipsalā. Pēc ilggadēja RPI rektora (1963–1985) Aleksandra Veisa (1918–1985) pēkšnās aiziešanas aizsaulē radās doma, ko skicu variantā parādīja Arhitektūras katedras mācībspēki profesora Ivara Strautmaņa (1932–2017) vadībā, šajā laukumā izveidot piemīnas vietu augstskolas bijušajiem rektoriem, novietojot tur rektoru krūšutēlus. Labiekārtotā laukumā bija paredzēts pulcēt studentus un darbiniekus dažādos svinīgos pasākumos, piemēram, 1. kursa studentu iepazīšanās svētkos u. c. 80. gadu beigās tur uz granīta podesta tika novietots bronzā atlētis A. Veisa krūšutēls [61].

Savukārt Arhitektūras fakultātes praktiskais docents Marts Švēde piedalījās un vadīja kolonādes celtniecību ar studentiem, kuri dažādu iemeslu dēļ nevarēja doties uz Studentu celtnieku vienībām [62].

Kā atminas Grāmatvedības departamenta inventarizators Voldemārs Znotiņš (bijušais RPI / RTU Kapitālās celtniecības daļas vadītājs, ilggadējs galvenais inženieris un tehnisko būvniecības darbu uzraugs): «Kolonādes celtniecību atceros 80. gadu vidū. Pats sāku strādā RPI 1980. gada 24. septembrī. Kolonādi cēla saistībā ar institūta jubileju 1987. gadā. Arhitekti I. Strautmaņa vadībā izstrādāja projektu un paši saviem spēkiem to cēla. .. Kapiteļus arhitekti izgatavoja savās darbnīcās uz vietas, es savukārt palīdzēju sagādāt kolonnu «kājas» .. tās tika veidotas no atkritumu vadiem [63].»

Tika slēgta sabiedriskā transporta kustība Vecrīgā. Plānojot transporta kustību izmaiņas Rīgā, atbildīgās institūcijas nēma vērā, ka RPI studentiem no Ķēniņa (tagad – Kalķu) ielas jānokļūst Ķipsalā [64].

1987

In the late 1980s, the «colonnade» on *Ķipsala* Island was chosen as the venue of ceremonial events. After the sudden death of RPI Rector (1963–1985) *Aleksandrs Veiss* (1918–1985), academic staff members of the Chair of Architecture under the guidance of Professor *Ivars Strautmanis* presented the sketch of a memorial site dedicated to former rectors of the institution of higher education. A well-equipped square was supposed to bring together students and staff members at various festive events, for example, the first-year students' meeting etc. At the end of the 1980s, a bronze bust of Rector *A. Veiss* was placed there on the granite base [61].

In its turn, Practical Assistant Professor of the Faculty of Architecture *Marts Švēde* took part and led the construction of the Colonnade with students who, for various reasons, could not participate in the Student Construction Units [62].

Inventory Specialist of the Accounting Department *Voldemārs Znotiņš* (former Head of the Department of Capital Construction of RPI / RTU, longstanding Leading Engineer and Supervisor of Technical Construction Works) recalls: «I remember the construction of the Colonnade in the mid-1980s. I started working at RPI on 24 September 1980. The Colonnade was made in conjunction with the Institute's anniversary in 1987. Under the guidance of architect *I. Strautmanis*, they developed a project and built it on their own... The capitals were made by architects at their workshops on site; I helped provide the column «legs».. they were made of materials from the waste pipes [63].»

Public transport was closed in Old Town of Riga. Planning the flow of traffic in Riga, the responsible authorities took into account that RPI students should get from Lenin (at present – Kalķu) Street to *Ķipsala* Island [64].

1988

80. gadu beigās projektēšanas institūts «Pilsētprojekts» («Латгипроргострой») izstrādāja jaunu Ķīpsalas detālplānojuma projektu (galvenais arhitekts Gunārs Melbergs; 1929–1999). Šis projekts paredzēja Ķīpsalas dienvidu daļā uzcelt mācību korpusu ar administratīvi sabiedrisko centru un daudzstāvu kopmītnēm, ziemeļu daļā – izveidot sporta zonu un izvietot mazstāvu kopmītnes, saistot tās ar vēsturisko apbūvi. Arī Balasta dambī bija saglabājama vēsturiskā apbūve. Ķīpsalas ziemeļu daļā tika paredzēta vieta arī Jūras pasažieru stacijai un jahtklubam. Taču valstī notiekošās politiskās pārmaiņas projektam pārvilka svītru. «Gan padomju laiku beigās (līdzekļu trūkums), gan jau pirmajos atgūtās neatkarības gados (izglītības prioritāte neizturēja biznesa spiedienu) kļuva skaidrs, ka sapnis par visas Ķīpsalas apbūvi RPI pilsētiņas vajadzībām ir izsappots.» tā augstskolas saimniecisko dzīvi 1990. gadā raksturoja toreizējais RPI rektors (1985–1999) akadēmiķis Egons Lavendelis.

Darbu sāka RPI Jaunatnes iniciatīvas fonds. Tā mērķis – sociāli nozīmīgas jaunatnes tehniskās jaunrades organizēšana. Dalā šis naudas izlietota, lai noorganizētu studentu kafejnīcu «Robinsons» un televīzijas studiju «Ķīpsala» [65].

80. gadu beigās bija ierosināts Āzenes ielu pārdēvēt par Aleksandra Veisa ielu, bet tas netika realizēts.

1989

1.jūnijā sāka darboties RPI peldbaseins Ķīpsalas ielā 5. Svinīgajā atklāšanas pasākumā piedalījās arī RTU vīru koris «*Gaudeamus*». Kā pastāstīja ilggadējais kora tenors un RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes docents Arvīds Kanbergs, «toreiz vīriem bija tādi nedaudz pavalkāti tumši zili tēri: pelēkas bikses, tumši zilas žaketes, studentu cepurītes. Un vīri nosprieda – tās drēbes nav ko žēlot un ar visiem tēriem ielēca baseinā! Kurpes gan tika novilktais, jo to bija žēl [66].» Notikumā bija klāt arī Kultūras centra vadītāja Asja Visocka un pastāstīja par tās dienas notikumiem: «Pēc vīru kora «*Gaudeamus*» priekšnesuma klātesošos sveica RTU Tautas deju ansambla «*Vektors*» meitenes tērpušās peldkostīmos un pasen šūtās villainēs. Meitenes sekoja «*Gaudeamus*» vīru kora piemēram, un drīz vien villaines rotāja lielā baseina ūdeni. Visi bija tik pārsteigti, ka nepaspēja iemūžināt notikušo [67].»

RPI baseina celtniecību iecerēja bijušais RPI rektors (1963–1985) profesors Aleksandrs Veiss (1918–1985). Atmiņai par profesora neatlaidību RPI jaunais sporta komplekss tautā tika sauks par «Alex» [68; 69].

1988

At the end of the 1980s, Design Institute «Pilsētprojekts» («Latgiprogorstroy»/«Латгипроргострой») developed a new detailed plan of Ķīpsala Island (Chief Architect Gunārs Melbergs; 1929–1999). The project envisaged construction of educational buildings with an administrative centre and multi-storey dormitories in the southern part of Ķīpsala Island, creating a sports area in the northern part of the island and constructing low-rise dormitories connecting them with historic buildings. It was also planned to preserve historical buildings on Balasta Dam. The northern part of Ķīpsala was intended for the Sea Passenger Station and Yachting Club. But the political changes taking place in the country stopped the project. «At the end of the Soviet era (the lack of funding), and in the very first years of regained independence (the educational priority did not withstand business pressure), it became clear that the dream of the building of the entire island for the needs of RPI Campus vanished,» said the RPI Rector (1985–1999) Academician Egons Lavendelis, characterising the economic life of the University in 1990.

The Youth Initiative Fund of RPI started to work. Its aim was to organise socially important technical and creative activities for the youth. Part of the money was spent to equip the student cafe «Robinsons» and a television studio «Ķīpsala» [65].

In the late 1980s, it was suggested that Āzenes Street should be renamed Aleksandrs Veiss Street, but it was not realised.

1989

On 1 June, the Swimming Pool of RPI at 5 Ķīpsalas Street started operation. The opening ceremony was also attended by male choir «*Gaudeamus*» of RPI. Choir tenor and Assistant Professor at the Faculty of Power and Electrical Engineering of RTU Arvīds Kanbergs said: «at that time the men had slightly dark blue suits: grey trousers, dark blue jackets and student caps. And the men decided that there was nothing to regret and they jumped into the pool with clothing on! Shoes were taken off because it would seem a great pity to spoil them [66]. Head of the Culture Centre Asja Visocka also took part in the opening ceremony of the pool and recalled the event of that day: «the performance of male choir «*Gaudeamus*» was followed by folk dance ensemble «*Vektors*» of RPI. The girls of the ensemble were dressed in swimwear and woollen shawls, and soon the woollen shawls decorated water of a large pool. Everyone was so surprised that did not manage to capture the event [67].»

The building of the pool of RPI was conceived by former RPI Rector (1963–1985) Professor Aleksandrs Veiss (1918–1985). In memory of the professor's persistence, the new sports complex of RPI was popularly known as «Alex» [68; 69].

1990

Augstskolas saimniecisko dzīvi 20. gadsimta 90. gadu sākumā tā laika rektors akadēmiķis Egons Lavendelis raksturoja šādi: «1989. gadā bija apstiprināts projekts vieglatlētikas halles celtniecībai Ķīpsalā. Plānojām turpmākos gados ieguldīt divus miljonus rubļu gadā un uzbūvēt vieglatlētikas manēžu, kurā varētu rikot pat Eiropas meistarsacīkstes. Bijām jau sagatavojuši kokmateriālus un noorganizējuši līmēto arku izgatavošanu, kad 1990. gads pārtrauca līgumdarbus ar Krieviju, un Latvijas tautsaimniecībai līdzekļi zinātnes vajadzībām nebija pa kabatai. Nācās meklēt finanšu līdzekļus. Gribētāju ieguldīt bija pietiekami, bet visi vēlējās redzēt, kā ieguldītā nauda tiks atpelnīta. .. Sadarbības rezultātā ar firmu «BT1» dažu gadu laikā tika uzcelta izstāžu halle. Rīgas Politehniskā institūta (RPI) īpašumu attiecību politika balstījās uz principu, ka to, ko paši nespējam šodien izmantot, izrējam uz laiku, kāds nepieciešams biznesa realizācijai, bet līgumos vienmēr paredzējām, ka pēc līguma termiņa beigām īpašums atgriežas Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) nākotnes vajadzībām [70].»

«Labvakar, savu darbu sāk Ķīpsalas informatīvais kanāls,» [71] šādi no televizoru ekrāniem 6. marta vakarā kopmītņu studentus uzrunāja Ķīpsalas informatīvā TV kanāla veidotāji, informējot par aktuālāko TV ekrānos. Kanāls pastāvēja neilgu laiku.

Jau kopš 80. gadu beigām studiju gada pirmā mācību diena (dažreiz arī diena pirms tās) sākās ar 1. kursa studentu svinīgo sanāksmi – «lepažišanās svētkiem» [dažkārt saukti arī par iezvanišanas svētkiem] Ķīpsalā, laukumā starp mācību korpusiem un studentu viesnīcām (kolonādē). Lietus gadījumā pasākums notika izstāžu, kultūras un sporta centra lielajā hallē. Pasākumā piedalījās augstskolas un fakultāšu vadība, Studentu un Sporta klubu vadītāji, mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi, studentu pašpārvaldes vadītāji utt. [72].

90. gadu sākumā bija paredzēts, ka Ķīpsalā atradīsies bērnu un jauniešu brīvā laika centrs «Rīgas pionieru un skolēnu pils» – tiešā redzamības lokā no Rīgas pils, kurā centrs darbojās padomju gados [73].

1990

Rector, Academician *Egons Lavendelis* described the economic life of the university at the beginning of the 1900s: «In 1989, a project was approved for the construction of athletics hall on *Ķipsala*. We planned to invest two million rubles a year in the future and build the athletics hall that could even host European championships. We had already prepared timber and arranged the production of glued arches, when in 1990 contract works with Russia were stopped, and the Latvian economy did not have the funds for scientific purposes. We had to search for financial resources. There were many stakeholders willing to invest, but everyone wanted to see how the invested money would be paid back. .. As a result of the cooperation with «BT1» company, an exhibition hall was built in a few years. The property policy of Riga Polytechnic Institute (RPI) was based on the principle that what we could not use today should be leased for a while necessary for running business, but the contracts always stipulated that after the termination of the contracts the property would return to the future needs of Riga Technical University (RTU) [70].»

«Good evening, the information channel of *Ķipsala* begins its work,» [71] was aired on television on the evening of 6 March and was addressed to the Dormitories' students by the creators of the information channel of *Ķipsala*. The broadcast channel functioned for a short period of time.

Since the late 1980s, the first day of the study year (sometimes even the day before) has been celebrating with the solemn meeting of the 1st-year students – «Celebration of the First Meeting» [sometimes also called as the Celebration of the First Bell] on *Ķipsala*, in the square surrounded by the faculty buildings and students' dormitories (the colonnade). In case of rain, the event took place in the large Hall of the Exhibition, Culture and Sports Centre. The event was attended by the University and faculty management, heads of Student and Sports Clubs, amateur artistic ensembles, heads of Student Self-government, etc. [72].

At the beginning of the 1990s, it was envisaged that on *Ķipsala* Island, in the direct line of sight with Riga Castle, where the centre operated in the Soviet years, there would be a children and youth leisure centre «*Rīgas pionieru un skolēnu pils*» (*Riga Pioneer and Pupils' Palace*) [73].

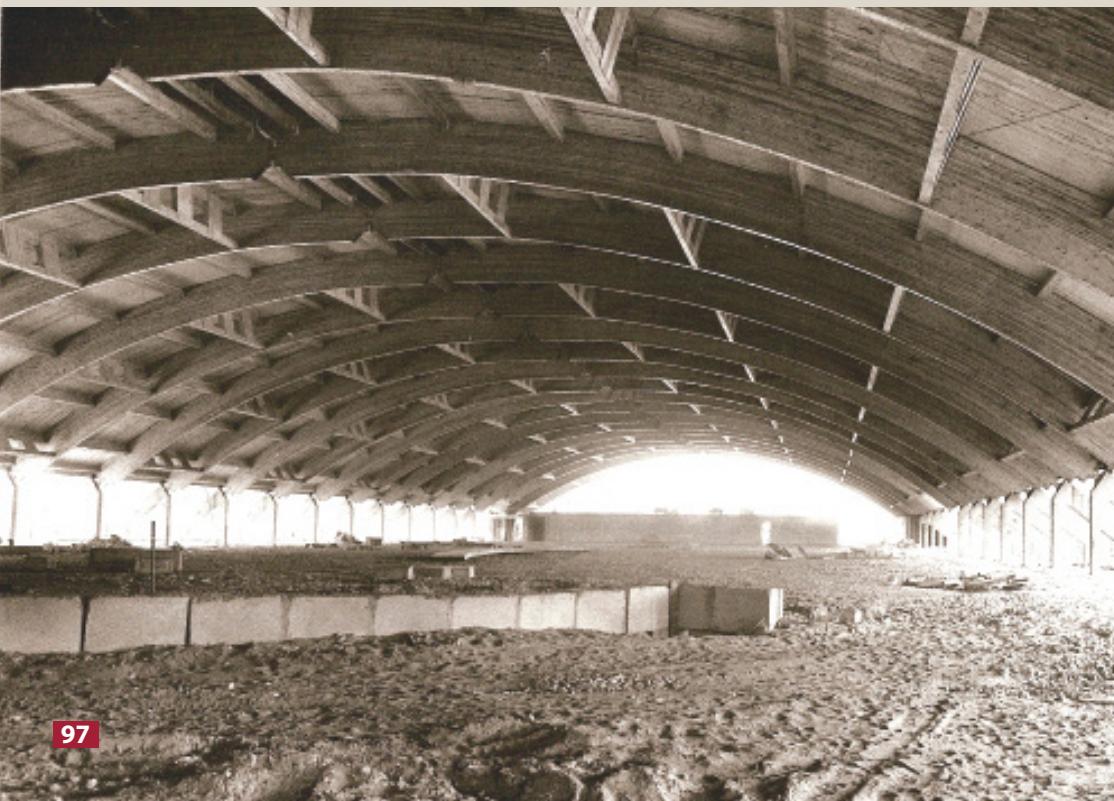

BĒRNU PILS KĪPSALĀ

Projekta autori — J. Paegle, J. Norde, V. Sarma, institūts «Pilsētprojekts».

Padomju valstī bērni ir privileģētā šķira, mums teica, un laikam tāpēc, lai kaut kā attaisnotu šo saukli, Latvijas prezidentam nolaupito pili LPSR funkcionāri bija daļēji nodevuši skolēnu pulciņu rīcībā, nodēvējot to par «Pionieru pili», — lai neatcerētos, kas tā par pili.

Bērniem jau nu gan sen tā vairs pēc pils nelikās, iekštelpas tornī nolietotas, izstaigātām grīdām, keramiķu pulciņi — antisanitārās pagraba telpas, kur normatīvi nepieļauj darbibas ar uguni un trūkst gaisa. Vēl kāda citā pils daja pieblīvēta ar radioiekārtām un modeļiem. Kaut cik labākas visus šos gadus noturējušās prezidenta telpas un pienemamo zāļu komplekss. Šo daju sāka apdraudēt nelabotie jumti.

1991

Janvārī ar tēlnieku Jāni Nagliņu tika noslēgts līgums par atjaunotā RPI pirmā direktora (mūsdienu izpratnē – rektora) Kristapa Neilanda (1899–1960) krūšutēla izveidošanu gipsī un sagatavošanu atliešanai bronzā. Pēc līguma šos darbus bija jāveic līdz 1991. gada 17. jūnijam. Darbu izpilde kavējās, un tikai 1992. gada 15. martā ar aktu komisija apstiprināja, ka tēlnieks J. Nagliņš pasūtījumu izpildījis un turpmāk atliešanas darbus bronzā jāveic Latvijas Mākslinieku savienības firmā «Māksla». To nepaspēja izpildīt, jo valstī sākās pāreja uz tirgus ekonomiku, sekoja rūpnieciskās ražošanas stagnācija un bezdarbs [61]. Tas izraisīja pastiprinātu dažādu iekārtu un izstrādājumu (it īpaši krāsainā metāla) zādzību un nodošanu metāllūžnos tālākai pārkausēšanai.

90. gados līdz Ķīpsalai varēja noklūt, braucot ar autobusiem Nr. 3, 22, 30 un eksprešiem Nr. 37 un 41, trolejbusiem Nr. 6, 7, 9 un tramvajiem Nr. 4 un 5. 90. gadu sākumā 30. autobuss kursēja gar Āgenskalna tirgu, neiebraucot Ķīpsalā. No 1998. gada atjaunoja 30. autobusa maršrutu «Ķīpsala–Abrenes iela».

1992

1. septembris – studenti tikās pie Ķīpsalas svētku laukuma «vientulaijiem» kolonstabiem. Vasarā nozaga RPI rektora Aleksandra Veisa bronzas krūšutēlu, līdz ar to bijušo rektoru piemiņas vietas izveide uz laiku tika atlakta [74; 75].

1993

Līdz 90. gadu sākumam Ķīpsalā bija viens pārtikas veikals. ledzīvotāju cerības par otra pārtikas veikala atvēšanu Ķīpsalā pauða S. Ulmane laikrakstam «Latvijas Jaunatne»: «Ķīpsalnieki cer, ka atkal tiks atvērts pārtikas veikals Ķīpsalā. Tas šejieniešiem ir liels atvieglojums. Līdz šai vasarai Ķīpsalā bija viens pārtikas veikals, kurā diezgan veiksmīgi varēja nopirkt ikdienā nepieciešamos produktus, bet, kad to privatizēja, preču sortiments strauji sašaurinājās un pievedumi kļuva neregulāri. Pircēji nebija ar to apmierināti un deva priekšroku citiem – daudz tālāk esošiem – veikaliem. Turpat netālu plaukst un zeļ mazā dzērienu bodīte, kura, šķiet ir tikpat veca kā pati Ķīpsalā. Tomēr arī tā nespēja remdēt ķīpsalnieku ilgas pēc normālas iepirkšanās tuvu dzīvesvietai. Tāpat arī nesen atvērtais mazais privātveikaliņš Zvejnieku ielā, kur juku jukām pārdod gan maizīti, gan kartupeļus un pa starpu vēl pieņem tukšās pudeles. Ķīpsalnieki ļoti

1991

In January, a contract was signed with sculptor *Jānis Nagliņš* on the construction of a bust of the first Director (presently – Rector) of RPI *Kristaps Neilands* (1899–1960). The bust had to be made of gypsum and cast in bronze. As stipulated by the contract, these works had to be completed by 17 June 1991. The work was delayed, and only on 15 March 1992, the commission confirmed that sculptor *J. Nagliņš* fulfilled the order and in future the bronze casting works should be performed by the Artists' Union of Latvia «*Māksla*» («Art»). It was not fulfilled, as the transition to a market economy began in the country, followed by stagnation of industrial production and unemployment [61]. This led to the theft and sell of various equipment and articles (in particular non-ferrous metal) for scrap, being further re-melted.

In the 1990s, *Ķīpsala* Island could be reached by bus No. 3, 22, 30 and express bus No. 37 and 41, trolleybus No. 6, 7, 9 and tram No. 4 and No. 5. At the beginning of the 1990s, bus No. 30 ran along *Āgenskalns* market without entering *Ķīpsala* Island. Since 1998, bus route No. 30 has been re-established, including the route «*Ķīpsala–Abrenes iela* (Street)».

1992

On 1 September, students met near the «lonely» columns of *Ķīpsala* celebration square. In the summer, the bronze bust of RPI Rector *Aleksandrs Veiss* was stolen; therefore, the building of the memorial site of former rectors was temporarily postponed [74; 75].

1993

By the early 1990s, there had been one grocery store on *Ķīpsala* Island. *S. Ulmane* told the newspaper «*Latvijas Jaunatne*» («Latvian Youth») about the opening of the second grocery store on *Ķīpsala* Island: «The inhabitants of *Ķīpsala* hope that the grocery store will be opened on *Ķīpsala*. That would be a great relief here. Until this summer, there was one grocery store on *Ķīpsala*, where it was possible to quite successfully buy everyday products, but when it was privatised, there was a narrow assortment of goods and the deliveries became infrequent. The buyers were not happy with it and preferred other shops being far away. The small beverage shop, which seems to be as old as *Ķīpsala*, is thriving. However, it could not also satisfy thirst of the inhabitants of *Ķīpsala* for normal shopping near their place of residence. The newly opened small private shop on *Zvejnieku* Street sells buckwheat and potatoes, as well as collects the empties. The inhabitants of *Ķīpsala* hope very much that farm «*Kauliņi*», which has taken over the premises of the store at 2 *Oglu* Street, will meet their expectations. In the meantime, the range of goods offered is quite extensive, including servicing, and it is expected that in future housewives will no longer have to go shopping in the Central Market or other places. In addition, it should be noted that bus No. 30 runs only until 10.00 am and then only from

100

Kipsalnieki cer

Atkal atvērts pārtikas veikals Kipsalā. Tas šejiņiešiem ir liels atvieglojums. Līdz šai vasarai Kipsalā bija viens pārtikas veikals, kurā diezgan veiksmīgi varēja nopirk ikdienā nepieciešamos produktus, bet, kad to privatizēja, preču sortiments strauji sašaurinājās un pievedumi kļuva ne-regulāri. Pircēji nebija ar to apmierināti un deva priekšroku citiem — daudz tālāk esošiem — veikalim. Tā Kipsalas veikals bankrotēja. Tiesa turpat netālu plaukst un zej mazā dzērienu bodīte, kura, šķiet, ir tikpat veca kā pali Kipsala. Tomēr arī tā nespēja remdēt kipsalnieku ilgas pēc normālas iepirkšanās tuvu dzīvesvietai. Tāpat arī nesen atvērtais mazais privātveikalniņš Zvejnieku ielā, kur juku jukām pārdod gan maizīti, gan kartupeļus un pa starpu vēl pieņem tukšās pudeles.

Kipsalnieki joti cer, ka zemnieku saimniecība «Kauliņi», kura pārmē-musi veikala telpas Oglu ielā 2, atlaisnos cerības. Pagaidām piedāvāto preču klāsts ir samērā plašs, arī apkalpošana laipnīga, un jādomā, ka turpmāk namamātēm vairs nebūs jābrauc iepirkties uz Centrāltirgu vai citām vietām. Turklat jāņem vērā, ka 30. maršruta autobuss kursē tikai līdz 10 ričā un pēc tam tikai no pulksten 15 (tā ir vēl viena kipsalnieku problēma), bet siepti smagās iepirkumu somas nav nemaz tik patīkami.

101

Kriminālvēstis

Nerimst aktīvi darboties arī krā-saino metālu zagli: labu lomu tie guvuši augusta pirmajās dienās, kad no RTU bijušo rektoru piemi-ņas stūriša Kipsalā nozagta bronzā atlētā profesora Veisa galva, kura tur netraucēti stāvējusi 5 gadus.♦

102

cer, ka zemnieku saimniecība «Kauliņi», kura pārņēmusi veikala telpas Oļgu ielā 2, attaisnos cerības. Pagaidām piedāvāto preču klāsts ir samērā plašs, arī apkalpošana laipna, un jādomā, ka turpmāk namamātēm vairs nebūs jābrauc iepirkties uz Centrāltirgu vai citām vietām. Turklāt jāņem vērā, ka 30. maršruta autobuss kursē tikai līdz 10.00 rītā un pēc tam tikai no pulksten 15.00 (tā ir vēl viena ķīpsalnieku problēma), bet stiept smagās iepirkumu somas nav nemaz tik patīkami [76].»

1994

Izdega RTU Būvniecības fakultātes vestibils, kāpņu telpa, tika bojātas auditorijas un gaitēji [77].

1995

18. maijā Rīgas attīstības komisijas sēdē tika apspriestas Rīgas pilsētas atsevišķu rajonu attīstības perspektīvas, tai skaitā Ķīpsalas. Šajā sēdē tika izmantotas Arhitektūras fakultātes planšetes ar RTU ieplānoto Ķīpsalas daļu. Runāts tika par Ķīpsalas teritorijas pamatblokiem, kur tiks izvietotas vēl neuzceltās RTU ēkas (administrācijas ēka ar aktu zāli un bibliotēka) [78].

1996

Kaspars Rutks (1941–2017) laikrakstam «Jaunais Inženieris» stāstīja par plānoto Rektorāta ēku Ķīpsalas studentu pilsētiņā: «Savulaik, kad projektēja RPI / RTU, Ķīpsalā mums iedalīja 40 hektāru, lai izveidotu visus mācību un laboratoriju korpusus. Diemžēl šo laukumu samazināja līdz 23 hektāriem. Saskaņā ar valdības iecerēm paredzēts atrīvot bijušo Rātslaukumu, varbūt pat nojaukt ēku Kāļķu ielā 1. Kā zināms, tur patlaban atrodas RTU administratīvās un saimnieciskās struktūrvienības. Tātad – kurp pārvietoties?.. Loģiski Rektorātu būtu celt Ķīpsalā studentu pilsētiņas priekšplānā, pļaviņā iepretim Preses namam [kur atrodas iepirkšanās centrs «Olimpia»].. Uzceļot pļaviņā supermārketu, bet Rektorātam atvēlot vietu kaut kur aiz fakultāšu korpusiem, pat aiz ēdīnīcas, kā to iesaka Rīgas Attīstības departamenta direktors Juris Paegle, nozīmētu izrādīt necieņu pret valsts lielāko augstskolu un visu inteliģenci kopumā. .. Rektorātam plānoti četri stāvi. Pagrabstāvā paredzēta kafejnīca, virtuve, bibliotēka un visas saimnieciskās komunikācijas. Nākamajā .. paredzētas telpas apspriežu zālēm, lasītavām, birojiem, izstāžu zālei un arī rektora kabinets. Otrajā stāvā – lielā aktu zāle ar 1200 skatītāju vietām, atbilstīga mūsdienu prasībām. Rektorāta ēkai paredzēta ērta transporta piekļūšana, kas Kāļķu ielā ir problemātiski [79].»

3.00 pm (it is another problem for inhabitants of *Ķīpsala*), and carrying heavy shopping bags is not so pleasant [76].»

1994

The lobby, staircase of the Faculty of Civil Engineering of RTU burnt down. Some auditoriums and corridors were damaged [77].

1995

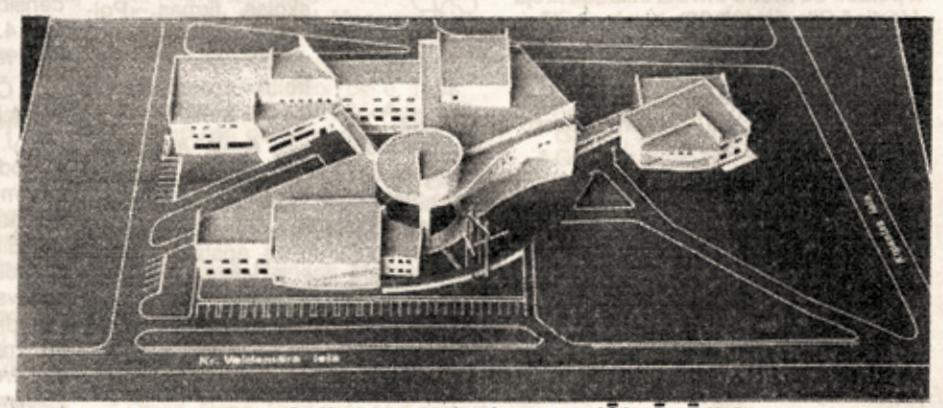
On 18 May, the development perspectives of separate districts of Riga, including *Ķīpsala* Island, were discussed at the meeting of Riga Development Committee. At this meeting, plans incorporating the development of *Ķīpsala* drawn up by the Faculty of Architecture of RTU were used. There was a discussion on the basic blocks of the unbuilt area of *Ķīpsala*, where RTU buildings (an administration building with a hall and a library) would be located [78].

1996

Kaspars Rutks (1941–2017) told the newspaper «Jaunais Inženieris» («The Young Engineer») about the planned Rectorate building at RTU Campus on *Ķīpsala* Island: «At the time when RPI / RTU buildings were designed on *Ķīpsala*, 40 hectares were allocated to us to build all educational and laboratory buildings. Unfortunately, this area was reduced to 23 hectares. According to the government's plans, it was planned to vacate the former Riga Town Hall Square, perhaps even demolish the building at 1 Kāļķu Street. As it is known, there are currently administration and amenity structures of the University. So – where to move? .. Logically, the Rectorate building should be constructed on *Ķīpsala* in the foreground of the Campus, in a meadow opposite the Press House [where shopping centre «Olimpia» is located]. .. Building a supermarket in a meadow by placing the Rectorate building somewhere behind the faculties, even behind the Canteen, as advised by Director of Riga Development Department Juris Paegle, would be showing disregard for the country's largest institution of higher education and the intellectuals as a whole. .. There are four floors planned for the Rectorate building. In the basement, it is planned to equip a cafe, kitchen, library and engineering networks. On the first floor .. there will be premises for conference halls, reading rooms, offices, exhibition hall and the rector's office. On the second floor, it is planned to equip a large auditorium with 1200 spectator places, which will comply with the contemporary requirements. Convenient transport access will be ensured to the new Rectorate building, which is problematic on Kāļķu Street [79].»

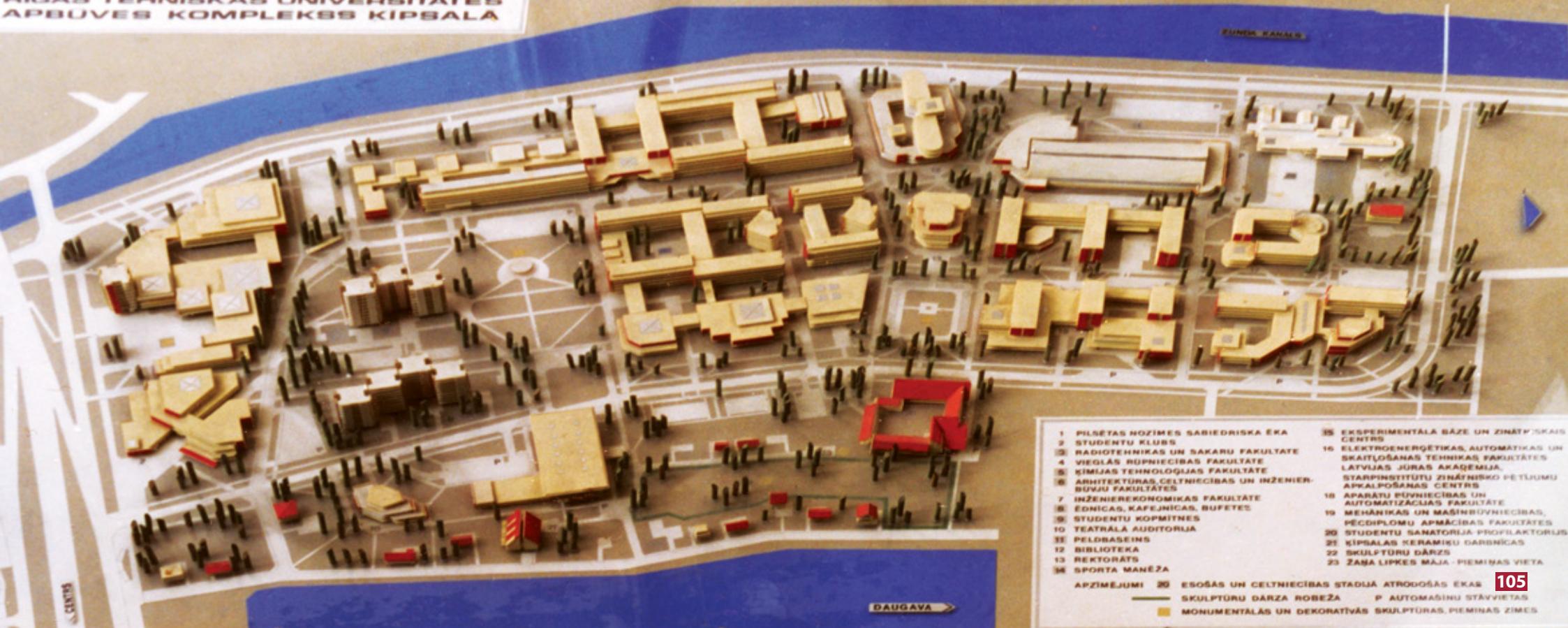
«Un tomēr rektorāts tur būs!»

Stāsta RTU Kapitālās celtniecības dajas vadītājs Kaspars Rutks:

RTU ADMINISTRATĪVĀ ĒKA

RIGAS TEHNISKAS UNIVERSITĀTES APBUVES KOMPLEKSS KIPSALA

Tika labiekārtots RTU iekšējo telefonu tīkls. Ķīpsalā bija 304 galda telefoni, papildus jaunuzceltajai hallei vajadzēja 128. RTU Sakaru tīkla administrators Juris Eizentāls (1937–2016) ziņoja: «Turpmāk RTU būs tūkstoš numuru indekss, kura pirmie cipari sāksies ar 7089. Tie Ķīpsalas telefoni, kas sākās ar 6262, saglabās pēdējos trīs ciparus [80].»

1997

Tika uzbūvēts un 2. aprīli atklāts RTU starptautisko izstāžu, kultūras un sporta centrs «Ķīpsala». Ķīpsalas ielā 8, kurā notika pirmā izstāde «Māja 97». Halles kopējā platība – 6700 kvadrātmetru [81].

Pirmajās četrās maija dienās starptautiskajā izstāžu centrā «Ķīpsala» pirmo reizi notika izstāde «Skola 97». Iepriekšējos gadus izstāde «Skola» notika Sporta manēžā (1995) un Rīgas Kinostudijā (1996) [82].

Neskatoties uz jaunās halles izmēriem, pāris gadu laikā tapa skaidrs – Rīgā trūkst izstāžu laukumu, tādēļ radās iecere 1999. gadā būvēt otru halli 10 600 kvadrātmetru platībā.

Ķīpsalā 14. un 15. oktobrī notika RTU 135. jubilejai veltīti pasākumi: RTU Sporta klubs organizēja masu skrējienu; RTU peldbaseinā sacentās augstskolas peldētāji; RTU starptautiskajā izstāžu, kultūras un sporta centrā «Ķīpsala» tika atklāta izstāde «RTU (RPI) vakar un šodien», 14. oktobra vakarā mācībspēki, studenti un viesi pulcējās lielajā svētku ballē. 15. oktobrī pēcpusdienā izstāžu centrā notika 135 gadu jubilejas svinīgā sēde ar Latvijas Republikas prezidenta Gunta Ulmaņa, Saeimas prezidija priekšsēdētāja Alfrēda Čepāņa, izglītības un zinātnes ministra Jura Celmiņa un daudzu citu viesu, kā arī RTU mācībspēku, studentu un absolventu piedalīšanos.

Darbu sāka kanalizācijas sūkņu stacija. Visa kanalizācija, kas agrāk tecēja iekšā Zunda kanālā, no Ķīpsalas, ieskaitot Preses namu, peldbaseinu u. c. objektus, tika sūknēta projām uz Bolderāju. «Zalje» un ekologi bija ļoti apmierināti, ka vismaz Ķīpsalā ir izveidojusies ekoloģiski labvēlīga zona.

Martā testa režīmā pieslēdzta Ķīpsalas balto katlumāju Ķīpsalas ielā 8B. Noteicošais faktors pieslēgt katlumāju bija 1997. gada aprīlis, kad tika atslēgta siltuma padeve. Studentiem pagarināja pavasara brīvlaiku, mācības pārceļot uz vasaras mēnešiem. Katlu māja tika nodota ekspluatācijā 1998. gada 5. janvāri [83].

An internal telephone network of RTU was set up. There were 304 corded phones on *Ķīpsala*, and additional 128 phones were necessary for the newly built Hall. RTU Communications Administrator *Juris Eizentāls* (1937–2016) reported: «RTU will have a thousand-digit index, the first digits of which will start with 7089. Those *Ķīpsala* phones that start with 6262 will remain their last three digits» [80].

1997

On 2 April, the first exhibition «Māja 97» («House 97») was held at the newly built International Exhibition, Culture and Sports Centre of RTU «Ķīpsala» at 8 Ķīpsalas Street. The total area of the Hall was 6700 square metres [81].

During the first four days of May, the exhibition «Skola 97» («School 97») had been held for the first time at the international Exhibition Centre «Ķīpsala». In previous years, the exhibition was held at Riga Sports Manege (1995) and Riga Film Studio (1996) [82].

In spite of the size of the new Hall, it became clear that in a couple of years there would be a lack of exhibition space in Riga, so there was an intention to build the second hall covering the area of 10 600 square metres in 1999.

On 14 and 15 October, the events dedicated to the 135th anniversary of the RTU took place on Ķīpsala Island: RTU Sports Club organised a mass race; swimmers of the RTU competed at the swimming pool of RTU; the exhibition «RTU (RPI) Yesterday and Today» was held at the International Exhibition, Culture and Sports Centre of RTU «Ķīpsala». On the evening of 14 October, academic staff, students and guests took part in the celebration. On 15 October, President of the Republic of Latvia *Guntis Ulmanis*, Speaker of the Saeima *Alfrēds Čepāns*, Minister of Education and Science *Juris Celmiņš* and many other guests, as well as RTU academic staff, students and graduates participated in the 135th Anniversary Celebration at the exhibition centre.

The sewage pumping station started to work. Residential sewage, which used to flow into the Zunda Canal from Ķīpsala, including the Press House, the Swimming Pool and other objects, was pumped to Bolderāja. The ecologists were very pleased that an environmentally-friendly area was established on Ķīpsala Island.

In March, the White Boiler House of Ķīpsala at 8B Ķīpsalas Street started operation in the test mode. The deciding factor for boiler operation was April 1997, when the heat supply was switched off. The spring break was extended and the studies were prolonged and took place in the summer. The boiler house was put into operation on 5 January 1998 [83].

RĪGAS
TEHNISKAJAI
UNIVERSITĀTEI
135

1998

Ņemot vērā nepieciešamību atbrīvot RTU ēku Kaļķu ielā 1a, RTU kopā ar SIA «Merks» izstrādāja priekšlikumus RTU Rektorāta kompleksa izveidei plavā, Ķipsalā – starp Krišjāņa Valdemāra, Āzenes un Ķipsalas ielu: «Universum», kā arī variantus «Universum-1» un «Universum-2». Apbūves platībai nepieciešami 8000 kvadrātmetru no četriem hektāriem. Tomēr pilsētas vadība šo vietu bija paredzējusi komercapbūvei.

90. gados, sākot mācību gadu, RTU starptautisko izstāžu, kultūras un sporta centrā «Ķipsala» notika studentu balle [84].

1999

Arhitekte Ieva Bērziņa pārprojektēja 1988. gadā celto ķīmisko reaktīvu noliktavas ēku RTU Zinātniskās bibliotēkas vajadzībām Ķipsalas ielā 10 (tagad – Paula Valdena iela 5). Projektu sāka īstenoši 1999. gada aprīlī un pabeidza tā paša gada 30. augustā [85].

Uz Ķipsalas ielu 10 (tagad – Paula Valdena ielu 5) pārcēlās RTU Zinātniskā bibliotēka, iekārtojoties pielāgotās telpās. Par pārcelšanās procesu laikrakstam «Jaunais Inženieris» stāstīja bibliotēkas direktore Aija Janbicka: «Pārcelšanos rūpīgi plānojām, konsultējāmies ar kolēģiem no citām bibliotēkām. ... lepirkām 300 plastmasas kastes, ar kurām pārvedām grāmatas. ... Vislielākie sarežģījumi radās tāpēc, ka Kaļķu ielas māja pēc līguma ar Rīgas domi bija jāatstāj ātrāk nekā šī ēka bija gatava. Tad grāmatām tika atvēlēts baltais Ķipsalas izstāžu halles angārs, kas ir 100 metru garš un 20 metru plats. Tur visas grāmatas jūlijā tika pārvestas un novietotas rindās ar visiem numuriem – tāpat kā plauktos. Arī mēbeles, plaukti tika izjaukti un novietoti hallē. Tad gaidījām, kad pabeigs jaunajai ēkai pagrabstāvu – grāmatu krātuvi. Tādējādi grāmatas un mēbeles bija jāpārvieto divreiz [86].»

Atklājot divas jaunas, savstarpēji savienotas pārvietojamas izstāžu halles, starptautiskais izstāžu centrs «Ķipsala», kļuva par lielāko izstāžu kompleksu Baltijā. Kopējā abu no jauna uzcelto pārvietojamo halju platība pārsniedza 10 000 kvadrātmetru, bet kopā ar esošo RTU starptautisko izstāžu, kultūras un sporta centra «Ķipsala» stacionāro zāli kompleksa slēgto telpu platība bija 16 700 kvadrātmetru [87].

1998

Considering the necessity to vacate the building of RTU at 1a Kaļķu Street, RTU together with Ltd. Merks developed proposals for the establishment of RTU Rectorate complex in the meadow, on Ķipsala Island – between the Press House, Āzenes and Ķipsala Streets: «Universum», as well as variants «Universum-1» and «Universum-2». The area of the building required 8000 square metres out of the four hectares. However, the city management intended this area for commercial construction.

In the 1990s, the International Exhibition, Culture and Sports Centre of RTU «Ķipsala» hosted a student ball dedicated to the celebration of the beginning of the academic year [84].

1999

Architect Ieva Bērziņa redesigned the Warehouse of Chemical Agents built in 1988 for the needs of RTU Scientific Library at 10 Ķipsalas Street (at present – 5 Paula Valdena Street). The project was initiated in April 1999 and completed on 30 August of the same year [85].

RTU Scientific Library moved into its new home with convenient and appropriate rooms at 10 Ķipsalas Street (at present – 5 Paula Valdena Street). Director of the Library Aija Janbicka told the newspaper «Jaunais Inženieris» («The young Engineer») about the process of movement to the new premises: «Moving to a new location was carefully planned. We consulted colleagues from other libraries. We bought 300 plastic boxes, which were used to transport books. ... Considerable difficulties arose due to the fact that the building on Kaļķu Street, according to the contract with Riga City Council, had to be vacated before the new building was ready. Then it was decided to keep the books at the white exhibition hall hangar on Ķipsala, which was 100 metres long and 20 metres wide. In July, all the books were transported to the hangar and placed in rows with all numbers, just like on shelves. Furniture, shelves were also disassembled and placed in the hall. We then waited for the completion of the basement that would serve as book storage in the new building. Thus, books and furniture had to be moved twice [86].»

By opening the two new, interconnected mobile exhibition halls, the International Exhibition Centre «Ķipsala» became the largest Exhibition Complex in the Baltics. The total area of the newly built mobile halls exceeded 10 000 square metres, but together with the existing stationary closed Hall Complex of RTU International Exhibition, Culture and Sports Centre «Ķipsala» the area was 16 700 square metres [87].

21. gadsimtā sapnis par vienotu studentu pilsētiņu Ķipsalā atkal kļūst par īstenību. Šā laika posmā viena pēc otras tiek renovētas Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) fakultāšu ēkas, studentu dienesta viesnīcas, pēc gandrīz 20 gadu pārtraukuma uzceltas pilnībā jaunas augstākas izglītības un zinātnes ēkas.

21. gadsimta otrajā desmitgadē sapnis par vienoto kompleksu Ķipsalā piedzīvo renesansi. «Mums ir nepieciešama ērta un moderna vide, lai varētu nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu, izcilību pētniecībā un valorizāciju jeb zinātnisko pētījumu rezultātā izveidoto produktu komerçlizāciju. Šādu vidi veidojam, Ķipsalā attīstot RTU studentu pilsētiņu, kas tuvākajā nākotnē kļūs par Baltijā modernāko inženierzinātnu centru,» saka RTU rektors akadēmiķis Leonīds Ribickis.

2000

Sākās starptautiskā izstāžu centra «Ķipsala» otrās kārtas būvniecība, un 15. martā izstāžu kompleksu papildināja jauna stacionāra halle 9300 kvadrātmetru platībā, kā arī centrālais ieejas mezgls 1000 kvadrātmetru platībā [88].

2002

Oktobrī RTU starptautisko izstāžu, kultūras un sporta centrā «Ķipsala» notika RTU 140 gadu jubilejai veltīts studentu atpūtas vakars.

2. decembrī tika atklāts tirdzniecības centrs «Olympia» Āzenes ielā 5 (kopš 2009. oktobra iepirkšanās centrs «Olimpia»).

2003

14. februārī ielika pamatakmēni *Swedbank* augstceltnei (Saules akmens) Balasta dambī 1a. Ēka nodota ekspluatācijā 2004. gada 17. novembrī.

In the 21st century, the dream of the Riga Technical University (RTU) Campus on *Ķipsala* Island once again became a reality. In the short period of time, one after another, faculties of RTU, students' dormitories were renovated, and completely new buildings for education and science were built after the interruption of the construction process for almost 20 years.

In the second decade of the 21st century, the dream of a joint complex on *Ķipsala* Island experiences a renaissance. «We need a comfortable and modern environment in order to ensure a high quality study process, excellence in research and valorisation, or the commercialization of products created as a result of scientific research. We create such an environment, developing RTU *Ķipsala* Campus, which will become the most advanced engineering centre in the Baltics in the near future,» says RTU Rector, Academician *Leonīds Ribickis*.

2000

The construction of the second stage of the International Exhibition Centre «*Ķipsala*» was initiated. On 15 March, the exhibition complex included a new stationary hall of 9300 square metres and a central entrance unit of 1000 square metres [88].

2002

In October, the students' event dedicated to the 140th anniversary of RTU was held at RTU International Exhibition, Culture and Sports Centre «*Ķipsala*».

On 2 December, shopping centre «*Olympia*» at 5 Āzenes Street (since October 2009 «*Olimpia*») was opened.

2003

On 14 February, the foundation stone was laid for *Swedbank* high-rise building on 1a Balasta Dam. The building was put into operation on 17 November 2004.

2004

Par simbolu Baltijas valstu vienotībai – Igaunijas premjerministrs Juhans Partss (*Juhan Parts*), Lietuvas premjerministrs Alģirts Brazauskas (*Algirdas Brazauskas*) un Latvijas premjerministrs Indulis Emsis Ķīpsalā starp Krišjāņa Valdemāra, Āzenes un Ķīpsalas ielu (no 2011 – Islandes skvērs) iestādīja trīs liepas [89].

1. augustā tika pagarināts trolejbusa Nr. 5 maršruts, apvienojot ar trolejbusa Nr. 6 maršrutu «Daugavas stadions–Klīniskā slimnīca».

2005

«Būt vai nebūt visām RTU fakultātēm Ķīpsalā», tāds nosaukums izskanēja laikrakstā «Jaunais Inženieris». Tajā bija publicēts RTU Zinātnes daļas izstrādātais RTU izvietojuma priekšlikums Ķīpsalā un Meža ielā [90].

2006

21. gadsimta sākumā līdz Ķīpsalai varēja nokļūt, braucot ar autobusu Nr. 3, 13, 22, 37, 41, 53, 57, trolejbusu Nr. 5, 9, 12, 25 un tramvaju Nr. 4 un 5.

2007

23. aprīlī RTU Senāts par RTU ilgtermiņa stratēģisko mērķi apstiprināja vienota RTU teritoriālā kompleksa izveidi Ķīpsalā un tās tiešā tuvumā. Izraksts no RTU Senāta sēdes protokola Nr. 513 [91]: «Galvenais šķērslis RTU nepieciešamajā tālākajā attīstībā ir saistīts ar tās struktūrvienību izvietojumu dažādos Rīgas pilsētas rajonos. Vienota RTU teritoriālā kompleksa izveide dotu iespēju nodrošināt: nākotnes kvalitātes prasībām atbilstošas studijas un zinātnisko pētniecību; fakultāšu un institūtu efektīvu starpnozaru sadarbību; akadēmiskā personāla un pētniecības iekārtu pilnvērtīgu izmantošanu; studiju un pētniecības telpu racionālu apsaimniekošanu. Izvērtējot iepriekš minēto, Senāts nolēma: 1. apstiprināt par RTU ilgtermiņa stratēģisko mērķi vienota RTU teritoriālā kompleksa izveidi Ķīpsalā un tās tiešā tuvumā; 2. reprezentēt šo kompleksu kā būtisku Rīgas pilsētvides zīmola sastāvdaļu; 3. izstrādāt konceptuālu projektu kompleksa izveidei, paredzot gan jaunu ēku celtniecību Ķīpsalā, gan esošo ēku rekonstrukciju;

2004

Prime Minister of Estonia *Juhan Parts*, Prime Minister of Lithuania *Algirdas Brazauskas* and Prime Minister of Latvia *Indulis Emsis* planted three linden trees between *Krišjāņa Valdemāra*, *Āzenes* and *Ķīpsalas* Streets on *Ķīpsala* Island (since 2011 – Iceland Square) as a symbol of the unity of the Baltic States [89].

On 1 August, trolleybus route No. 5 was combined with trolleybus route No. 6 «*Daugavas stadions* (Stadium)–*Klīniskā slimnīca* (Clinical Hospital)».

2005

«All RTU faculties on *Ķīpsala* Island – to be or not to be», such a headline appeared in the newspaper «*Jaunais Inženieris*» («The Young Engineer»). It published a proposal for the location of RTU buildings on *Ķīpsala* Island and *Meža* Street. The proposal was developed by RTU Department of Science [90].

2006

At the beginning of the 21st century, *Ķīpsala* Island could be reached by bus No. 3, 13, 22, 37, 41, 53, 57, trolleybus No. 5, 9, 12, 25 and tram No. 4 and No. 5.

2007

On 23 April 2007, the Senate of RTU approved the establishment of a joint territorial complex of RTU on *Ķīpsala* Island and in its immediate vicinity. Extract from the Minutes of Meeting of the Senate of RTU No. 513 [91]: «The main obstacle for the further development of RTU is related to the location of its structural units in various districts of Riga. The establishment of a joint territorial complex of RTU will ensure studies and scientific research that will comply with the future requirements; effective interdisciplinary cooperation between the faculties and institutes; the full use of the capacity of academic staff and the exploitation of research facilities; the rational management of study and research premises. Having considered the above-mentioned factors, the Senate decided:

- (1) to approve the long-term strategic goal of RTU to establish a joint territorial complex of RTU on *Ķīpsala* and in its immediate vicinity;
- (2) to represent this complex as an integral part of Riga City Environment;
- (3) to develop a conceptual project for the development of a complex, including both the construction of new buildings and the reconstruction of existing buildings on *Ķīpsala*;
- (4) to develop a concept for attracting financial resources for the elaboration of the complex project and the necessary construction works;

Būt vai nebūt visām RTU fakultātēm Ķipsalā?

Ideja par to, ka visas RTU fakultātes būtu jāizvieto Ķipsalā, ir jau 30 gadi veca. Pirmais mākslī Kipsalas apbūvi izveidots pagājušā gadsimta 70. gados. Pašlaik Ķipsalā atrodas APP, BF, ETF un MLKEF, salīdzinoši netāls – Meža ielā – izvietojusies DITF. Pārējās četras fakultātes – izklaidus pa visu Rigu, arī dienesta vienības atrodas sešas dažādās vietais.

Patlaban jautājums atkal ir aktualizējies. No studentu un mācībspēku viedokļa atrašanās vienkāršot būtu ideāls variants – gan vienīcas, gan fakultātes, gan laboratorijas, gan augstskolas administrāciju būtu netālu viena no citas. Domājot ilgtelpīgā, izmantojot varbūtējās ES piedāvātās iespējas un līdzekļus, kā arī finansējumu, kuru varētu iegūt no Ezermalas, Lomonosova, Indriķa ielās u. c. atbrivotajām ēkām, mēs varētu Ķipsalā izvietot visas RTU struktūrvienības, izveidojot vienotu RTU teritorisko kompleksu (RTU pilsētiņu).

Publīcējam Zinātnes daļas izstrādāto Rīgas Tehniskās universitātes izvejotujiem priekšlikumiem Ķipsalā un Meža ielā: darba uzdevumu definīcijas un ius aprakstus.

Kopumā projekta izpētes un sagatavošanas darbs tiks sadalīts sešas sadalījumi:

1. Esošo nekustamo īpašumu inventarizācija un novērtējums;
2. Projekta juridisko jautājumu analīze un līgumu nosacījumu izstrāde;
3. Arhitektoniskā risinājuma konceptuālais un skicu projekts;
4. Finanšu analīze un plānošana;
5. Ieguvumu un zaudējumu analīze;
6. Publisko attiecību un reklāmas

grūtinājumi. Šo aspektu detalizēta analīze ir kritiska vienota projekta realizācijai.

3. Tā kā pašlaik pieejami tikai dažādi arhitektoniskie uzņemumi nulles fāzē, tad ir nepieciešams izstrādāt detalizētu arhitektūras risinājumu, kas nemtu vērā nepieciešamās plātības un to funkcionālitāti. Vajadzētu izstrādāt arhitektūras un būvniecības plānu/konceptu, kas jāsuskalo ar Rīgas domes plānošanas dokumentiem (detālpālānu), kā arī detaljās jāapspriec ar Rīgas domes īpašumiem tā var rikoties, lai sasniegtu projekta izvirzīto mērķus.

1. Attiecībā uz ēkām/platībām ir nepieciešama inventarizācija/apkojujums, izvērtējot ēku/platību tirgus vērtību, juridisko statusu un apgrūtinājumus.

2. Sāda apjomīga projekta veiksmīgā, izmantojot varbūtējās ES piedāvātās iespējas un līdzekļus, kā arī finansējumu, kuru varētu iegūt no Ezermalas, Lomonosova, Indriķa ielās u. c. atbrivotajām ēkām, mēs varētu Ķipsalā izvietot visas RTU struktūrvienības, izveidojot vienotu RTU teritorisko kompleksu (RTU pilsētiņu).

3. Finanšu plāns un naudas plūsmas analīze, iekļaujot potenciālo risku un alternatīvu izpēti, nepieciešama,

4.

Kopumā projekta izpētes un sagatavošanas darbs tiks sadalīts sešas sadalījumi:

1. Esošo nekustamo īpašumu inventarizācija un novērtējums;
2. Projekta juridisko jautājumu analīze un līgumu nosacījumu izstrāde;
3. Arhitektoniskā risinājuma konceptuālais un skicu projekts;
4. Finanšu analīze un plānošana;
5. Ieguvumu un zaudējumu analīze;
6. Publisko attiecību un reklāmas

alizācijā. Attiecībā uz finanšu resursiem un RTU kredītu kapacitāti jāizpazīna dažādu finansējuma avoti iespējamie nosacījumi šāda projekta realizācijas gadījumā. Nepieciešams arī apzināt un saplānot nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu Latvijai pieejamo struktūrfondu novirzīšanu šim projektam.

5. Projekta ieguvumu un zaudējumu analīze jāveic, nemot vērā dažādu grupu skatpunktu, lai aplieptu, kādas projekta realizācijas alternatīvas dos maksimālo atdevi, kā arī sagatavotu argumentāciju bāzi gan iekšējai, gan publiski apspriecinātai un reklāmai.

6. Visbiežot – jāizstrādā detalizēta publisko attiecību nostāja un bāze, rūpīgi plānojot gan projekta tēlu, gan mērķa auditoriju attieksmi un nepieciešamo informāciju, kas jāsniedz attiecīgajai mērķu grupai. Šāda projekta veiksmīgums ir joti liela mērā atkarīgs no publisko attiecību veiksmīguma.

Apiņevainais laika plāns, kurā būtu iespējams sagatavot projektu, ja būtu iespējams atrast adekvātus resursus, ir šāds:

Sadaļa	2006. gada mēneši											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Esošo nekustamo īpašumu inventarizācija un novērtējums												
Projekta juridisko jautājumu analīze un līgumu nosacījumu izstrāde												
Arhitektoniskā risinājuma konceptuālais un skicu projekts												
Finanšu analīze un plānošana												
Ieguvumu un zaudējumu analīze												
Publisko attiecību un reklāmas konceptuālais un stratēģijas izstrāde												

4. izstrādāt koncepciju finansiālo resursu piesaistei kompleksa detalizēta projekta izstrādei un nepieciešamajiem celtniecības darbiem; 5. līdz 2007. gada 30. septembrim izveidot RTU Attīstības departamentu, kas koordinētu un vadītu RTU teritoriālā kompleksa izveides projektu;
 6. iepazīstināt RTU Padomnieku Konventu ar RTU vienotā teritoriālā kompleksa izveides ieceri un lūgt to atbalstīt.»

Tika atklāts trolejbusa Nr. 25 maršruts «Iļģuciems–Brīvības iela».

2008

10. oktobrī RTU Zinātniskās bibliotēkas centrālās ēkas 2. stāvā atvēra renovēto Lasītāju apkalpošanas nodalju.

2009

Sāka plānot būvniecības darbus Ķīpsalā, izmantojot Eiropas Savienības, valsts un RTU finansiālos līdzekļus.

2010

Pateicoties Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumam, RTU atkal atsāka fakultāšu ēku renovāciju un jaunu namu būvniecību Ķīpsalā, kas sākās pirms 45 gadiem. Maijā RTU rektors (1999–2011) akadēmiķis Ivars Knēts parakstīja līgumu ar Valsts Izglītības attīstības aģentūru par Eiropas Savienības un Latvijas valsts finansējuma piešķiršanu RTU 19 miljonu latu apmērā, lai tālāk attīstītu Ķīpsalas teritoriālo kompleksu.

2011

RTU sāka vērienīgu studentu pilsētas būvniecību, ar to ieejot Latvijas vēsturē kā pirmā valsts universitāte, kas īstenojusi studentu pilsētiņas projektu Latvijā.

No 1. jūnijā Ķīpsalā varēja noklūt, arī braucot ar 12. maršruta trolejbusu «Āgenskalna priedes–Šmerlis», kas tika izveidots, apvienojot 4. un 7. maršruta trolejbusu līnijas.

(5) to establish RTU Development Department by 30 September 2007 for coordination and supervision of the project of RTU territorial complex;
 (6) to introduce the project of the joint territorial complex of RTU to the Advisory Board of RTU and ask it to support the project».

Trolleybus route No. 25 «Iļģuciems–Brīvības iela (Street)» was established.

2008

On 10 October, the renovated Reader Services Department was opened on the second floor of the central building of RTU Scientific Library.

2009

Planning of the construction works on *Ķipsala* Island was initiated, using financial resources of the European Union, the government and RTU.

2010

Thanks to the funding by the European Regional Development Fund, RTU again restarted the renovation of faculty buildings and the construction of new ones on *Ķipsala* Island, which began 45 years ago. In May, RTU Rector (1999–2011) Academician Ivars Knēts signed an agreement with the State Education Development Agency to allocate the financing of the European Union and the state funds to RTU in the amount of 19 million lats in order to further develop the territorial complex on *Ķipsala*.

2011

RTU began the construction of an ambitious RTU *Ķipsala* Campus, thus leaving a mark in history of Latvia as the first state university that implemented the Campus project in Latvia.

Since 1 June, it had been possible to reach *Ķipsala* Island by trolleybus route No. 12 «Āgenskalna priedes–Šmerlis», which was established by combining trolleybus routes No. 4 and No. 7.

27. septembrī RTU rektors akadēmīķis Leonīds Ribickis, iemūrējot kapsulu jaunās Ķīpsalas studentu pilsētiņas «RTU – Pilsēta pilsētā» pirmās renovētās ēkas – bijušās RPI / RTU ēdnīcas – Ķīpsalā, Āzenes ielā 18 (tagad – Ķīpsalas iela 6) pamatos, svinīgi atstāja vēstijumu nākamajām paaudzēm:

«Pirms 149 gadiem tika izveidots Rīgas Politehnikums. Toreiz Eiropas ekonomika un politika piedzīvoja straujas pārmaiņas. Arī mēs dzīvojam pārmaiņu laikā. Šodien, 2011. gada 27. septembrī, mēs sākam modernākā inženierzinātņu centra būvniecību Baltijā. Jau pēc dažiem gadiem Ķīpsalā būs vienots Rīgas Tehniskās universitātes komplekss «RTU – Pilsēta pilsētā».

Zinātne un izglītība visos gadsimtos ir bijušas nozīmīgs virzītājspēks. Pateicoties zinātnes un tehnikas sasniegumiem, Riga piedzīvoja uzplaukumu un no tirdzniecības un amatniecības pilsētas tapa par attīstītu industriālo centru. Rīgā rāzoja pirmos Krievijas Impērijas automobiļus un aviācijas motorus, konstrueja oriģinālās lidmašīnas un uzbūvēja pirmās kāpurķēžu kaujas mašīnas – tanka prototipu, un vēlāk pilsētā veidojās lielie rūpnīcības flagmani – Rīgas Vagonbūves rūpnīca, VEF, Radiotehnika un citi uzņēmumi. Rīgas Tehniskā universitāte vienmēr bija, ir un būs viens no valsts inovatīvās attīstības stūrakmeņiem.

Pēc simts un divsimts gadiem te dzīvos un strādās citas paaudzes, kuras mūsu sasniegumi un izgudrojumi vairs nepārsteigs, jo būs kļuvuši par neatņemamu ikdienas daļu. Bet viņu domās un darbos varēs saskatīt pēctecību un turpinājumu tam, ko šodien sākam.

No paaudzes paaudzē tiek pārmantoti sapņi par skaistu un laimigu dzīvi. Mēs nežēlojam savus spēkus un enerģiju, liekam lietā uzkrātās zināšanas un aizrautīgi visu mūžu tiecamies tos piepildīt. «RTU – Pilsēta pilsētā» ir viens no mūsu sapņiem, kas išteinojas.

«RTU – Pilsētas pilsētā» kodolu veido jaunrade. Ķīpsala būs zinātnisko atklājumu un ideju ģenerators, Rīgas sirds. Strauja, vienmēr atvērta jaunām idejām, gatava izaicinājumiem un laikmeta gara diktētām pārmaiņām. Tā būs vieta, kur pulcēsies talantīgākie tehniskie prāti – labākie pētnieki, mācībspēki un studenti no visas pasaules. Viņi nebaidisies riskēt, eksperimentēt, kļūdīties un cīnīties, lai sasniegtu izvirzītos mērķus un pārsteigtu pasauli ar ko nebijušu.

Vitāla loma jaunā universitātes kompleksa attīstībā būs sadarbībai ar industriju, privāto pētniecības un attīstības sektoru, finanšu institūcijām, profesionālo pakalpojumu sniedzējiem un ar citām universitatēm Latvijā un starptautiskajā arēnā.

Lai ar neatlaidīgu darbu un centieniem universitātei izdodas uzlabot ikdienas dzīves un apkārtējās vides kvalitāti, sabiedrības veselības un drošības apstākļus! Lai izdodas nodrošināt Latvijas konkurētspējas paaugstināšanu globālā mērogā!

Augt un pilnveidoties! Nodrošināt inovatīvu ideju nezūdamību un izziņas spēju turpinājumu daudzu gadījumu garumā [92]!

[RTU rektora L. Ribicka un Senāta priekšsēdētājas M. Jures paraksti]

Un sākās vērienīgais projekts «RTU – Pilsēta pilsētā»!

On 27 September, RTU Rector, Academician *Leonīds Ribickis*, immuring the capsule in the foundations of the newly renovated building of the new *Ķīpsala* Campus «RTU – City within a City» – the former Canteen of RPI / RTU at 18 Āzenes Street (at present – 6 Ķīpsalas Street), solemnly left a message to future generations:

«Riga Polytechnicum was established 149 years ago. At that time, the European economy and politics were undergoing rapid change. We also live in a time of change. Today, on 27 September 2011, we begin the construction of the most modern engineering centre in the Baltics. In a few years, *Ķīpsala* will have a joint complex of Riga Technical University «RTU – City within a City».

Science and education have been a major driving force for centuries. Thanks to advances in science and technology, Riga has flourished and become a developed industrial centre from the city of trade and crafts. In Riga, the first cars and aviation engines of the Russian Empire were produced, original planes were constructed and the first caterpillar combat machines – a prototype of tank machines – were built, and later the largest industrial companies – *Rīgas Vagonbūves rūpnīca*, *VEF*, *Radiotehnika* and other companies – were established in the city. Riga Technical University has been and will continue to be one of the cornerstones of the country's innovative development. In a hundred and two hundred years, other generations will live and work here, and our achievements and inventions will not astonish anymore, as they will become an integral part of their everyday life. But in their thoughts and deeds, one will be able to see succession and continuation of what we are starting today. From generation to generation, dreams of beautiful and happy life are inherited. We do not spare our energy and use the accumulated knowledge and enthusiastically strive to fulfil our dreams throughout our lifespan. «RTU – City within a City» is one of our dreams that is coming true. The basis of «RTU – City within a City» is creativity. *Ķīpsala* will be the generator of scientific discoveries and ideas, the heart of Riga. RTU is dynamic, always open to new ideas, ready to challenges and changes dictated by the centuries. It will be a place that will bring together the most talented technical minds – the best researchers, academic staff members and students from all over the world. They will not be afraid of taking risks, experimenting, making mistakes and struggling in order to achieve their goals and surprise the world with something unusual. The crucial role in the development of the new University complex will be played by the cooperation with the industry, the private research and development sector, financial institutions, professional service providers and other universities in Latvia and abroad.

With the help of persevering work and tremendous efforts, the University will manage to improve the quality of everyday life and the environment, public health and safety conditions! May we succeed in ensuring the competitiveness of Latvia on a global scale!

May we grow and improve! May we ensure that our ideas are innovative and indestructible and cognitive development has been taking place over many centuries [92]! [Signatures of RTU Rector *L. Ribickis* and Chairwoman of the Senate of RTU *M. Jure*]»

And the ambitious project «RTU – City within a City» began!

2012

Pateicoties Eiropas Reģionālā fonda atbalstam, notika plaši rekonstrukcijas darbi, koncentrējot visas fakultātes vienuviet un padarot RTU par modernu trešās paaudzes universitāti. Projekta pirmo posmu realizēja līdz 2013. gada beigām. Līdzšinējais ēku komplekss piedzīvoja būtiskas pārmaiņas un kļuva par Rīgas tēla būtisku sastāvdaļu [93].

23. aprīlī notika RTU studentu pilsētiņas projekta «RTU – Pilsēta pilsētā» pirmās renovējamās ēkas Ķīpsalā, Āzenes ielā 18 (tagad – Ķīpsalas iela 6) Spāru svētki [94].

Izmainot trolejbusa Nr. 9 maršrutu «Stacijas laukums–Iļģuciems», tam izveidoja pieturvietu Ķīpsalā.

2013

23. janvārī RTU rektors L. Ribickis topošās RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes (EEF) ēkas pamatos atstāja svinīgo vēstījumu nākamajām paaudzēm:

«2013. gada 23. janvāris – šis ir zīmīgs laiks Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) vēsturē. Top Baltijas modernākais inženierzinātņu studiju centrs «RTU – Pilsēta pilsētā», universitātes ik-dienā aizvien jūtamas RTU 150. jubilejas gada svinību atskāpas.

Šodien stāvam pie nākotnes RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes (EEF) ēkas, kurās pamatos iemūrējam kapsulu ar vēstījumu nākamajām RTU EEF studentu paaudzēm.

Vēsturiski šo fakultāti raksturojušas personības un atklājumi, kas izgaismojuši ne tikai Rīgu kā pilsētu, bet arī pašu RTU ģerboni – kā enerģētikas un elektrotehnikas augsto standartu rotu.

Kā nozīmīgu pilsētu uz Eiropas elektrotehnisko sasniegumu kartes Rīga sevi pieteica 1879. gada 7. jūnijā, kad Švarca koncertdārzs un ēka tika apgaismoti ar tā dēvētajām Jabločkova svecēm – elektriskā loka lampām. Tas bija tolaik modernākais apgaismes tehnikas sasniegums.

1879. gads zīmīgs arī ar Tomasa Edisona patentēto pirmo praktisko kvēspuldzi, kas savu aktuālitāti noturējusi līdz pat 21. gadsimtam. Apzinoties tās simbolisko nozīmi, nododam jums to kā reliktiju, kas apzīmogoja elektroapgādes attīstību vairāk nekā gadsimta garumā.

Pagāja tikai 12 gadu, kad elektrotehnisko sasniegumu vēstures grāmatās zelta burtiem iegūja arī RTU priekšgājēja Rīgas Politehnikuma (RP) vārds, kurās bijušais students Mihails Dolivo-Dobrovojskis deva būtisku ieguldījumu trīsfāžu maiņstrāvas praktiskā izmantošanā un ieviešanā laika posmā no 1888. līdz 1891. gadam. Tas bija joti būtisks pavērsiens elektrotehnikas attīstībā, kas savu nozīmīgumu saglabājis arī mūsdienās – uz šī atklājuma pamata joprojām balstīta mūsdienu elektroenerģētika.

2012

Thanks to the support by the European Regional Fund, extensive reconstruction was carried out, concentrating all faculties in one place and making RTU an advanced third-generation university. The first phase of the project had been implemented by the end of 2013. The former complex of buildings had undergone significant changes, and became an essential part of the image of Riga [93].

On 23 April, the Topping-out Celebration of the first renovated building of RTU *Ķīpsala* Campus project «RTU – City within a City» at 18 Āzenes Street (at present – 6 *Ķīpsalas* Street) was held on *Ķīpsala* Island [94].

Changing trolleybus route No. 9 «*Stacijas laukums* (Station Square)–*Iļģuciems*», a stop was made on *Ķīpsala* Island.

2013

On 23 January, RTU Rector *L. Ribickis* left the solemn message to future generations in the foundations of the future Faculty of Power and Electrical Engineering (FPEE) of RTU:

«23 January 2013 – this is a remarkable time in the history of Riga Technical University (RTU). The most advanced engineering study centre of the Baltics «RTU – City within a City» has been developing, and the everyday life of the University is filled with positive anticipation of the celebration of the 150th anniversary of RTU.

We stand near the future building of RTU Faculty of Power and Electrical Engineering (FPEE), in the foundation of which a capsule containing a message to the future generations of RTU FPEE students was immured. Historically, this faculty has been characterised by personalities and discoveries that have highlighted not only Riga as a city, but also the coat of arms of RTU as a «precious stone» of power and electrical engineering.

Riga was declared an important city on the European Electrical Engineering Achievement Chart on 7 June 1879, when the Schwarz Concert Garden and the building were illuminated by the so-called Yablochkov candles – electric arc lamps. At that time, it was the most advanced achievement in lighting solutions. The year 1879 also marked the invention of the first incandescent light bulb patented by Thomas Edison, which had been extensively used by the 21st century. Being aware of its symbolic significance, we pass it on to you as a relic that marked the development of power supply over the centuries.

It took only 12 years, when Riga Polytechnicum (RP) (the predecessor of RTU) created its own golden chapter of history of power and electrical engineering – its former student Mikhail Dolivo-Dobrovolsky made a significant contribution to the practical use and implementation of three-phase alternating current in the period from 1888 to 1891. This was a great breakthrough in the development of electrical engineering, which has also retained its significance today – the contemporary power industry is still based on this discovery.

1888. gads saistās ar vēl diviem nozīmīgiem notikumiem – elektrisko mašīnu teorijas un elektromašīnbūves pamatlīcējs Engelberts Arnolds RP izveidoja pirmo elektrotehnikas laboratoriju Baltijas valstīs, Krievu–Baltijas elektrotehniskajā fabrikā sāka ražot viņa konstruētos ģeneratorus lielo rūpniču elektrostacijām. E. Arnolda noplēni elektromašīnu būvniecībā bijuši tik lieli, ka viņš dēvēts par Elektrotehnikas grāfu.

1960. gadā Rīgas Politehniskā institūta (RPI) Elektroenerģētikas fakultātē sāka strādāt tehnisko zinātņu doktors Venjamins Fabrikants, kurš piedalījies jauna tipa relejaizsardzības izveidē, par ko saņēmis PSRS Valsts prēmiju. Viņa vadībā un ap viņu fakultātē strauji attīstījās zinātniskā darbība, tika radīta PSRS mērogā pazīstama un atzīta relejaizsardzības un energosistēmu automātikas zinātniskās pētniecības problēmu laboratorija, izstrādātas disertācijas.

Fakultātes vēsturē spilgtā personība ir bijusi arī Igors Iljins, kurš laika posmā no 1973. līdz 1990. gadam bija mācību prorektors un EEF Siltumenerģijas katedras vadītājs (1988–1989), kura darbus siltumenerģijas jomā šodien turpina un attīsta EEF Vides aizsardzības un siltuma sistēmu institūts.

Tāpat nozīmīgu vietu RTU un EEF vēsturē ieņem pirmais atjaunotā RPI mācību prorektors (1958–1962) Kārlis Tabaks, kurš pusgadu pēc direktora K. Neilanda aiziešanas mūžībā bija rektora vietas izpildītājs un darbojās arī RPI atjaunošanas komisijā.

Pēc RPI atjaunošanas 1958. gadā K. Tabaks kā rektora vietnieks mācību darbā rūpējās par institūta nodrošināšanu ar telpām, kā arī par mācībspēku un studentu skaita palielināšanu. Profesors Tabaks EEF vēsturē iegājis kā teorētiskās elektrotehnikas skolas iedibinātājs, kuru vēl šodien atceras daudzi mūsu valsts inženieri – elektriķi. Tieši K. Tabakam 50. gadu beigās radās ideja RPI studentu pilsētiņai izvēlēties Ķipsalu – vietu, kuru jūs, 21. gadsimta studenti, tagad pazistat kā «RTU – Pilsētu pilsētā».

Diemžēl K. Tabaka ideja pusgadsimtu tā arī palika nerealizēta. Šodien, kad noris aktīvi darbi pie «RTU – pilsēta pilsētā» būvniecības, esam pārliecināti, ka tas būs jauns atvēziens inženierzinātņu un kopējā Latvijas attīstībā. Tāpēc atstājam jums, nākamajām paaudzēm, brīvu vietu jeb daudzpunktī, kur zelta burtiem ierakstīt nākamos veiksmes stāstus. Stāstus, kurus izgaismos saules starmeši jau virs «RTU – Pilsētas pilsētā» [95].

[RTU rektora L. Ribicka un EEF dekāna O. Krieva paraksti]

Saistībā ar projektu «RTU – Pilsēta pilsētā» EEF ēka Āzenes ielā 12 k-1 tika būvēta pilnībā no jauna, un tajā apvienotas visas EEF struktūrvienības [96].

15. maijā Ķipsalā notika RTU EEF jaunās ēkas Spāru svētki. «Pēc liela pārtraukuma šī būs jauna ēka Ķipsalas studentu pilsētiņā. Pašreizējā RTU ēka Kronvalda bulvāri studentiem ir kļuvis par šauru, fakultātē mācās vairāk nekā 1500 studenti. Jaunajā Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātēs ēkā Ķipsalā studentiem telpas mācībām būs gan daudz plašākas, gan atbildīs mūsdienu prasībām,» stāstīja RTU rektors L. Ribickis. 31. oktobrī EEF jaunā ēka tika nodota ekspluatācijā [97].

The year 1888 is associated with two other major events – founder of the theory of electrical machines and electrical engineer Engelbert Arnold established the first electrical engineering laboratory of RP in the Baltic States, and the Russian–Baltic Electrical Engineering Factory began to manufacture his designed generators for large factory power plants. E. Arnold's achievements in the construction of electrical machines were so astonishing that he was called the Count of Electrical Engineering.

In 1960, Doctor of Technical Sciences *Venjamins Fabrikants* started his work at the Electrical Power and Engineering Faculty of Riga Polytechnic Institute (RPI). He participated in the development of a new type of protective relay, for which he was granted the USSR State Prize. Under his guidance and around him, scientific research was rapidly developing at the faculty, a well-known scientific research laboratory in the field of protective relays and automation of power systems was established, as well as doctoral theses were elaborated.

Vice-Rector for Academic Affairs (1973–1990) and Head of the Chair of Thermal Energy at the FPEE (1988–1989) *Igors Iljins* was also a bright person in the history of the faculty, whose work in the field of thermal energy is being continued and developed today by the Institute of Environmental Protection and Thermal Systems of FPEE.

First Vice-Rector for Academic Affairs (1958–1962) of the renovated RPI *Kārlis Tabaks* also played an important role in the history of RTU and FPEE. A half year after the death of Director *K. Neilands*, he was Acting Rector and worked at the Renovation Commission of RPI. In 1958, when RPI was renovated, *K. Tabaks* as a Vice-Rector for Academic Affairs took care of providing the Institute with premises, as well as increasing the number of academic staff members and students. Professor *Tabaks* has left a mark in the history of FPEE as the founder of the Theoretical Electrical Engineering school, which is still remembered today by many of our country's engineers – electricians. In the late 1950s, *K. Tabaks* decided to choose *Ķipsala* for the RPI Campus – a place that you, the students of the 21st century, know now as «RTU – City within a City».

Unfortunately, the idea of *K. Tabaks* has not been implemented for half a century. Today, when active work is underway on the construction of «RTU – City within a City», we are convinced that this will be a new adventure in the development of engineering sciences and Latvia as a whole. So we leave you, future generations, a free space or suspension points where to write your success stories in golden letters. Stories, which will be illuminated by the sun rays already above «RTU – City within a City» [95]. [Signatures of RTU Rector *L. Ribickis* and Dean of the FPEE *O. Krievs*]»

Within the framework of the project «RTU – City within a City», the FPEE building at 12 k-1 Āzenes Street was completely rebuilt, bringing together all FPEE structural units [96].

On 15 May, the Topping-out Celebration of the new building of FPEE of RTU was held on *Ķipsala* Island. «After a long break, this will be a new building at RTU *Ķipsala* Campus. The current RTU building on *Kronvalda* Boulevard does not have enough space for more than 1500 students studying at the faculty. The premises of the new building on *Ķipsala* will be much broader for the students and will meet today's requirements,» said RTU Rector *L. Ribickis*. On 31 October, the new building of the Faculty of Power and Electrical Engineering was put into operation [97].

Pilnībā pārbūvēta bijusī RPI / RTU studentu ēdnīca Āzenes ielā 18 (tagad – Ķīpsalas ielā 6), izveidojot RTU Radošo industriju centru, kurā atrodas Arhitektūras fakultāte un Materiālzinātnes un lietiskās ķīmijas fakultātes Dizaina tehnoloģiju institūts. Ēkas atklāšanā 10. jūnijā, uzrunājot klātesošos, rektors L. Ribickis teica: «Man ir patiess prieks, ka pēc tik ilgu gadu pārtraukuma atkal ir renovēta jauna celtne izglītībai, RTU un Latvijas augstākās izglītības vēsturē un attīstībā tas ir milzīgs notikums [98].»

26. jūlijā Ķīpsalā svinīgi atklāja izcilā ķīmiķa un bijušā Rīgas Politehniskā institūta, tagad – RTU, rektora Paula Valdena vārdā nosaukto Kurzemes priekšpilsētas ielu, kas atrodas starp Zunda krastmalu un Ķīpsalas ielu. P. Valdens bija dižākais no latviešu izceļsmes zinātniekiem–ķīmiķiem, kurš vairākkārt nominēts Nobela prēmijai, dinamiskās stereoķīmijas un neūdens šķidumu elektroķīmijas pamatlicējs. P. Valdens bija Rīgas Politehniskā institūta direktors/rektors (1902–1905; 1916–1918). 2011. gadā P. Valdens ievēlēts par RTU Goda biedru (*post mortem*). Paula Valdena ielas atklāšanas pasākumā piedalījās Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāta priekšsēdētājs akadēmiķis Jānis Stradiņš un Paula Valdena mazdēls no Somijas emeritētais profesors Erkki Hollo [99].

2014

Rekonstruētas Ķīpsalā esošās RTU dienesta viesnīcas Āzenes ielā 22 un 22a (tagad – Āzenes iela 8 un 6), energopatēriņš ēkās samazinājās par vairāk nekā 60 %.

10. martā tika atklāts satiksmes autobuss Nr. 57 ar maršrutu «Abrenes iela–Ķīpsala», šim autobusam vienīgajam visā Latvijā ir pietura ar nosaukumu «Rīgas Tehniskā universitāte».

17. septembrī notika svinīga RTU EEF jaunās ēkas atklāšana Āzenes ielā 12 k-1, Ķīpsalā.

28. aprīlī pirmo reizi Ķīpsalā, renovētāja ēdnīcas ēkā Āzenes ielā 18 (tagad – Ķīpsalas ielā 6), notika gadskārtējā RTU Materiālzinātnes un lietiskās ķīmijas fakultātes Dizaina tehnoloģiju institūta studentu modes skate «Ķīpsalas pavasarīs 2014». Tā bija 10. RTU studentu modes skate.

The former Students' Canteen of RPI / RTU at 18 Āzenes Street (at present – 6 Ķīpsalas Street) was completely re-built, creating RTU Creative Industries Centre, which houses the Faculty of Architecture and the Institute of Design Technologies of the Faculty of Materials Science and Applied Chemistry. On 10 June, at the opening ceremony of the building, addressing the audience, Rector *L. Ribickis* said: «I am really glad that after a break of so many years a new educational building has been renovated; it is a great event in the history and development of RTU and higher education in Latvia [98].»

On 26 July, new Kurzeme Suburb Street – *Paula Valdena* Street – named after famous chemist and former RPI Rector Paul Walden, located between *Zunda* Embankment and *Ķīpsalas* Street, was officially unveiled. P. Walden was the greatest scientist of Latvian origin, a chemist, who was nominated for the Nobel Prize several times, the founder of dynamic stereochemistry and electrochemistry of non-aqueous solutions. P. Walden was the Director/Rector (1902–1905; 1916–1918) of Riga Polytechnic Institute (at present – RTU). In 2011, P. Walden was elected an Honorary Member of RTU (*post mortem*). Chairman of the Senate of the Latvian Academy of Sciences, Academician *Janis Stradiņš* and Professor Emeritus *Erkki Hollo* (the grandson of P. Walden living in Finland) participated in the ceremony [99].

2014

The reconstructed existing Dormitories of RTU on *Ķīpsala* Island (22 and 22a Āzenes Street, at present – 8 and 6 Āzenes Street) reduced the consumption of energy by more than 60 %.

On 10 March, bus route No. 57 «*Abrenes iela* (Street)–*Ķīpsala*» was opened. This bus route has the only stop in Latvia named «*Rīgas Tehniskā universitāte*» («Riga Technical University»).

On 17 September, the opening ceremony of the new building of FPEE of RTU took place at 12 k-1 Āzenes Street on *Ķīpsala* Island.

On 28 April, for the first time on *Ķīpsala* Island, the 10th student fashion show «*Ķīpsalas pavasarīs 2014*» («Spring of *Ķīpsala* 2014») of the Institute of Design Technologies of the Faculty of Materials Science and Applied Chemistry of RTU was held in the renovated Canteen building at 18 Āzenes Street (at present – 6 Ķīpsalas Street).

19. novembrī topošajā RTU studentu pilsētiņā Ķipsalā ielika pamatakmeni un iemūrēja laika kapsulas ar vēstījumu nākamajām paaudzēm divu jaunu RTU ēku pamatos. Jaunās RTU Laboratoriju mājas Paula Valdena ielā 1 pamatos iemūrētais vēstījums:

«Ir 2014. gada 19. novembris. Latvija tikko, 18. novembrī, ir nosvinējusi savu 96. dzimšanas dienu, savukārt Rīgas Tehniskā universitāte (RTU) – viena no Baltijas reģiona vecākajām augstskolām ar senām inženierzinātņu tradīcijām – šo gadu pavada 152. jubilejas zīmē. Tieši RTU izveide tālajā 1862. gadā bija stimuls straujai inženiertehnisko zinātnu attīstībai Rīgā un līdz ar to – dinamiskai visa Baltijas reģiona attīstībai, jo valsts uzplaukums iet roku rokā ar tehnisko zinātnu attīstību, kas ir valsts tautsaimniecības pamats.

Sodien RTU ir mūsdienīga, starptautiski pazīstama un prestiža vienīgā daudznozaru tehniskā universitāte Latvijā. RTU mērķtiecīgi attīstās, lai kļūtu par trešās paaudzes tipa universitāti, kas nodrošina ne tikai augstas kvalitātes izglītību, bet arī izcilu pētniecību un inovāciju un tehnoloģiju pārnesi, tādējādi zinātnes sasniegumus iedzīvinot praksē.

Sodien mēs iemūrējam laika kapsulu ar vēstījumu nākamajām paaudzēm RTU modernā laboratoriju korpusa jaunbūves pamatos. Šajā ēkā galvenokārt būs koncentrētas divu RTU fakultāšu – Enerģētikas un elektrotehnikas un Transporta un mašīnzinību – laboratorijas. Šeit RTU zinātnieki un studenti varēs pilnveidot savu zinātnisko kapacitāti, jo modernajā laboratoriju korpusā būs sarežģītu ekspertižu veikšanai nepieciešamais aprīkojums. Ar šim iekārtām varēs veikt starptautiskā līmenī konkurētspējīgu zinātnisko darbību un izstrādāt pētījumus Latvijas un citu valstu uzņēmumiem, tādējādi veicinot to konkurētspēju un valsts ekonomisko izaugsmi.

Patlaban pasaulē notiek būtiskas klimata pārmaiņas, un mūsu zinātnieki, kas specializējas enerģētikas jomā, veicot pētījumus un izstrādājot enerģētikas neatkarībai būtiskas tehnoloģijas, meklē iespējas, kā šīs pārmaiņas palēnināt. Viņi ir strādājuši pie koncepcijām, kas padara mūs neatkarīgākus no fosilajiem kurināmajiem. Ir izstrādātas tehnoloģijas, kā iegūt biogāzi no lauksaimniecības atkritumiem, kā palieināt enerģijas efektivitāti ēku siltināšanā, kā pilnveidot energētikas efektivitātes uzskaites metodiku. Savukārt mašīnzinību jomā RTU lepojas ar zinātnieku sasniegumiem robotikā un aeronautikā.

Zinātnei un studijām ir nepieciešama moderna, sakātota un ērta vide, tāpēc RTU mērķtiecīgi attīsta savu infrastruktūru, Ķipsalā būvējot Latvijā pirmo studentu pilsētiņu. Pēc būvniecības pabeigšanas tā kļūs par Baltijā modernāko inženierzinātņu studiju centru, kur būs koncentrētas visas RTU fakultātes, laboratoriju korpuiss, Zinātniskā bibliotēka un administratīvās ēkas.

Mēs esam uzstādījuši sev lielus mērķus un esam sākuši vērienīgus darbus, lai to sasniegutu. Mēs šodien liekam pamatus zināšanu namam, kurā mūsu iesākto turpinās nākamās paaudzes. Turpinās un sasniegus daudz vairāk, nekā esam iespējuši mēs, jo tāds ir dabas likums – skolēni pāraug savus skolotājus. Mēs paļaujamies uz Jums, nākotnes studenti, mācībspēki, zinātnieki, un ticam – ja pēc daudziem gadu simteņiem mums būtu jauts paraudzīties, kas notiek mūsu zināšanu namā, mēs neviltos – nākotnes RTU uzturēs dzīvu inženierzinātņu garu Rīgā, Latvijā, Baltijā, Eiropā un pasaulē [100].

[RTU rektora L. Ribicka paraksts]

Laboratoriju mājas kopējā plāti ba – 4366 kvadrātmetru. RTU iepriekšējā laboratoriju ēka atradās Vecrīgā, Kalju ielā 1a, to nojauca 20. un 21. gadsimta mijā un tās vietā uzcēla Rīgas domes ēku.

On 19 November, the foundation stone was laid and two time capsules containing a message to future generations were immured in the foundations of the new two buildings of RTU on Ķipsala. Message to future generations in the foundations in the new RTU Laboratory Building at 1 Paula Valdena Street:

«19 November 2014. Latvia has just celebrated its 96th anniversary on 18 November, while Riga Technical University (RTU), one of the oldest institutions of higher education in the Baltic region with the long-established tradition of engineering sciences, is celebrating its 152nd anniversary this year. The establishment of RTU in 1862 was an impetus for the rapid development of engineering sciences in Riga, thus leading to the dynamic development of the entire Baltic region, as the flourishing of the country goes hand in hand with the development of technical sciences, which is the basis of the national economy. Today RTU is a modern, internationally recognised and prestigious University, the only multi-disciplinary technical University in Latvia. RTU has been purposefully developing to become the third generation University, which not only provides high quality education, but also ensures excellence in research and valorisation – innovation and technology transfer, thus implementing scientific discoveries in practice. Today we have immured a time capsule containing a message to future generations in the foundations of a new building of the modern laboratory of RTU. This building will mainly house the laboratories of two faculties of RTU – The Faculty of Power and Electrical Engineering and The Faculty of Transport and Mechanical Engineering. Here scientists and students of RTU will be able to improve their scientific capacity, as the modern Laboratory building will have the equipment necessary for complex examination. Using the equipment, it will be possible to conduct competitive scientific research at the international level and to develop research for companies in Latvia and other countries, thus contributing to their competitiveness and economic growth of the country. At present, the major climate change is taking place in the world, and our scientists specialising in the field of power engineering are looking for ways to slow down this change by conducting research and developing technologies that are essential for energy independence. They have worked on concepts that make us more independent of fossil fuels. Different technologies have been developed, for example, technology for obtaining biogas from agricultural waste, technology for increasing energy efficiency in building insulation and technology for developing energy efficiency accounting methodology. In the field of mechanical engineering, RTU is proud of the achievements of scientists in robotics and aeronautics. Science and studies need a modern, well-organised and comfortable environment; therefore, RTU purposefully develops its infrastructure, building the first Student's Campus on Ķipsala Island in Latvia. Upon completion of the construction, it will become the most advanced engineering study centre in the Baltics, which will house all faculties of RTU, laboratories, the Scientific Library and administrative buildings. We have set ambitious goals and undertaken intensive work to achieve them. Today, we lay the foundations for the knowledge house, in which our endeavours will be continued by future generations. They will continue and reach much more than we have been able to because it is a law of nature – students surpass their teachers. We count on you – future students, academic staff members, scientists – and believe if, many centuries later, we had been allowed to see what was happening in our knowledge house, we would not have deceived in our hopes – RTU would sustain the spirit of advancing engineering sciences in Riga, Latvia, the Baltics States, Europe and worldwide [100]. [Signature of RTU Rector L. Ribickis]»

The total area of the Laboratory Building is 4366 square metres. The previous building of RTU Laboratory was located in Old City, 1a Kalju Street, but it was demolished at the turn of the 20th and 21st centuries and the building of Riga City Council was constructed there.

Par Laboratoriju mājas būvniecības laiku stāstīja Kaspars Rutks (1941–2017): «.. Laboratoriju māja ir četrstāvu korpušs ar diezgan sarežģītu konstrukciju. .. Es aktīvi piedalījos šī te projekta krīzes mīrkļos, pašlaik viss ir atrisināts. Tur pēc lielās nelaimes, kas notika lielveikalā, tika pievērsta pastiprināta uzmanība attiecīgās būvniecības noturībai. Tagad es varu teikt to, ko teicu arī sapulcēs: šī ēka ir projektēta pareizi, un tai ir nodrošināta nepieciešamā noturība. Vairākkārt pats personīgi pārrēķināju ēkas noturību, pamatu noturību, piaeicināju trīs neatkarīgus ekspertus. .. Un, dod Dievs, tādus pašus objektus Ķīpsalā uzbūvēt vēl [40].»

RTU Zinātniskās bibliotēkas Paula Valdena ielā 5 piebūves pamatos iemūrētais vēstījums 2014. gada 19. novembrī:

«Šī ir nozīmīga diena Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Zinātniskās bibliotēkas vēsturē, jo šodien mēs liekam pamatāmēni mūsu jaunajai RTU bibliotēkas piebūvei, kurā vienkopus koncentrēsies gadu desmitiem un simtiem krātās zināšanas un kur tās no rakstiskiem avotiem varēs smelties Latvijas inženiertehnisko zinātņu studenti, mācībspēki un zinātnieki.

RTU Zinātniskā bibliotēka kopā ar universitāti ir izgājusi cauri sarežģītiem vēstures likločiem, no nelielas bibliotēkas ar pirmajām 1048 grāmatām kļūstot par vienu no sešām valsts nozīmes bibliotēkām Latvijas vienotajā bibliotēku informācijas sistēmā.

RTU bibliotēka ir vecākā augstskolu bibliotēka Latvijā, jo dibināta 1862. gadā vienlaikus ar Rīgas Politehnikumu, kā toreiz sauka tagadējo RTU. Bibliotēkas galvenais uzdevums ir nodrošināt RTU studiju procesu un pētniecību ar izcilas kvalitātes informāciju un pakalpojumiem, kā arī sniegt informatīvu atbalstu Latvijas zinātnei, tautsaimniecībai, sabiedrībai.

Bibliotēka piedāvā RTU studentiem, mācībspēkiem, zinātniekim un visai Latvijas sabiedrībai plašu – aptuveni 1 700 000 dokumentu – tradicionālo krājumu un elektroniskos resursus inženierzinātnēs un arhitektūrā, kā arī citās nozarēs. Augsti kvalificēti bibliotēkas darbinieki sniedz lietotājiem daudzveidugus pakalpojumus, kurus, izmantojot mūsdienu informācijas tehnoloģijas un to iespējas, var saņemt arī attālināti. Bibliotēka kā viena no pirmajām Latvijā ieviesa uz radiofrekvenču identifikācijas tehnoloģiju balstītas iekārtas, kas nodrošina lasītāju pašapkalpošanās automātu, grāmatu nodošanas un šķirošanas automātu, drošības sistēmu darbību.

Kopš 1999. gada Zinātniskā bibliotēka atrodas Ķīpsalā, kur patlaban RTU būvē savu studentu pilsētiņu, kam jākļūst par Baltijā nozīmīgu inženierzinātņu studiju centru. Taču pašreizējā ēka nav ceļta tieši bibliotēkas vajadzībām, bet gan pielāgota tām, pie tam telpas ir daudz par šauru, tāpēc daļa krājuma ir izvietota citās ēkās.

Jaunajā piebūvē bibliotēkas krājums būs koncentrēts vienkopus, un tas radīs jaunas iespējas bibliotēkas attīstībā un jaunu pakalpojumu sniegšanā. Ēkā paredzēta lasītava, kas studentiem būs atvērta 24 stundas diennakti. Šeit būs arī krājums brīvpieejā, retumu lasītava, mācībspēku lasītava, individuālās kabīnes un grupu telpas, kā arī transformējama konferenču zāle.

Mēs ticam, ka jaunā bibliotēka, atrodoties RTU vienotajā teritoriālajā kompleksā Ķīpsalā, tiešām kļūs par universitātes sirdi un vietu, kur studenti nāks ne tikai pēc jaunas informācijas un zināšanām, bet arī satikties ar saviem studiju biedriem un draugiem, savukārt docētāji un pētnieki šeit atradīs kvalitatīvu informāciju un ērtus apstākļus radošajam darbam. RTU Zinātniskās bibliotēkas durvis ir plaši atvērtas visiem, kas alkst iegūt jaunas zināšanas un stiprināt inženierzinātņu tradīcijas Latvijā [101].

[RTU rektora L. Ribicka un RTU Zinātniskās bibliotēkas direktores A. Janbickas paraksti]»

Kaspars Rutks (1941–2017) commented on the construction of the Laboratory Building: «It is a four-storey building with a rather complicated structure... I actively participated in the project at the moment of the crisis. And now everything has been solved. After a serious mistake that occurred in the supermarket, attention was paid to the stability of the construction projects. Now I can say what I said at meetings too: this building has been designed properly and has the necessary degree of durability. I repeatedly personally recalculated the stability of the building, the durability of the foundation, and invited three independent experts.. And may God bless us to build the same objects on Ķīpsala in the future [40].»

Message to future generations in the foundations of new extension of the RTU Scientific Library at 5 Paula Valdena Street on 19 November 2014:

«This is a remarkable day in the history of the Scientific Library of Riga Technical University (RTU) because today we are laying the foundations for our new extension of RTU Scientific Library, which will provide Latvian students, academic staff members and scientists specialising in engineering sciences with access to knowledge accumulated for decades and centuries. RTU Scientific Library together with the University has gone through complicated history twists and turns, starting as a small library with the first 1048 books and becoming one out of six national-level libraries in the united library information system of Latvia. RTU Library is the oldest library of universities in Latvia, since it was founded in 1862 at the same time as Riga Polytechnicum, the predecessor of RTU. The main task of the Library is to ensure RTU study process and research activities with high-quality information and services, as well as provide information support to Latvian science, national economy and society. The Library offers RTU students, academic staff members, scientists and the Latvian society as a whole a wide range of sources – about 1 700 000 documents – paper books and electronic resources in engineering sciences and architecture, as well as in other domains of knowledge. Highly-qualified library staff members provide users with a wide range of services that can be accessed remotely through the use of modern information technologies. The Library has been one of the first in Latvia that introduced RFID technology-based equipment that ensures operation of readers' self-service machines, book sorting machines and security systems. Since 1999, the Scientific Library has been located on Ķīpsala, where at present RTU is building its Campus, which should become an important centre of engineering studies in the Baltic States. However, the current building has not been built specifically for the needs of the library, but adapted to it; besides, the premises are too narrow, so part of the library stock is located in other buildings. In the new extension, the library stock will be concentrated in one place and this will create new opportunities for the development of the library and the provision of new services. The building will have a reading room open for students 24 hours a day. There will also be a spacious reading hall with library stock in open access, rare book and special collections reading room, reading and resource room for academic staff, individual booths and team rooms, as well as a transformable conference hall. We believe that within RTU joint territorial complex on Ķīpsala the new library will become the heart of the University and a place where students will come not only to obtain new information and knowledge, but also to meet with their peers and friends, while lecturers and researchers will find high-quality information and comfortable conditions for creative work. The doors of RTU Scientific Library are widely open to all who are keen to acquire new knowledge and to strengthen the traditions of engineering sciences in Latvia [101]. [Signatures of RTU Rector L. Ribickis and Director of Scientific Library A. Janbicka]»

142

143

144

145

Jaunajā RTU Zinātniskās bibliotēkas piebūvē ar kopējo platību 2240 kvadrātmetru izvietoja lasītavu, kas studentiem atvērta 24 stundas diennaktī [102].

Pabeigta RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes (MLĶF) ēku renovācija Paula Valdena ielā 3/7. 11. decembrī MLĶF ieradās RTU vadība, lai aplūkotu izremontētās telpas un apsveiktu MLĶF saimi ar veiksmīgu remonta noslēgumu [103].

RTU Radošo industriju centra autori – arhitekti Ģirts Valeinis, Jānis Prusaks, Kristīne Krakope, Signe Zihelmane un inženieris Artis Silmanovičs saņēma 2014. gada balvu Rīgas arhitektūrā – «Par kompetenci un degsmi 21. gadsimta augstākās izglītības un pētniecības prasībām atbilstošas sabiedriskas būves izveidošanā».

2015

15. aprīlī atklāja RTU dienesta viesnīcas renovēto ēku Āzenes ielā 22a un 22 (tagad – Āzenes iela 6 un 8). Tā ir sadalīta kreisajā un labajā spārnā, kas savstarpēji funkcionāli atšķiras. Labajā spārnā saglabātas dzīvojamās istabījas, bet kreisais spārns pārtapis par atvērta tipa studentu viesnīcu ar augstāku komforta līmeni. Tur iekārtoti apartamenti vieslektoriem, kā arī ierīkots neliels konferenču centrs. Studentu viesnīcas ēkai ir veikta pilna renovācija ar inženiertiku nomaiņu un ventilācijas sistēmas izbūvi [104].

12. jūnijā tika parakstīts Rīgas pilsētas būvvaldes akts par RTU Elektronikas un telekomunikāciju fakultātes (ETF) ēkas nodošanu ekspluatācijā.

17. jūlijā Rīgas pilsētas būvvalde apstiprināja jaunas adreses vairākām RTU fakultātēm un dienesta viesnīcām: Āzenes iela 22 pārdēvēta par Āzenes iela 8; Āzenes iela 22a – Āzenes iela 6; Āzenes iela 18 – Ķipsalas iela 6; Āzenes iela 20 – Ķipsalas iela 6A; Āzenes iela 16 – Ķipsalas iela 6B.

26. augustā tika nodota ekspluatācijā RTU Zinātniskās bibliotēkas piebūve [105].

8. decembrī notika RTU Laboratoriju mājas Paula Valdena ielā 1 un Zinātniskās bibliotēkas jaunās piebūves Paula Valdena ielā 5 svinīgā atklāšana Ķipsalā. Ar ēku atklāšanu RTU studentu pilsētiņas būvniecībā noslēdzās viens posms, kura laikā tika uzceltas jaunas un renovēta lielākā daļa Ķipsalā esošo RTU fakultāšu ēku [106].

The new extension of the RTU Scientific Library with a total area of 2240 square metres is intended for a reading room open for students 24 hours a day [102].

The renovation of the Faculty of Materials Science and Applied Chemistry of RTU at 3/7 *Paula Valdena* Street was completed. On 11 December, the administration of RTU visited the faculty to see the renovated premises and congratulate the faculty team with a successful completion of the repair works [103].

Architects of RTU Creative Industries Centre – *Ģirts Valeinis, Jānis Prusaks, Kristīne Krakope, Signe Zihelmane* and engineer *Artis Silmanovičs* – were granted the 2014 Award in Riga Architecture «for the competence and thirst for the creation of a public building that meets the requirements of higher education and research in the 21st century».

2015

On 15 April, the renovated buildings of RTU Dormitories was opened on 22a and 22 Āzenes Street (at present – 6 and 8 Āzenes Street). It is divided into the left and right wings, which functionally differ from each other. The right wing has living rooms, but the left wing has turned into an open-type students' dormitory with a higher level of comfort. There are apartments for guest lecturers, as well as a small conference centre. The building of Students' Dormitories has undergone a complete renovation with the replacement of engineering networks and the construction of a ventilation system [104].

On 12 June, the Act of Riga City Construction Board was signed on the commissioning of the Faculty of Electronics and Telecommunications (FET) of RTU.

On 17 July, Riga City Construction Board approved new addresses for several RTU faculties and dormitories: 22 Āzenes Street was renamed 8 Āzenes Street; 22a Āzenes Street – 6 Āzenes Street; 18 Āzenes iela – 6 Ķipsalas Street; 20 Āzenes Street – 6A Ķipsalas Street; 16 Āzenes Street – 6B Ķipsalas Street.

On 26 August, the extension of the RTU Scientific Library was put into operation [105].

On 8 December, the opening ceremony of the new RTU Laboratory building at 1 *Paula Valdena* Street and the new extension of the RTU Scientific Library at 5 *Paula Valdena* Street was held on Ķipsala Island. With the opening of the buildings, the construction of one stage of RTU Campus was completed, during which new buildings were built and the existing faculty buildings of RTU were renovated on Ķipsala Island [106].

11. decembrī atklāja RTU Ķipsalas peldbaseina atjaunoto ēku Ķipsalas ielā 5. Ēkas vienkāršotā renovācija tika veikta no 2015. gada 4. jūnija līdz 2015. gada 9. decembrim [107].

2016

7. jūnijā mācību helikopters no RTU Mašīnzinību, transporta un aeronautikas fakultātes Aeronautikas institūta Lomonosova ielā ceļoja uz RTU studentu pilsētiņu Ķipsalā. Lidaparātu novietoja uz Laboratoriju mājas jumta, Paula Valdena ielā 1, un to izmanto aviācijas transporta studentu mācībām [108].

22. oktobrī, atzīmējot RTU Elektronikas un telekomunikāciju fakultātes (ETF) 50 gadu jubileju, notika fakultātes renovētās ēkas, Āzenes ielā 12, svinīga atklāšana, kurā piedalījās RTU un fakultātes vadība, Latvijas vidējo izglītības iestāžu fizikas skolotāji, kā arī skolēni, kuri interesējas par studijām ETF. Tieši šīs fakultātes studenti bija pirmie, kuri pirms 50 gadiem, 1968. gada rudenī, sāka studijas Ķipsalā, Rīgas Politehniskā institūta (tagad – RTU) Radiotehnikas un sakaru fakultātē (tagad – ETF) [109].

2017

5. jūnijā tramvaja Nr. 4 maršrutu «Centrāltirgus–Irnava» apvienoja ar tramvaja Nr. 6 maršrutu «Jugla–Stacijas laukums» un pārveidoja par tramvaju Nr. 1 «Irnava–Jugla».

15. jūnijā pie RTU Arhitektūras fakultātes, Ķipsalas ielā 6, notika Arhitektu dārza atklāšana un seminārs par urbānās dārzkopības iniciatīvu izmantošanu pilsētvides revitalizācijas projektos Latvijā. Arhitektu dārzu veido dobes – ar augsnī piepildītas koka apstādījuma konstrukcijas, kas izvietotas uz Arhitektūras fakultātes kāpnēm [110].

Oktobrī sākās RTU Būvniecības inženierzinātņu fakultātes ēkas Ķipsalas ielā 6B rekonstrukcija, paaugstinot tās energoefektivitāti un izmantojot videi draudzīgus celtniecības materiālus. Pēc pārbūves no esošajām telpām Viskaļu ielā 36A un Lomonosova ielā 1 uz modernam mācību procesam atbilstošu vidi tiks pārvietota RTU Mašīnzinību, transporta un aeronautikas fakultāte. Būvdarbus plānots pabeigt līdz 2019. gada 1. oktobrim.

Perspektīvā plānota paralēlās ēkas Ķipsalas ielā 6A pārbūve. Tajā pēc pārbūves tāpat kā līdz šim atradisies Būvniecības inženierzinātņu fakultāte, bet korpusā starp abām ēkām būs Zinātnes un inovāciju centrs [111].

On 11 December, the renovated building of RTU *Ķipsala* Swimming Pool was opened at 5 *Ķipsalas* Street. The building was renovated from 4 June 2015 to 9 December 2015 [107].

2016

On 7 June, a training helicopter was delivered from the Institute of Aeronautics of the Faculty of Mechanical Engineering, Transport and Aeronautics of RTU on *Lomonosova* Street to RTU *Ķipsala* Campus. The helicopter was placed on the roof of the Laboratory Building at 1 *Paula Valdena* Street, and it is used for training of aviation transport students [108].

On 22 October, celebrating the 50th anniversary of the Faculty of Electronics and Telecommunications (FET) of RTU, management of RTU and FET, physics teachers of secondary schools in Latvia, as well as students interested in studies at the FET attended an official opening ceremony of the FET renovated building at 12 *Āzenes* Street. The students of this faculty were the first who started to study on *Ķipsala* Island, at the Radio Engineering and Communication Faculty (at present – FET) of Riga Polytechnic Institute (at present – RTU) 50 years ago, in autumn 1968 [109].

2017

On 5 June, tram route No.4 «Centrāltirgus (Central Market)–Irnava» was combined with tram route No. 6 «Jugla–Stacijas laukums (Station Square)» and transformed into tram route No. 1 «Irnava–Jugla».

On 15 June, the opening ceremony of the Garden of Architects and a seminar on the use of urban gardening initiatives in urban regeneration projects in Latvia were held at the Faculty of Architecture of RTU at 6 *Ķipsalas* Street. The Garden of Architects consists of planting beds – solid-wood green structures filled with soil and placed on the stairs of the Faculty of Architecture [110].

In October, the renovation of the building of the Faculty of Civil Engineering of RTU at 6B *Ķipsalas* Street was started, by increasing its energy efficiency and using environmentally-friendly building materials. After the renovation of the building, Faculty of Mechanical Engineering, Transport and Aeronautics of RTU will move from the existing premises at 36 *Viskaļu* Street and 1 *Lomonosova* Street to the premises suitable for a modern learning process. Construction work is scheduled to be completed by 1 October 2019.

In the future, it is planned to rebuild parallel building at 6A *Ķipsalas* Street. After reconstruction, the Faculty of Civil Engineering will be located there, while the section of the building that connects these two parallel blocks will house the Science and Innovation Centre [111].

Nākotnē paredzēts uzbūvēt arī modernu RTU Datorzinātnes un informāciju tehnoloģiju fakultātes ēku Ķīpsalā.

2018

RTU studentu pilsētiņai Ķīpsalā mērķtiecīgi veidojoties par Baltijas reģionā modernāko inženierzinātņu studiju centru, liela vērība tiek pievērsta ilgtspējīgai, viedai un videi draudzīgai attīstībai – izstrādāta RTU Zaļā koncepcija 2018.–2023. gadam ar mērķi paplašināt studentu, darbinieku un visas sabiedrības izpratni par nepieciešamību samazināt ekoloģiskās pēdas nospiedumu un sekmēt videi draudzīgu tehnoloģiju radīšanu un izmantošanu. Šie principi jau līdz šim ir ļemti vērā, gan veidojot RTU studiju un pētniecības infrastruktūru – būvējot un rekonstruējot ēkas, iekārtojot un aprīkojot tās, gan ar zaļu priekšzīmi, veicinot uzvedības un paradumu maiņu [112].

12. aprīlī RTU Ķīpsalas studentu pilsētiņā viesojās Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis, lai apspriestu inženierzinātņu izglītības nozīmi, attīstību un izaicinājumus. Valsts prezidents vizītes laikā RTU iepazinās ar studiju un pētniecības vidi.

In the future, it is planned to build also a modern building of the Faculty of Computer Science and Information Technology of RTU on *Ķīpsala* Island.

2018

Purposefully developing as the most advanced engineering study centre in the Baltic region, RTU *Ķīpsala* Campus devotes special attention to sustainable, smart and environmentally-friendly development – RTU Green Concept 2018–2023 has been developed with the aim of broadening the understanding of students, employees and the general public on the need to reduce the ecological footprint and to encourage the creation and use of environmentally-friendly technologies. These principles have already been taken into account in the process of development of RTU study and research infrastructure – by constructing and reconstructing buildings, furnishing – and in the promotion of behaviour change based on the green concept [112].

On 12 April, President of Latvia *Raimonds Vējonis* attended RTU *Ķīpsala* Campus to discuss the role, development and challenges of engineering education. During his visit, the President of Latvia was introduced to the study and research environment.

«Par katriem simtiem gadu reizi no Daugavas izlien kāds gars un jautā pirmajam cilvēkam, ko satiek, vai Rīga gatava. Ja nu jautātais atbildētu, ka Rīga gatava, tad viņam pašam otru nakti jāmirst, bet Rīga trešā naktī nogrims ūdenī. Bet, tā kā visi Rīgā dzīvojošie zina šo teiku, tad tie vienmēr garam atbild, ka Rīga nav gatava, un tādēļ tā pastāv vēl šodien.»

[Latviešu tautas teika]

Līdzīgi var teikt arī par Ķīpsalu un RTU Studentu pilsētiņu – tā nav gatava, tā turpina attīstīties un pilnveidoties. Un mēs ticam, ka Rīgas sirdī – Ķīpsalā – inženierzinības smelsies vēl daudzu paaudžu spējīgākie un zinātkārākie jaunieši!

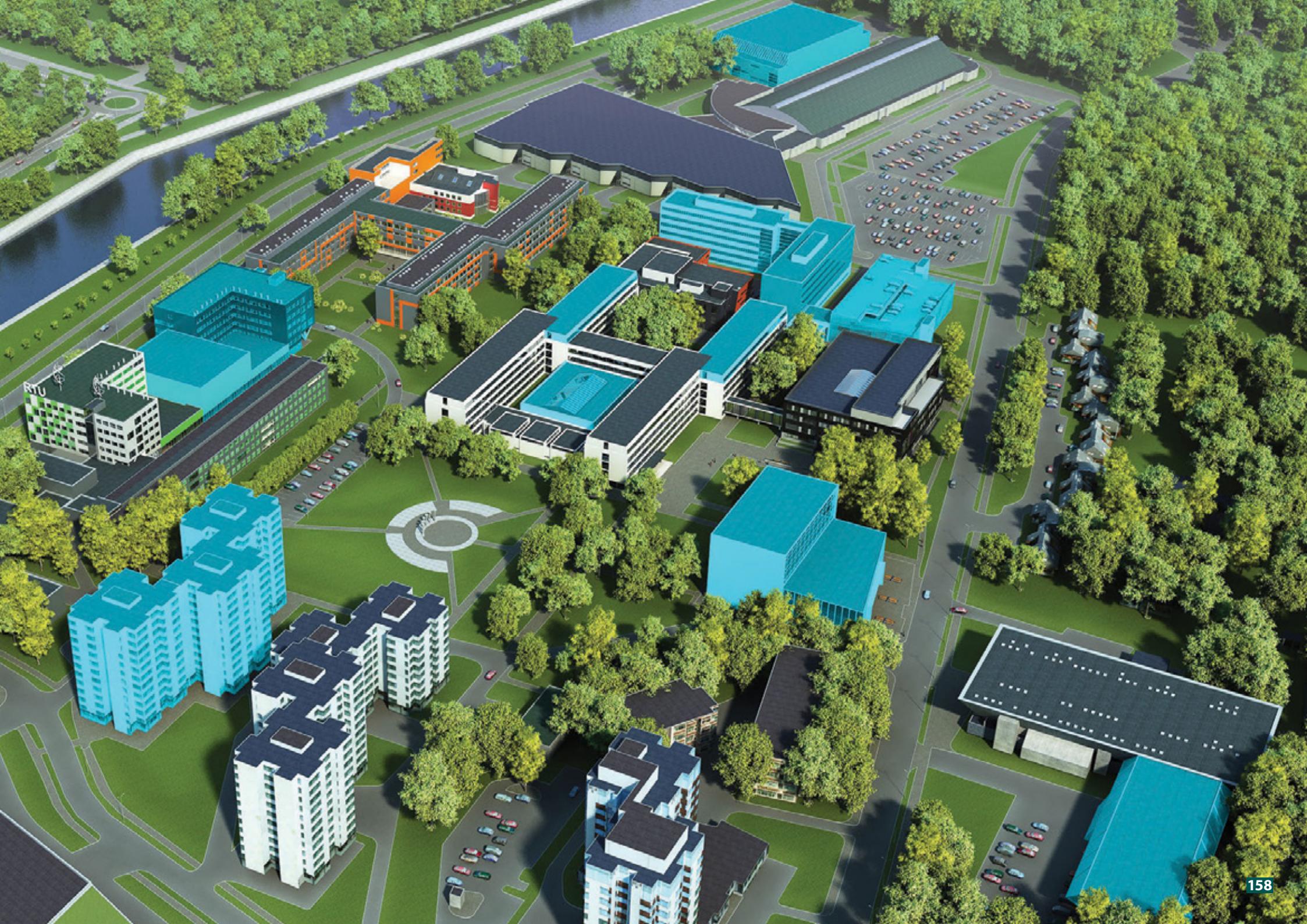
IVPC komanda

«Once in one hundred years a spirit that comes out of the Daugava River asks a question to the first person it sees, is Riga completed. It is believed that as soon the reply is that the city has been completely built, it will sink into the waters of the Daugava River after three days, but the respondent would die another night. However, the wise people of Riga know the folk tale, so they always give right sort of answer to the spirit – Riga is not finished, and that's why it exists still today.»

[Latvian folk tale]

The same can be said about RTU Ķīpsala Campus – it has not been completely built, it continues to grow and develop. And we believe that many generations of intelligent and inquisitive young people will be acquiring engineering knowledge in the heart of the centre of Riga – on Ķīpsala Island!

Team of RTU RCEH

- [1] Rīgas kultūrvēsturisko teritoriju tematiskais plānojums (projekts). Rīgas Domes Pilsētas attīstības departaments, 2016. Nr. 8327 Valsts nozīmes pilsētbūvniecības piemineklis «Ķīpsalas vēsturiskā apbūve». Pieejams: http://www.rdpad.lv/wp-content/uploads/2016/10/KULTURA/_TmP%20saturus_KULT.pdf [skatīts: 01.02.2018].
- [2] Barzdeviča, M., Miklāva, I. Ķīpsala. Rīga: Apgāds «Zelta grauds», 2008, 86 lpp.; 5. lpp.
- [3] Fil, O. Rīga tête-à-tête. Rīga: Rīga: Beaux-Arts, 2017, 352 lpp.; 312. lpp.
- [4] Vējkiparnieki un piragi ķīpu salā. *Daugavas Vanagi*, 1944. gada 18. augusts, Nr. 33, 6. lpp.
- [5] Senie satiksmes un pasta ceļi. *Krājējs*, 1973. gada 1. marts, Nr. 2, 39. lpp.
- [6] Latvijas Valsts vēstures arhīvs (LVVA), 2724. fonds, 2. apraksts, 550. lieta, 29. lpp.
- [7] Rīgas satiksme modernizējas. *Brīvā Zeme*, 1938. gada 13. decembris, Nr. 283, 2. lpp.
- [8] Vētra, M. Rīga toreiz. *Karogs*, 1990. gada 1. jūlijs, Nr. 7, 63. lpp.
- [9] Rīga atmiņu skatījumā. *Treji Vārti*, 1976. gada 1. decembris, Nr. 56, 35. lpp.
- [10] Biedriņš, A., Liepiņš, E. Rīgas sabiedriskais transports no 19. gs. vidus līdz mūsdienām. Rīga: Latvijas Industriālā mantojuma fonds, Rīgas satiksme, 2015, 376 lpp.; 111., 116., lpp.
- [11] Rīgas pilsētas autosatiksme. *Domas*, 1934. gada 1. janvāris, Nr. 1, 71. lpp.
- [12] «Dinamo» slēpju fabrikā. *Padomju Jaunatne*, 1955. gada 8. februāris, Nr. 28, 13. lpp.
- [13] Galvas pilsēta. Rīgas pilsētas valdes lēmumi. *Latvijas Kareivis*, 1935. gada 29. jūnijis, Nr. 143, 3. lpp.
- [14] Pilsētas kanālī ūdens atkal klūs dzidrs. *Rīts*, 1935. gada 2. jūlijs, Nr. 179, 7. lpp.
- [15] Ķīpsalā pacelsies moderns pilsētas ierēdņu nams. *Brīva Zeme*, 1937. gada 1. aprīlis, Nr. 71, 6. lpp.
- [16] Republikas pilsētās un laukos. Dārzu pilsēta Ķīpsalā. *Cīņa*, 1945. gada 17. jūnijis, Nr. 142, 6. lpp.
- [17] Pilsēta Ķīpsalā. *Padomju Jaunatne*, 1946. gada 28. novembris, Nr. 235, 1. lpp.
- [18] Rīgas pilsētas saimniecības sasniegumi. *Cīņa*, 1947. gada 27. novembris, Nr. 278, 4. lpp.
- [19] 30 000 jaunu dzīvokļu. *Cīņa*, 1959. gada 3. novembris, Nr. 259, 2. lpp.
- [20] Augstākās tehniskās izglītības vēsture Latvijā. 3. daļa. Rīgas Politehniskais institūts 1958–1990. Rīgas Tehniskā universitāte. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte, 2007, 666 lpp.; 16. lpp.
- [21] Pie kā strādā padomju Latvijas arhitekti? *Dzimtenes Balss*, 1961. gada 16. jūlijs, Nr. 58, 3. lpp.
- [22] Jaunie arhitekti. *Jaunais Inženieris*, 1961. gada 13. jūlijs, Nr. 11 (52), 3. lpp.
- [23] Uzceļsim! Literatūra un Māksla, 1961. gada 23. septembris, Nr. 38, 7. lpp.
- [24] Elektronikas un telekomunikāciju fakultātes profesora Ilmāra Slaidiņa intervija LTV raidījumā «elas garumā», 23.12.2017.
- [25] Kad Rīga būs gatava? *Dzimtenes Balss*, 1962. gada 11. aprīlis, Nr. 30, 1. lpp.
- [26] Labs tu biji vectētiņ. *Jaunais Inženieris*, 1965. gada 27. decembris, Nr. 18 (139), 4. lpp.
- [27] Pirmais pālis studentu pilsētiņā. *Padomju Jaunatne*, 1965. gada 26. februāris, Nr. 39, 1. lpp.
- [28] Komunisma pavasaris. *Jaunais Inženieris*, 1966. gada 25. aprīlis, Nr. 10 (149), 1. lpp.
- [29] Jubilejas gads institūtā. *Jaunais Inženieris*, 1967. gada 24. aprīlis, Nr. 9 (169), 1. lpp.
- [30] Notikumi okupētajā Latvijā. Satiksmes uzlabojumi. *Laiks*, 1967. gada 12. augusts, Nr. 64, 4. lpp.
- [31] Rīgas jaunākais tilts. *Dzimtenes Balss*, 1967. gada 8. augusts, Nr. 32, 5. lpp.
- [32] Rīgas Tehniskās universitātes Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes Tekstilmateriālu tehnoloģiju un dizaina institūta maģistrantes / Inženierzinātņu vēstures pētniecības centra direktore Dr. sc. ing. Ilzes Gudro intervijas ar D. Dannebergu 2009. gada 4. janvārī / 2018. gada 6. aprīlī.
- [33] Docenta Alfreda Langina vēstule. Pārdomas par dzīvi Ķīpsalā. RTU IVPC VM. Inv. Nr. p4404.
- [34] Runā skaitļi. *Jaunais Inženieris*, 1969. gada 16. janvāris, Nr. 17 (226), 1. lpp.
- [35] Mūs interesē. *Jaunais Inženieris*, 1970. gada 27. augusts, Nr. 1 (283), 2. lpp.
- [36] Audzināt jaunos ķīmiķus. *Jaunais Inženieris*, 1971. gada 13. maijs, Nr. 32 (314), 1. lpp.
- [37] Studiju gadi bez sporta? *Jaunais Inženieris*, 1973. gada 12. aprīlis, Nr. 28–29 (381–382), 4. lpp.
- [38] Ziņas no Latvijas. *Londonas Avīze*, 1975. gada 17. janvāris, Nr. 1459, 8. lpp.
- [39] Velte sportistiem. *Jaunais Inženieris*, 1974. gada 19. decembris, Nr. 14 (438), 4. lpp.
- [40] Komunikācijas un mārketinga departamenta Muzeja nodalas vadītājas R. Lapsas un muzeja speciālistu A. Zigmundes un E. Lapsas intervija ar bijušo Rīgas Politehniskā institūta Kapitālās celtniecības dalas vadītāju Kasparu Rutku, 13.03.2015.
- [41] Klāt atkal septembris. *Jaunais Inženieris*, 1975. gada 28. augusts, Nr. 1 (460), 1. lpp.
- [42] Jauna ēdnīca Ķīpsalā. *Jaunais Inženieris*, 1976. gada 8. janvāris, Nr. 16 (475), 1. lpp.
- [43] Ķīpsalas «vēders». *Jaunais Inženieris*, 1976. gada 26. februāris, Nr. 21 (480), 4. lpp.
- [44] Pilsētai un cilvēkam. *Zvaigzne*, 1976. gada 5. oktobris, Nr. 19, 1.–2. lpp.
- [45] Par karceri, veco baznīcu, 10 minūtēm pirms lekcijas un.... *Padomju Students*, 1977. gada 10. februāris, Nr. 19, 2. lpp.
- [46] Studentu jaunceltņu sala. *Padomju Jaunatne*, 1978. gada 2. septembris, Nr. 169, 1. lpp.
- [47] Jauni trolejbusu maršruti. *Cīņa*, 1979. gada 9. februāris, Nr. 33, 2. lpp.
- [48] Aleksandrs Veiss dzīvē un darbā. Rīga: «Zinātne», 1988, 288 lpp.
- [49] Rīgas Tehniskās universitātes Grāmatvedības departamenta inventarizatora Voldemāra Znotiņa atmiņas par baseina būvniecību. Pieejams: https://www.youtube.com/watch?v=uw_dfpv-TRU [skatīts: 01.06.2018].

- [50] Jāstrādā! Dekāna sleja. *Jaunais Inženieris*, Nr. 16 (650), 1981. gada 8. janvāris, 2. lpp.
- [51] Varbūt tava adrese būs Āzenes iela 22... *Jaunais Inženieris*, 1981. gada 21. maijs, Nr. 33 (667), 4. lpp.
- [52] Vanšu tilts atklāts. *Padomju Jaunatne*, 1981. gada 22. jūlijs, Nr. 141, 1. lpp.
- [53] Rīgā – ungāru un čehu jaunieši. *Cīņa*, 1982. gada 25. jūlijs, Nr. 171, 3. lpp.
- [54] Uz jaunu gaitu. *Jaunais Inženieris*, 1983. gada 15. septembris, Nr. 2 (738), 4. lpp.
- [55] Vai disciplīna attiecas arī uz Rīgas pilsētas autotransportu? *Cīņa*, 1983. gada 16. decembris, Nr. 287, 3. lpp.
- [56] Lasītāju ievēribai. *Cīņa*, 1986. gada 30. augusts, Nr. 202, 4. lpp.
- [57] Aug un veidojas studentu pilsētiņa. *Jaunais Inženieris*, 1985. gada 31. janvāris, Nr. 18–19 (789–790), 1. lpp.
- [58] Kā mani sauc? *Jaunais Inženieris*, 1985. gada 31. oktobris, Nr. 7 (813), 2. lpp.
- [59] «Robinsons» uz visai apdzīvotas salas. *Jaunais Inženieris*, 1986. gada 27. februāris, Nr. 22 (828), 3. lpp.
- [60] «Robinsons» Kīpsalā. *Padomju Jaunatne*, 1986. gada 28. februāris, Nr. 41, 3. lpp.
- [61] Augstākās tehniskās izglītības vēsture Latvijā. 4. daļa. Rīgas Tehniskā universitāte 1991–2008. RTU. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte, 2011, 708 lpp.; 238. lpp.
- [62] Rīgas Tehniskās universitātes Inženierzinātņu vēstures pētniecības centra direktore Dr. sc. ing. Ilzes Gudro intervija ar Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātes praktisko docentu Martu Švēdi par kolonādes celtniecību Kīpsalā, 2018. gada 16. martā.
- [63] Rīgas Tehniskās universitātes Inženierzinātņu vēstures pētniecības centra direktore Dr. sc. ing. Ilzes Gudro intervija ar Rīgas Tehniskās universitātes Grāmatvedības departamenta inventarizatoru Voldemāru Znotiņu par kolonādes celtniecību Kīpsalā, 2018. gada 29. jūnijā.
- [64] Pa Vecrīgu – kājām. Par izmaiņām transporta kustībā. *Padomju Jaunatne*, 1987. gada 3. marts, Nr. 44, 2. lpp.
- [65] Iniciatīvā fonda iniciatīvas. *Cīņa*, 1989. gada 4. maijs, Nr. 103, 4. lpp.
- [66] Rīgas Tehniskās universitātes Inženierzinātņu vēstures pētniecības centra Muzeja un vēstures komunikācijas nodalas vadītājas Rūtas Lapsas intervija ar Arvīdu Kanbergu 2018. gada 8. augustā.
- [67] Rīgas Tehniskās universitātes Inženierzinātņu vēstures pētniecības centra direktore Dr. sc. ing. Ilzes Gudro intervija ar Rīgas Tehniskās universitātes Kultūras centra vadītāju Asiju Visocku 2018. gada 20. aprīlī.
- [68] Ilgi gaidīts, bet sagaidīts. *Cīņa*, 1989. gada 6. jūnijs, Nr. 130, 4. lpp.
- [69] Laižam pelēt – «Alex» ir vaļā. *Jaunais Inženieris*, 1989. gada 22. jūnijs, Nr. 25–26 (9935–9360), 2. lpp.
- [70] Lavendelis E. Ceļš uz demokrātiju. Atmiņas. – RTU IVPC VM. Inv. Nr. p4528.
- [71] Kīpsalas TV strādā! *Jaunais Inženieris*, 1990. gada 15. marts, Nr. 14 (950), 1. lpp.
- [72] Jums pirmkursnieki. *Jaunais Inženieris*, 1990. gada 31. augusts, Nr. 1 (959), 1. lpp.
- [73] Bērnu pils Kīpsalā. *Māksla*, 1990. gada 1. oktobris, Nr. 10, 64. lpp.
- [74] Šogad vēl zem klajas debess, Dievs dos citugad zem jumta. *Jaunais Inženieris*, 1992. gada 15. septembris, Nr. 2 (1003), 1. lpp.
- [75] Kriminālvēstis. *Diena*, 1992. gada 20. augusts, Nr. 154, 8. lpp.
- [76] Kīpsalnieki cer. *Latvijas Jaunatne*, 1993. gada 16. oktobris, Nr. 232, 3. lpp.
- [77] Būvniecības fakultāte sauc: SOS! *Lauku Avīze*, 1994. gada 15. jūlijs, Nr. 55, 29. lpp.
- [78] Par RTU išpašumiem. *Jaunais Inženieris*, 1995. gada 2. jūnijs, Nr. 22 (1064), 7.lpp.
- [79] Tomēr rektorāts tur būs! *Jaunais Inženieris*, 1996. gada 4. aprīlis, Nr. 16 (1081), 5. lpp.
- [80] Jāapanāk solījis pretī. *Jaunais Inženieris*, 1996. gada 22. novembris, Nr. 7 (1094), 2. lpp.
- [81] Kīpsalas hallē nesaimniekos Saifulina firma. 09.04.1997. Pieejams: <https://www.diena.lv/raksts/pasaule/krievija/kipsalas-halle-nesaimniekos-saifulina-firma-10006255> [skatīts: 30.04.2018].
- [82] Atklāts izstāžu, kultūras un sporta centrs «Kīpsala». *Jaunais Inženieris*, 1997. gada 18. aprīlis, Nr. 17 (1104), 1. lpp.
- [83] Kā būs ar siltumu? *Jaunais Inženieris*, 1997. gada 27. jūnijs, Nr. 22 (1109), 2. lpp.
- [84] Esmu RTU patriots. *Jaunais Inženieris*, 1998. gada 18. decembris, Nr. 9 (1140), 2. lpp.
- [85] Galvenais uzdevums – izstrādāt un ištenot RTU attīstības stratēģiju. *Jaunais Inženieris*, 2000. gada 5. maijs, Nr. 19 (1172), 2. lpp.
- [86] Bibliotēka jaunajās telpās. *Jaunais Inženieris*, 1999. gada 22. oktobris, Nr. 21 (1152), 5. lpp.
- [87] Kīpsala uz laiku kļuvusi par lielāko izstāžu kompleksu Baltijā. 20.03.1999. Pieejams: <https://www.diena.lv/raksts/pasaule/krievija/kipsala-uz-laiku-kluvusi-par-lielako-izstazu-kompleksu-baltija-10418039> [skatīts: 07.03.2018].
- [88] Izstāžu centrs «Kīpsala» paplašinās. 14.01.2000. Pieejams: http://www.delfi.lv/bizness/biznesa_vide/izstazu-centrs-kipsala-paplasinas.d?id=16348 [skatīts: 10.05.2018].
- [89] Baltijas valstu premjeri izvirza jaunus mērķus. *Neatkarīgā Rita Avīze*, 2004. gada 5. oktobris, Nr. 232, 3. lpp.
- [90] Būt vai nebūt Kīpsalā? *Jaunais Inženieris*, 2005. gada 13. oktobris, Nr. 4 (1296), 6. lpp.
- [91] RTU Senāta 2007. gada 23. aprīļa sēdes protokols Nr. 513: Par vienota RTU teritoriālā kompleksa izveidi.
- [92] RTU vēstījums nākamajām paaudzēm. 27.09.2011. Pieejams: <http://www.pilseta.rtu.lv/lv/jaunumi/7/> [skatīts: 02.07.2018].

- [93] Kā izskatīsies RTU studentu pilsēta Ķipsalā? 23.04.2012. Pieejams: <https://www.youtube.com/watch?v=6Wzraezq6gc> [skatīts: 20.05.2018].
- [94] Notiks Spāru svētki pirmajai RTU studentu pilsētiņas ēkai. 11.04.2012. Pieejams: <https://www.rtu.lv/universitate/masu-medijiem/zinas/atvert/notiks-sparu-svetki-pirmajai-rtu-studentu-pilsetinas-ekai-7204> [skatīts: 26.04.2018].
- [95] Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes (EEF) ēkas pamatos iemūrētais svinīgais vēstījumu nākamajām paaudzēm. RTU IVPC VM.
- [96] Ar vēstījuma atstāšanu nākamajām paaudzēm RTU uzsāk Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes jaunās ēkas būvniecību Ķipsalā. 23.01.2013. Pieejams: <http://www.pilseta.rtu.lv/lv/jaunumi/27/> [skatīts: 18.05.2018].
- [97] Spāru svētki RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes jaunajai ēkai. 17.05.2013. Pieejams: <http://www.db.lv/zinas/sparu-svetki-rtu-energetikas-un-elektrotehnikas-fakultates-junajai-ekai-393868> [skatīts: 14.07.2018].
- [98] Ķipsalā atklāj RTU Radošo industriju centru. 11.06.2013. Pieejams: <https://www.youtube.com/watch?v=gmUqFXluxcM> [skatīts: 10.06.2018].
- [99] Ķipsalā atklās Paula Valdena ielu. 18.07.2013. Pieejams: <https://www.rtu.lv/universitate/masu-medijiem/zinas/atvert/kipsala-atklas-paula-valdena-ielu-9426> [skatīts: 2.07.2018].
- [100] Jaunās Laboratoriju mājas pamatos iemūrētais vēstījums jaunajām paaudzēm. RTU IVPC VM.
- [101] RTU Zinātniskās bibliotēkas piebūves pamatos iemūrētais vēstījums jaunajām paaudzēm. RTU IVPC VM.
- [102] RTU iemūrē laika kapsulu jaunās laboratoriju ēkas pamatos. 21.11.2014. Pieejams: <http://www.pilseta.rtu.lv/lv/jaunumi/45/> [skatīts: 12.04.2018].
- [103] RTU vadība aplūko renovēto Materiālzinātnes un lietišķas ķīmijas fakultātes ēku. 11.12.2014. Pieejams: <http://www.pilseta.rtu.lv/lv/jaunumi/46/> [skatīts 15.02.2018].
- [104] Atklāta RTU dienesta viesnīcas renovētā ēka. 15.04.2015. Pieejams: <http://www.pilseta.rtu.lv/lv/jaunumi/47/> [skatīts: 20.02.2018].
- [105] RTU Zinātniskās bibliotēkas piebūve nodota ekspluatācijā. 31.08.2015. Pieejams: <http://www.pilseta.rtu.lv/lv/jaunumi/51/> [skatīts: 01.06.2018].
- [106] RTU atklās Laboratoriju māju un Zinātniskās bibliotēkas jauno ēku. 02.12.2015. Pieejams: <https://www.rtu.lv/lv/universitate/masu-medijiem/zinas/atvert/rtu-atklas-laboratoriju-maju-un-zinatniskas-bibliotekas-juno-eku-12618> [skatīts: 12.07.2018].
- [107] Atklāta RTU Ķipsalas peldbaseina atjaunotā ēka. 15.12.2015. Pieejams: <https://abc.lv/raksts-atklata-rtu-kipsalas-peldbaseina-atjaunota-eka> [skatīts: 01.07.2018].
- [108] RTU mācību helikopters atradis jaunas mājas – studentu pilsētiņā Ķipsalā. 08.06.2016. Pieejams: <https://www.rtu.lv/lv/universitate/masu-medijiem/zinas/atvert/rtu-macibuhelikopters-atradis-jaunas-majas---studentu-pilsetina-kipsala-13128> [skatīts: 20.07.2018].
- [109] RTU Elektronikas un telekomunikāciju fakultātei – 50. 20.10.2016. Pieejams: <https://www.rtu.lv/lv/universitate/masu-medijiem/zinas/atvert/rtu-elektronikas-un-telekomunikaciju-fakultatei---50?highlight=elektronikas+telekomunik%C4%81ciju+fakult%C4%81tes> [skatīts: 15.07.2018].
- [110] Pie RTU Arhitektūras fakultātes atklās Arhitektu dārzu. Pieejams: <https://www.latarh.lv/pie-rtu-arhitekturas-fakultates-atklas-architektu-darzu/> [skatīts: 27.06.2018].
- [111] RTU Būvniecības inženierzinātņu fakultātes ēkas pārbūve izmaksās 9,856 miljonus eiro. 06.10.2017. Pieejams: <http://www.db.lv/zinas/rtu-buvniecibas-inzenierzinatnu-fakultates-ekas-parbuve-izmaksas-9-856-miljonus-eiro-467370> [skatīts: 29.01.2018].
- [112] Zaļā Ķipsala. Pieejams: <https://www.rtu.lv/lv/universitate/zala-kipsala> [skatīts: 20.07.2018].

KĪPSALA LĪDZ 20. GADSIMTA VIDUM**KĪPSALA UNTIL THE MIDDLE OF THE 20th CENTURY**

- 1** Skats uz Rīgas pilsētu no Jēru kalna Pārdaugavā. J. K. Broces zīmējums. 1785. gada maijs. [LUAB, RRGN, Inv. nr. 4964]
View of Riga from Lamb Hill on the far side of the Daugava River. Drawn by J. C. Brotze. May 1785.
- 2** Skats, kas rāda ar slavu vainagoto desantu un akciju, kuru viņa karaliskā majestāte Zviedrijas karalis Kārlis XII 1701. gada 9. jūlijā pie Rīgas pāri Daugavai uzsāka pret sakšiem un ar Dieva palīgu laimīgi piveica. J. Litens. 1702. [RVKM VRVM 32801]
View of the glorious landing and campaign carried out across the Daugava River near Riga by His Royal Majesty King Carl XII of Sweden on 9 July 1701, against Saxons and, with God's help, brought to a successful end. J. Litten. 1702.
- 3** Rīga ar priekšpilsētām. J. K. Broces zīmējums pēc J. G. Bethera. 1798. [LUAB, RRGN, Inv. nr. 4969]
Riga and the suburbs. Drawing by J. C. Brotze after J. G. Boether. 1798.
- 4** Rīga – AB dambis. 20. gadsimta sākums. [LNB IAt/77(LR)]
Riga – AB Dam. Beginning of the 20th century.
- 5** Skats uz Jahtu klubu un Balasta dambi. Kīpsalas dienvidu gals. 20. gadsimta sākums. [LNB 0416]
View to the Yacht Club and *Balasta* Dam. The southern part of *Kīpsala* Island. Beginning of the 20th century.
- 6** Rīga – Balasta dambis. Tālumā – Jahtu klubs un Jūrnieku nams. 20. gadsimta sākums. [RVKM VRVM 168573(002)]
Riga – *Balasta* dam. Beyond – Yacht Club and Sailors' House. Beginning of the 20th century.
- 7** Āgenskalna līcis. Līča malā – Jūrnieku nams, tālumā – Vecrīga. 20. gadsimta sākums. [LNB 0409]
Āgenskalna Bay. At the bank of the Bay – the Sailors' House, beyond – the Old Town of Riga. Beginning of the 20th century.
- 8** Daugavas krastmala Kīpsalā, Balasta dambis. Tālumā – Jahtu klubs un Jūrnieku nams. 20. gadsimta sākums. [LNB 0416]
Bank of the Daugava River at the *Balasta* Dam at *Kīpsala* Island. Beyond – Yacht Club and Sailors' House. Beginning of the 20th century.

- 9** Rīgas ormaņu darbības rajoni. 20. gadsimta sākums. [LVVA, 26. f., 1. apr., 67. l., 56. lp.]
Map of routes of horse-drawn omnibuses. Beginning of the 20th century.
- 10** Pontonu tilts. Skats uz Vecrīgu. 20. gadsimta sākums. [LNB IAt/77(LR)]
Pontonu (Pontoon) Bridge. View to the Old Town of Riga. Beginning of 20th century.
- 11** Balasta dambis pie Āgenskalna liča Kīpsalas dienvidu daļā. 20. gadsimta sākums. [LNB 0409]
Balasta Dam at the Āgenskalna Bay at the southern part of *Kīpsala* Island. Beginning of the 20th century.
- 12** Rīgas ielu dzelzceļu tīkla shēma. 1927. [LVVA 2940. f., 2. apr., 7. l., 18. lp.]
Scheme of the Riga Street Railway Traffic. 1927.
- 13** Slokas iela (skats uz mūsdienu Latvijas Valsts vēstures arhīva ēku). 20. gadsimta sākums. [LNB 0410]
Slokas Street (view to the present building of the Latvian State Historical Archives). Beginning of the 20th century.
- 14** Aizsaluši Daugava. Skats no Vecrīgas. Tālumā – Jūrnieku nams un Jahtu klubs. 20. gadsimta sākums. [LNB 0503]
The frozen *Daugava* River. View from the Old Town of Riga. Beyond – Sailors' House and Yacht Club. Beginning of the 20th century.
- 15** Automašīnas uz aizsalušās Daugavas pie Jahtu kluba Kīpsalā. 20. gadsimta sākums. [RVKM VRVM 168565]
Cars on the frozen *Daugava* River at the Yacht Club near the *Kīpsala* Island. Beginning of the 20th century.
- 16** «Uebersetzer». Vīrs uz aizsalušās Daugavas pie slidragaviņām. 20. gadsimta sākums. [RVKM VRVM 170223]
«Uebersetzer». Man on the frozen *Daugava* River at the sledges. Beginning of the 20th century.
- 17** 32. maršruta pasažieru autobuss uz Bolderāju. 20. gadsimta sākums. [LNB. Fotogrāfijas oriģināla glabātājs: Jānis Podiņš]
Passenger bus No. 32 to *Bolderāja*. Beginning of the 20th century.
- 18** Satiksme pār Pontonu tiltu Rīgā. 20. gadsimta sākums. [LNB 0501]
Traffic across the *Pontonu* (Pontoon) Bridge in Riga. Beginning of the 20th century.
- 19** 29. maršruta «Iļguciems–Nordeķi» pasažieru autobuss. 20. gadsimta sākums. [LNB. Fotogrāfijas oriģināla glabātājs: Jānis Podiņš]
Passenger bus No. 29 «Iļguciems–Nordeķi». Beginning of the 20th century.

- 20** Rīgas pilsētas autobusu maršrutu shēma. 1934. [Pārskats par Rīgas pilsētas valdes darbību 1934. gadā. Rīga: Rīgas pilsētas valde, 1935]
- The scheme of routes of the Riga city busses. 1934.
- 21** Ķīpsalā pacelsies moderns pilsētas ierēdņu nams. [Brīvā Zeme, 1937. gada 1. aprīlis, Nr. 71, 6. lpp.]
- Modern city citizen house will rise up on *Ķipsala* Island. [Copy of article]
- 22** 30 000 jaunu dzīvokļu. [Cīra, 1959. gada 3. novembris, Nr. 259, 2. lpp.]
- 30 000 new apartments. [Copy of article]
- 23** Pilsētas kanālī ūdens atkal klūs dzidrs. [Rīts, 1935. gada 2. jūlijis, Nr. 179, 7. lpp.]
- The water in the city canal will be clean. [Copy of article]
- 24** Dārzu pilsēta Ķīpsalā. [Cīra, 1945. gada 17. jūnijs, Nr. 142, 6. lpp.]
- Garden City on *Ķipsala* Island. [Copy of article]
- 25** Pilsēta Ķīpsalā. [Padomju Jaunatne, 1946. gada 28. novembris, Nr. 235, 1. lpp.]
- City on *Ķipsala* Island. [Copy of article]
- 26** Tilts pār Daugavu uz Ķīpsalu. [Rīts, 1937. gada 12. marts, Nr. 71]
- Bridge across the *Daugava* River to *Ķipsala*. [Copy of article]
- 27** Ķīpsalā ierīkos jaunu ģimenes dārziņu koloniju. [Rīts, 1935. gada 29. jūnijs, Nr. 176]
- New family greenhouses will be set up on *Ķipsala* Island. [Copy of article]
- 28** Rīgas pilsētas administratīvā apgabala izbūves plāns. [Latvijas Architektūra, 1938. gada 1. janvāris, Nr. 5]
- Construction Plan of Administrative Region of Riga City. [Copy of article]
- 29** Ķīpsala. Skats no putna lidojuma. Pirmets Valdemāra ielas tilta gala savienojumiem. [Latvijas Architektūra, 1938. gada 1. janvāris, Nr. 5]
- Ķipsala*. View from the bird's sight. First sketch of the connections at the end of the *Valdemāra* Street Bridge. [Copy of article]
- 30** Ķīpsala. Makets. Pirmets Valdemāra ielas tilta gala savienojumiem. [Latvijas Architektūra, 1938. gada 1. janvāris, Nr. 5]
- Ķipsala*. Mock-up. First sketch of the connections at the end of the *Valdemāra* Street Bridge. [Copy of article]

20. GADSIMTA 50. GADI THE 1950s

- 31** Zunda kanāls. Skats no Pārdaugavas uz Ķīpsalu. Tālumā – Jūrnieku nams. 20. gadsimta 40. gadi. [LNB 0416]
- The *Zunda* Canal. View from the *Pārdaugava* to the *Ķipsala* Island. Beyond – Sailors' House. Around 1940s.
- 32** Zunda kanāls. 20. gadsimta. 50. gadi. [RTU IVPC VM]
- The *Zunda* Canal. Around 1950s.
- 33** RPI celtniecības pilnvarotais Kristaps Neilands (priekšplānā), meklējot vietu RPI ēkām. 20. gadsimta 50. gadu beigas. [RTU IVPC VM]
- Authorised person for the construction of RPI *Kristaps Neilands* (foreground) searching for the potential place of the RPI buildings. End of 1950s.
- 34** Iespējamā RPI apbūves teritorijas apskate Šmerlī. No labās: K. Neilands, Rīgas pilsētas Izpildkomitejas pārstāvis, V. Panteljejevs un V. Ivanovskis. 20. gadsimta 50. gadu beigas. [RTU IVPC VM]
- Potential construction site of RPI in *Šmerlis*. From the right: K. Neilands, representative of Executive Committee of Riga City, V. Panteljejev and V. Ivanovsky. End of 1950s.

20. GADSIMTA 60. GADI THE 1960s

- 35** Pie kā strādā Padomju Latvijas arhitekti? [Dzimtenes Balss, 1961. gada 16. jūlijs, Nr. 58, 3. lpp.]
- On what the Soviet Latvian architects work? [Copy of article]
- 36** Jaunie arhitekti. RPI studentu pilsētiņas skice Ķīpsalā. [Jaunais Inženieris, 1961. gada 13. jūlijis, Nr. 11 (52), 3. lpp.]
- New architects. [Copy of article] One of the first sketches of RPI Students' Campus on *Ķipsala* Island.
- 37** Viens no pirmajām projektēšanas institūta «Pilsētprojekts» («Латгипроргстрой») RPI studentu pilsētiņas Ķīpsalā vīzijas skicēm. Skats uz RPI studentu pilsētiņu no Vecrīgas. 20. gadsimta 60. gadu sākums. [RTU IVPC VM]
- One of the first sketches of the Design Institute «Pilsētprojekts» («Latgiprogorstroy» / «Латгипроргстрой») for RPI Students' Campus on *Ķipsala* Island. View to the Campus from the Old Town of Riga. Beginning of 1960s.

- 38** Viens no pirmajiem projektēšanas institūta «Pilsētprojekts» («Латгипроргострой») projekta maketiem «RPI Ķipsalā». 20. gadsimta 60. gadu sākums. [LAM A17-4]
One of the first models of projects of the Design Institute «Pilsētprojekts» («Latgiprogostroy»)/«Латгипроргострой») «RPI on Ķipsala Island». Beginning of 1960s.
- 39** Projektēšanas institūta «Pilsētprojekts» («Латгипроргострой») logo. 20. gadsimta 60. gadi. [LVA 1345. f. 13. apr., 32-2. l., 3. lpp.]
Logo of the Design Institute «Pilsētprojekts» («Latgiprogostroy»)/«Латгипроргострой»). Around 1960s.
- 40** Pilsētas transporta shēma Ķipsalā. Generālais plāns. 20. gadsimta 60. gadi. [LVA 1345. f. 9. apr., 2842. l., 2. lpp.]
City transport scheme on Ķipsala Island. General plan. Around 1960s.
- 41** Viens no pirmajiem projektēšanas institūta «Pilsētprojekts» («Латгипроргострой») projektiem «RPI Ķipsalā». 20. gadsimta 60. gadu sākums. RTU IVPC VM.
One of the first projects of the Design Institute «Pilsētprojekts» («Latgiprogostroy»)/«Латгипроргострой») «RPI on Ķipsala Island». Around 1960s.
- 42** Pirmais pālis studentu pilsētiņā. [Padomju Jaunatne, 1965. gada 26. februāris Nr. 39, 1. lpp.]
The First Pile in the Students' Campus. [Copy of article]
- 43** RPI saimniecības prorektors (1962–1969) Jānis Lujāns iedzen pirmo robežmietu RPI studentu pilsētiņai Ķipsalā. 1965. [RTU IVPC VM]
Vice-Rector for Maintenance (1962–1969) of RPI Jānis Lujāns drives in the first picket for the RPI Students' Campus on Ķipsala Island. 1965.
- 44** Ķipsalas dienvidu daļa pie Āzenes (Zunda kanāla dienvidu daļa). Skats uz Pārdaugavu. 1965. gada februāris. [RTU IVPC VM]
Southern part of Ķipsala Island at the Āzene (southern part of the Zunda Canal), view to the Pārdaugava. February 1965.
- 45** RPI avīzes «Jaunais Inženieris» kolēgu veltījums RPI saimniecības prorektoram (1962–1969) Jānim Lujānam. Labs tu biji, vectēti! [Jaunais Inženieris, 1965. gada 27. decembris, Nr. 18 (139), 4. lpp.]
Grandfather, you were good. [Copy of article] Dedication poem to the Vice-Rector for Maintenance (1962–1969) of RPI Jānis Lujāns from the colleagues of newspaper «Jaunais Inženieris» («The Young Engineer»).
- 46** Rīgas jaunākais tilts. [Dzimtenes Balss, 1967. gada 8. augusts, Nr. 32, 5. lpp.]
The newest bridge of Riga. [Copy of article]
- 47** Jubilejas gads institūtā. [Jaunais Inženieris, 1967. gada 24. aprīlis, Nr. 9 (169), 1. lpp.]
The Anniversary Year at the Institute. [Copy of article]
- 48** Ķipsala ver durvis. [Jaunais Inženieris, 1968. gada 10. oktobris, Nr. 6 (215), 2. lpp.]
Ķipsala opens the door. [Copy of article]
- 49** Gājēju tilts Ūdens ielas galā pāri Zunda kanālam, zem kura tika izbūvētas komunikācijas. 20. gadsimta beigas. [LVKFFDA 176568N]
Pedestrian bridge at the end of Ūdens (Water) Street, over the Zunda Canal, under which engineering networks were set up. End of the 20th century.
- 50** RPI Radiotehnikas un sakaru fakultātes ēkas Āzenes ielā 12, Ķipsalā, būvniecība. Ap 1967. gadu. [RTU IVPC VM]
Construction of the Radio Engineering and Communication Faculty of RPI at 12 Āzenes Street on Ķipsala Island. Around 1967.
- 51** Projektēšanas institūta «Pilsētprojekts» («Латгипроргострой») skice – skats uz RPI studentu pilsētiņu Ķipsalā no Vecrīgas. Ap 1969. gadu. [RTU IVPC VM]
Sketch of the Design Institute «Pilsētprojekts» («Latgiprogostroy»)/«Латгипроргострой») – view to the RPI Students' Campus on Ķipsala Island from the Old Town of Riga. Around 1969.
- 52** Projektēšanas institūta «Pilsētprojekts» («Латгипроргострой») skice – RPI Ķipsalā. Ap 1969. gadu. [RTU IVPC VM]
Sketch of the Design Institute «Pilsētprojekts» («Latgiprogostroy»)/«Латгипроргострой») – RPI on Ķipsala Island. Around 1969.
- 53** Projektēšanas institūta «Pilsētprojekts» («Латгипроргострой») skice – RPI Ķipsalā, kopskats. 1969. [RTU IVPC VM]
Sketch of the Design Institute «Pilsētprojekts» («Latgiprogostroy»)/«Латгипроргострой») – RPI on Ķipsala Island, overview. 1969.
- 54** RPI studentu pilsētiņas Ķipsalā galvenā arhitekte Daina Danneberga (pirmā no labās) RPI Radiotehnikas un sakaru fakultātes ēkas pagrabstāva telpās, Āzenes ielā 12, Ķipsalā. 1979. [Fotogrāfijas oriģināla glabātājs: Daina Danneberga]
Main architect of the RPI Students' Campus on Ķipsala Island Daina Danneberga (first from the right) in the basement room of the Radio Engineering and Communication Faculty of RPI at 12 Āzenes Street on Ķipsala Island. 1979.
- 55** Docenta Alfreda Langina vēstule. Pārdomas par dzīvi Ķipsalā. Ap 1969. gadu. [RTU IVPC VM]
Letter of Assistant Professor Alfreds Langins. Reflection about life on Ķipsala Island. Around 1969.

20. GADSIMTA 70. GADI

THE 1970s

- 56** RPI studentu pilsētiņas kopmītņu trešās ēkas projekts Ķipsalā. 20. gadsimta 80. gadi. [LVA 1345. f. 13. apr., 32-3. l.]
Project of the third building of Students' Dormitories of the RPI Students' Campus on *Ķipsala Island*. Around of 1980s.
- 57** Arhitektes Dainas Dannebergas (kopā ar arhitekti Baibu Maiki) RPI Ķipsalas studentu kopmītņu makets. 20. gadsimta 80. gadi. [LAM D21-8]
Model of Students' Dormitories of the RPI Students' Campus on *Ķipsala Island* by architect *Daina Danneberga* (together with architect *Baiba Maike*) on *Ķipsala Island*. Around of 1980s.
- 58** Audzināt jaunos ķīmiķus. [Jaunais Inženieris, 1971. gada 13. maijs, Nr. 32 (314), 1. lpp.] Educating new chemists. [Copy of article]
- 59** 1970. gada trolejbusu maršruta shēma ar 15 maršrukiem. [Rīga (īsas ziņas). Rīga: Liesma, 1970]
The Scheme of trolleybuses with 15 routes in 1970.
- 60** Skats uz Ķipsalu no Pārdaugavas. Priekšplānā RPI Radiotehnikas un sakaru fakultāte Āzenes ielā 12, Ķipsalā. Pa kreisi – RPI ķīmijas fakultātes laboratoriju korpusss Āzenes ielā 14 (tagad – Paula Valdena iela 7), Ķipsalā. Ap 1970. gadu. [RTU IVPC VM]
View to the *Ķipsala Island* from the *Pārdaugava*. Foreground – the Radio Engineering and Communications Faculty of RPI at 12 Āzenes Street on *Ķipsala Island*. On the left – laboratory building of the Chemical Faculty of RPI at 14 Āzenes Street (at present – 7 *Paula Valdena Street*) on *Ķipsala Island*. Around 1970.
- 61** RPI piepūšamā sporta halle Ķipsalā (aptuvenā halles atrašanās vieta – tagadējās Paula Valdena ielas un Zunda krastmalas krustojumā). 1974. [RTU IVPC VM]
Inflatable Sport's Hall of RPI on *Ķipsala Island* (an approximate location is at the intersection of present *Paula Valdena Street* and the *Zunda Embankment*). 1974.
- 62** RPI Celtniecības fakultātes ēkas Āzenes ielā 16 (tagad – Ķipsalas iela 6B), Ķipsalā, pirmā korpusa atklāšana, fonā – ķīmijas fakultātes laboratoriju korpusss Āzenes ielā 14 (tagad – Paula Valdena iela 7), Ķipsalā. 1975. [RTU IVPC VM]
Opening ceremony of the first building of Construction Engineering Faculty of RPI at 16 Āzenes Street (at present – 6B *Ķipsalas Street*) on *Ķipsala Island*, in background laboratory building of the Chemical Faculty of RPI at 14 Āzenes Street (at present – 7 *Paula Valdena Street*) on *Ķipsala Island*. 1975.

- 63** RPI Celtniecības fakultātes ēkas Āzenes ielā 16 (tagad – Ķipsalas iela 6B), Ķipsalā, pirmā korpusa atklāšana. Pie mikrofona – fakultātes dekāns Gunārs Kalnīņš. 1975. [RTU IVPC VM]
Opening ceremony of the first building of Construction Engineering Faculty of RPI at 16 Āzenes Street (at present – 6B *Ķipsalas Street*) on *Ķipsala Island*. At the microphone – the Dean of the faculty – *Gunārs Kalnīņš*. 1975.
- 64** RPI studentu ēdnīcas būvniecība Āzenes ielā 18 (tagad – Ķipsalas iela 6), Ķipsalā. Ap 1972. gadu. [RTU IVPC VM]
Building process of Students' Canteen of RPI at 18 Āzenes Street (at present – 6 *Ķipsalas Street*) on *Ķipsala Island*. Around 1972.
- 65** Skats uz RPI studentu ēdnīcu Āzenes ielā 18 (tagad – Ķipsalas iela 6), Ķipsalā. 1975. [RTU IVCP VM]
View to Students' Canteen of RPI at 18 Āzenes Street (at present – 6 *Ķipsalas Street*) on *Ķipsala Island*. 1975.
- 66** RPI studentu ēdnīcas Āzenes ielā 18 (tagad – Ķipsalas iela 6), Ķipsalā, interjers. 1975. [RTU IVCP VM]
Interior of Students' Canteen of RPI at 18 Āzenes Street (at present – 6 *Ķipsalas Street*) on *Ķipsala Island*. 1975.
- 67** RPI studentu ēdnīcas Āzenes ielā 18 (tagad – Ķipsalas iela 6), Ķipsalā, interjers. Kafejnīcas vitrina. 1975./1976. [RTU IVPC VM]
Interior of Students' Canteen of RPI at 18 Āzenes Street (at present – 6 *Ķipsalas Street*) on *Ķipsala Island*. Cafeteria. 1975/1976.
- 68** RPI studentu ēdnīcas Āzenes ielā 18 (tagad – Ķipsalas iela 6), Ķipsalā, interjers. Ēdnīca. Priekšplānā, labajā pusē – Modris Mandavs, tagad – RTU Elektronikas un telekomunikāciju fakultātes Radioiekārtu katedras laboratorijas vadītājs. 1975./1976. [RTU IVPC VM]
Interior of Students' Canteen of RPI at 18 Āzenes Street (at present – 6 *Ķipsalas Street*) on *Ķipsala Island*. Dining room. Foreground, at the right side – *Modris Mandavs*, presently Leader of the Laboratory of the Radio Equipment of the Faculty of Electronics and Telecommunications of RTU. 1975/1976.
- 69** RPI Ķipsalas studentu kopmītņu pirmās ēkas skice. Autore D. Danneberga. 20. gadsimta 70. gadi. [LAM DZ21-8 (4)]
Sketch of the first building of Students' Dormitories of RPI on *Ķipsala Island*. Author *D. Danneberga*. Around 1970s.

- 70** RPI Ķipsalas studentu kopmītņu pirmās ēkas plāns. Autore D. Danneberga. 20. gadsimta 70. gadi. [LAM DZ21-8 (2)]
Plan of the first building of Students' Dormitories of RPI on *Ķipsala* Island. Author *D. Danneberga*. Around 1970s.
- 71** RPI studentu pilsētiņas Ķipsalā galvenās arhitektes D. Dannebergas paraksts. 20. gadsimta 70. gadi. [LVA 1345. f., 13. apr., 30-1. l., 1. lp]
Signature of the main architect of RPI Students' Campus on *Ķipsala* Island *D. Danneberga*. Around 1970s.
- 72** RPI Celtniecības fakultātes otrā korpusa Āzenes ielā 20 (tagad – Ķipsalas iela 6A), Ķipsalā, atklāšana. 1978. [RTU IVPC VM]
Opening ceremony of the second building of the Construction Engineering Faculty of RPI at 20 Āzenes Street (at present – 6A *Ķipsalas* Street) on *Ķipsala* Island. 1978.
- 73** RPI Celtniecības fakultātes otrā korpusa Āzenes ielā 20 (tagad – Ķipsalas iela 6A), atklāšanas dalībnieki, fonā – RPI studentu īdnīca Āzenes ielā 18 (tagad – Ķipsalas iela 6), Ķipsalā. 1978. [RTU IVCP VM]
Opening ceremony of the second building of the Construction Engineering Faculty of RPI at 20 Āzenes Street (at present – 6A *Ķipsalas* Street) on *Ķipsala* Island. View to the participants of the opening ceremony, at the background – Students' Canteen of RPI at 18 Āzenes Street (at present – 6 *Ķipsalas* Street) on *Ķipsala* Island. 1978.
- 74** RPI peldbaseina būvniecība Ķipsalas ielā 5, Ķipsalā. 1979. [RTU IVPC VM]
Construction of the Swimming Pool of RPI at 5 *Ķipsala* Street on *Ķipsala* Island. 1979.
- 75** RPI studentu kopmītņu pirmā korpusa Āzenes ielā 22 (tagad – Āzenes iela 8) būvniecība Ķipsalā. Ap 1980. gadu. [RTU IVPC VM]
Construction of the first building of Students' Dormitories of RPI at 22 Āzenes Street (at present – 8 Āzenes Street) on *Ķipsala*. Around 1980s.
- 76** RPI sporta komplekss Ķipsalā, tehniskais darba projekts, mehānikas konstrukcijas daļa, baseina fasāde. 1986. [LVA 1345. f., 9. apr., 3106. l.]
Sport Complex of RPI on *Ķipsala* Island, project of technical works, part of mechanical construction, facade. 1986.

20. GADSIMTA 80. GADI THE 1980s

- 77** RPI Ķipsalas studentu kopmītņu pirmsais korpus Āzenes ielā 22 (tagad – Āzenes iela 8), Ķipsalā. 1980. [RTU IVPC VM]
The first building of Students' Dormitories of RPI at 22 Āzenes Street (at present – 8 Āzenes Street) on *Ķipsala* Island. 1980.
- 78** RPI Ķipsalas studentu kopmītņu pirmsais korpus Āzenes ielā 22 (tagad – Āzenes iela 8), Ķipsalā. 20. gadsimta 80. gadu ziema. [RTU IVPC VM]
The first building of Students' Dormitories of RPI at 22 Āzenes Street (at present – 8 Āzenes Street) on *Ķipsala* Island. In winter of the 1980s.
- 79** Pirmās RPI studentu kopmītnes Āzenes ielā 22 (tagad – Āzenes iela 8), Ķipsalā, interjers. 1980. [Fotogrāfijas oriģināla glabātājs: Daina Danneberga]
The interior of the first building of Students' Dormitories of RPI at 22 Āzenes Street (at present – 8 Āzenes Street) on *Ķipsala* Island. 1980.
- 80** RPI studentu kopmītņu otrā korpusa Āzenes ielā 22a (tagad – Āzenes iela 6), Ķipsalā, būvniecība. 20. gadsimta 80. gadi. [RTU IVPC VM]
The construction of the second building of Students' Dormitories of RPI at 22a Āzenes Street (at present – 6 Āzenes Street) on *Ķipsala* Island. Around 1980s.
- 81** Vanšu tilta būvniecība. 20. gadsimta 80. gadi. [Fotogrāfijas oriģināla glabātājs: Jānis Knāķis]
Construction of the Gorky (at present – Vanšu) Bridge. Around 1980s.
- 82** RPI Ķīmijas fakultātes jaunā ēka Āzenes ielā 24 (tagad – Paula Valdena iela 3), Ķipsalā. 1983. [RTU IVPC VM]
New building of the Chemical Faculty of RPI at 24 Āzenes Street (at present – 3 *Paula Valdena* Street) on *Ķipsala* Island. 1983.
- 83** RPI Ķīmijas fakultātes kolektīvs no fakultātes vēsturiskās ēkas Kronvalda bulvāri 4 dodas pāri Gorkija (mūsdienās – Vanšu) tiltam uz jauno fakultātes ēku Āzenes ielā 24 (tagad – Paula Valdena iela 3), Ķipsalā. 1983. [RTU IVPC VM]
Collective of the Chemical Faculty of RPI goes to the newly built building at 24 Āzenes Street (at present – 3 *Paula Valdena* Street) on *Ķipsala* Island from historical building at 4 *Kronvalda* Boulevard across the Gorky (at present – Vanšu) Bridge. 1983.
- 84** Gorkija (mūsdienās – Vanšu) tilts. Skats no Pārdaugavas. 20. gadsimta 80. gadi. [LVKFFDA 117030N]
The Gorky (at present – Vanšu) Bridge. View from the *Pārdaugava*. Around 1980s.

- 85** Skats uz RPI studentu pilsētiņu Ķipsalā. 20. gadsimta 80. gadi. [RTU IVPC VM]
View to the RPI Students' Campus on *Kipsala* Island. Around 1980s.
- 86** Kā mani sauc? [Jaunais Inženieris, 1985. gada 31. oktobris, Nr. 7 (813), 2. lpp.]
What's my name? [Copy of article]
- 87** RPI Ķipsalas studentu kopmītnes, Āzenes ielā 22 un 22a (tagad – Āzenes iela 8 un 6), Ķipsalā. 1986. [RTU IVPC VM]
Both buildings of Students' Dormitories of RPI at 22 and 22a Āzenes Street (at present – 8 and 6 Āzenes Street) on *Kipsala* Island. 1986.
- 88** RPI Inženierceltniecības un Arhitektūras un celtniecības fakultātes ēkas, un RPI studentu ēdnīca Ķipsalā. 20. gadsimta 80. gadu beigas. [RTU IVPC VM]
Construction Engineering Faculty and Architectural Engineering Faculty buildings and Students' Canteen of RPI on *Kipsala* Island. End of 1980s.
- 89** RPI studentu kopmītu, Āzenes ielā 22 un 22a (tagad – Āzenes iela 8 un 6), Ķipsalā, pagalms. Ap 1980. gadu. [RTU IVPC VM]
Yard of Students' Dormitories of RPI at 22 and 22a Āzenes Street (at present – 8 and 6 Āzenes Street) on *Kipsala* Island. Around 1980s.
- 90** Plānotais dārzs pie RPI studentu kopmītu ēkām Ķipsalā. 1985. [LVA 1345. f, 13. apr., 32-3. l.]
Planned Garden at Students' Dormitories of RPI on *Kipsala* Island. 1985.
- 91** Kolonādes plāns Ķipsalā. 20. gadsimta 80. gadu vidus. [Fotogrāfijas oriģināla glabātājs: Ieva Mīkelsone]
Plan of the Colonnade on *Kipsala* Island. Middle of 1980s.
- 92** Kolonāde Ķipsalā. 20. gadsimta beigas. [RTU IVPC VM]
Colonnade on *Kipsala* Island. End of the 20th century.
- 93** RPI peldbaseins Ķipsalas ielā 5, Ķipsalā. 1989. [RTU IVPC VM]
Swimming Pool of RPI at 5 *Kipsala* Street on *Kipsala* Island. 1989.

20. GADSIMTA 90. GADI

THE 1990s

- 94** Bērnu pils Ķipsalā. [Māksla, 1990. gada 1. oktobris, Nr. 10, 64. lpp.]
Children's castle on *Kipsala* Island. [Copy of article]
- 95** Ķipsalas TV strādā! [Jaunais Inženieris, 1990. gada 15. martā, Nr. 14 (950), 1. lpp.]
TV of *Kipsala* is working! [Copy of article]

- 96** «Iepazīšanās svētki» kolonādē Ķipsalā. Ap 1990. [RTU IVPC VM]
«Celebration of the First Meeting» at the Colonnade on *Kipsala* Island. Around 1990.
- 97** RTU starptautisko izstāžu, kultūras un sporta centra «Ķipsala» būvniecība Ķipsalā. 20. gadsimta 90. gadu sākums. [RTU IVPC VM]
Construction of the International Exhibition, Culture and Sports Centre «*Kipsala*» of RTU on *Kipsala* Island. Beginning of 1990s.
- 98** Balasta dambis Ķipsalā. Skats uz Preses namu. 20. gadsimta 80. gadu beigas. [LVKFFDA 55548N]
Balasta Dam on *Kipsala* Island. View to the Press House building. End of 1980s.
- 99** RTU studentu kopmītnes Ķipsalā. Priekšplānā – kolonāde, fonā redzama trešā (nepabeigtā) RPI studentu kopmītnes ēka. 1990. [RTU IVPC VM]
Students' Dormitories of RTU on *Kipsala* Island. Foreground – Colonnade; at the background – the third (unfinished) building of Student's Dormitories of RTU. 1990.
- 100** Ķipsalnieki cer. [Latvijas Jaunatne, 1993. gada 16. oktobris, Nr. 232, 3. lpp.]
Inhabitants of *Kipsala* Island hope. [Copy of article]
- 101** Kriminālvēstis. [Diena, 1992. gada 20. augusts, Nr. 154, 8. lpp.]
Criminal news. [Copy of article]
- 102** Atjaunotā RPI pirmā direktora (mūsdienu izpratnē – rektora; 1958–1960) Kristapa Neilanda (1899–1960) ģipsī atlaietis krūšu tēls. Tēlnieks J. Nagliņš. 1991. [Fotogrāfijas oriģināla glabātājs: Ilze Gudro]
The bust in gypsum of the first Director (presently – Rector; 1958–1960) of the renewed RPI *Kristaps Neilands* (1899–1960) by sculptor *J. Nagliņš*. 1991.
- 103** Un tomēr rektorāts tur būs! [Jaunais Inženieris, 1996. gada, 4. aprīlis, Nr. 16 (1081), 5. lpp.]
And still, Rectorate will be there! [Copy of article]
- 104** RTU starptautisko izstāžu, kultūras un sporta centra «Ķipsala» būvniecība, Ķipsalā. 20. gadsimta 90. gadu sākums. [RTU IVPC VM]
Construction of the International Exhibition, Culture and Sports Centre «*Kipsala*» of RTU on *Kipsala* Island. Beginning of 1990s.
- 105** RTU apbūves kompleksa Ķipsalā makets. 20. gadsimta 90. gadu sākums. [RTU IVPC VM]
Mock-up of the construction complex of RTU on *Kipsala* Island. Beginning of 1990s.
- 106** RTU starptautisko izstāžu, kultūras un sporta centra «Ķipsala» halle 1997. gada oktobrī, RTU 135. gadu jubilejas dienā Ķipsalā. [RTU IVPC VM]
The Hall of the International Exhibition, Culture and Sports Centre «*Kipsala*» of RTU at the 135th Anniversary of RTU on October 1997 on *Kipsala* Island.

- 107** RTU 135. gadu jubilejai veltītais pasākums – rudens kross Ķipsalā. 1997. [RTU IVPC VM]
Autumn cross on *Kīpsala* Island, dedicated to the 135th Anniversary of RTU. October 1997.
- 108** RTU rektors akadēmīķis Ivars Knēts un RTU Vēstures muzeja vadītāja Alida Zigmunde RTU starptautisko izstāžu, kultūras un sporta centrā «Ķipsala» atklāj RTU 135. jubilejai veltīto izstādi «RTU (RPI) vakar un šodien». 1997. gada oktobris. [RTU IVPC VM]
RTU Rector Academician *Ivars Knēts* and Head of the RTU History Museum *Alida Zigmunde* opens exhibition «RTU (RPI) Yesterday and Today» at the International Exhibition, Culture and Sports Centre «*Kīpsala*» of RTU dedicated to the 135th Anniversary of RTU. October 1997.
- 109** RTU Ķipsalas studentu pilsētiņas makets, eksponēts RTU 135. jubilejai veltītajā izstādē «RTU (RPI) vakar un šodien». 1997. gada oktobris. [RTU IVPC VM]
Mock-up of the RTU *Kīpsala* Campus, exhibited on exhibition «RTU (RPI) Yesterday and Today» dedicated to the 135th Anniversary of RTU. October 1997.
- 110** Ķīmijas reaktīvu noliktavas (pēc D. Dannebergas projekta (1985), sākta celt (1988; nepabeigta)) ēkas pārbūve RTU bibliotēkas vajadzībām (1998–1999; arhitekte I. Bērziņa) Ķipsalā. [RTU IVPC VM]
The reconstruction of Warehouse of Chemical Agents building (projected in 1985 and started to build in 1988 (not finished) by architect *D. Danneberga*) to the RTU Scientific Library needs (1998–1999; architect *I. Bērziņa*) on *Kīpsala* Island.
- 111** RTU Zinātniskās bibliotēkas jaunā ēka Ķipsalas ielā 10 (tagad – Paula Valdena iela 5), Ķipsalā. 1999. [RTU IVPC VM]
New building of the RTU Scientific Library at 10 *Kīpsalas* Street (at present – 5 *Paula Valdena* Street) on *Kīpsala* Island. 1999.
- 112** RTU Zinātniskās bibliotēkas grāmatu krājums pārvietojamā izstāžu hallē pirms pārvietošanas uz jaunās ēkas pagrabstāvu – grāmatu krātuvi. 1999. [Fotogrāfijas oriģināla glabātājs: Aija Janbicka]
The Collection of books of the RTU Scientific Library at the movable exhibition hangar before the movement to the basement (repository of books) of the new building. 1999.
- 113** Tieki likti pamati jaunajai stacionārajai izstāžu hallei Ķipsalā līdzās RTU starptautisko izstāžu, kultūras un sporta centram «Ķipsala». 2000. [RTU IVPC VM]
Fundaments for the new International Exhibition Centre «*Kīpsala*» are put next to the International Exhibition, Culture and Sports Centre «*Kīpsala*» of RTU. 2000.

21. GADSIMTS THE 21st CENTURY

- 114** RTU Ķipsalas studentu pilsētiņa. 21. gadsimta sākums. [RTU IVPC VM]
RTU *Kīpsala* Campus. Beginning of the 21st century.
- 115** Islandes skvēra (starp Krišjāna Valdemāra, Āzenes un Ķipsalas ielu) atklāšana. 2011. [F64 Photo Agency]
Opening of Iceland Square (between *Krišjāņa Valdemāra*, *Āzenes* and *Ķipsalas* Streets on *Kīpsala* Island). 2011.
- 116** Jaunās stacionārās izstāžu halles celtniecība Ķipsalā. 21. gadsimta sākums. [RTU IVPC VM]
Construction of the new stationary exhibition hall on *Kīpsala* Island. Beginning of the 21st century.
- 117** 37. autobuss uz Vanšu tilta. 21. gadsimta sākums. [attēls no www.facebook.com]
Buss No. 37 on *Vanšu* Bridge. Beginning of the 21st Century.
- 118** Būt vai nebūt visām RTU fakultātēm Ķipsalā? [Jaunaīs Inženieris, 2005. gada 13. oktobris, Nr. 4 (1296), 6. lpp.]
To be or not to be all faculties of RTU on *Kīpsala* Island? [Copy of article]
- 119** Līguma parakstīšana ar Valsts izglītības attīstības aģenturu (VIAA) par Eiropas Savienības un Latvijas valsts finansējuma piešķiršanu RTU 19 miljonu latu apmērā, lai tālāk attīstītu Ķipsalas teritoriālo kompleksu. No kreisās: RTU rektors akadēmīķis Ivars Knēts, VIAA direktore Dita Traidās un LU rektors akadēmīķis Ivars Lācis. 2010. [RTU IVPC VM]
Signing of the agreement with the State Education Development Agency (SEDA) to allocate the financing of the European Union and the state funds to RTU in the amount of 19 million lats in order to further develop the territorial complex on *Kīpsala* Island.
From the left: RTU Rector Academician *Ivars Knēts*, Director of the SEDA *Dita Traidās* and Rector of University of Latvia Academician *Ivars Lācis*.
- 120** Pirmā RTU Ķipsalas studentu pilsētiņas vizualizācija. 2008. [RTU IVPC VM]
First visualization of RTU *Kīpsala* Campus. 2008.
- 121** Ēkas Āzenes ielā 18 vizualizācija. 2011. [RTU IVPC VM]
Visualization of building at 18 *Āzenes* Street on *Kīpsala* Island. 2011.
- 122** Ēkas Āzenes ielā 14/24 vizualizācija. 2011. [RTU IVPC VM]
Visualization of building at 14/24 *Āzenes* Street on *Kīpsala* Island. 2011.
- 123** Ēkas Āzenes ielā 12 k-1 vizualizācija. 2011. [RTU IVPC VM]
Visualization of building at 12 k-1 *Āzenes* Street on *Kīpsala* Island. 2011.

- 124** Ēka (bijusī RPI / RTU studentu ēdnīca) Āzenes ielā 18 (tagad – Ķīpsalas iela 6) pirms rekonstrukcijas Ķīpsalā. 2009. [Fotogrāfijas oriģināla glabātājs: Ilze Gudro]
Building (former Students' Canteen of RPI / RTU) at 18 Āzenes Street (at present – 6 Ķīpsalas Street) before reconstruction on Ķīpsala Island. 2009.
- 125** Ēkas (bijusī RPI / RTU studentu ēdnīca) Āzenes ielā 18 (tagad – Ķīpsalas iela 6), rekonstrukcijas darbi Ķīpsalā. 2011. [RTU IVPC VM]
Reconstruction works in building (former Students' Canteen of RPI / RTU) at 18 Āzenes Street (at present – 6 Ķīpsalas Street) on Ķīpsala Island. 2011.
- 126** RTU rektors akadēmīkis Leonīds Ribickis (pirmais no kreisās) un RTU Studentu parlamenta prezidents Juris Iljins, iemūrējot kapsulu ar vēstījumu nākamajām paaudzēm pirmās studentu pilsētiņas «RTU – Pilsēta pilsētā» renovētās ēkas – bijušās RPI / RTU studentu ēdnīcas – Ķīpsalā, Āzenes ielā 18 (tagad – Ķīpsalas iela 6), pamatos. 2011. gada 27. septembris. [RTU IVPC VM]
RTU Rector Academician *Leonīds Ribickis* (first from the right) with President of RTU Students' Parliament *Juris Iljins* immures the capsule with message to future generations in the foundation of the newly renovated building of the new RTU *Ķīpsala* Campus «RTU – City within a City» – the former Canteen of RPI / RTU at 18 Āzenes Street (at present – 6 Ķīpsalas Street) on Ķīpsala Island. 27 September 2011.
- 127** RTU Ķīpsalas studentu dienesta viesnīcu renovācija. 21. gadsimta sākums. [RTU IVPC VM]
Renovation of Students' Dormitories of RTU on Ķīpsala Island. Beginning of the 21st century.
- 128** Ēkas (bijusī RPI / RTU studentu ēdnīca) Āzenes ielā 18 (tagad – Ķīpsalas iela 6) Spāru svētki Ķīpsalā. Pie mikrofona – RTU rektors akadēmīkis Leonīds Ribickis. 2012. gada 23. aprīlis. [RTU IVPC VM]
Topping-out Celebration of the building (former Students' Canteen of RPI / RTU) at 18 Āzenes Street (at present – 6 Ķīpsalas Street) on Ķīpsala Island. At the microphone – RTU Rector Academician *Leonīds Ribickis*. 23 April 2012.
- 129** RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes (EEF) dekāns profesors Oskars Krievs lasa vēstījumu nākamajām paaudzēm, kas tiks iemūrēts studentu pilsētiņas «RTU – Pilsēta pilsētā» jaunās EEF ēkas Āzenes ielā 12 k-1 pamatos. 2013. gada 23. janvāris. [RTU IVPC VM]
Dean of the Faculty of Power and Electrical Engineering (FPEE) of RTU Professor *Oskars Krievs* reads the message to future generations which will be immured in the foundations of the new building of FPEE at 12 k-1 Āzenes Street in RTU *Ķīpsala* Campus «RTU – City within a City». 23 January 2013.

- 130** Ēkas (bijusī RPI / RTU studentu ēdnīca) Āzenes ielā 18 (tagad – Ķīpsalas iela 6) būvniecība Ķīpsalā. 2013. [RTU IVPC VM]
Construction of the building (former Students' Canteen of RPI / RTU) at 18 Āzenes Street (at present – 6 Ķīpsalas Street) on Ķīpsala Island. 2013.
- 131** RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes (EEF) profesors Kārlis Ketners ar EEF ēkas, Āzenes ielā 12 k-1, Ķīpsalā, Spāru svētku vainagu. Otrs no kreisās: RTU rektors akadēmīkis Leonīds Ribickis; trešais no kreisās: Latvijas Darba devēju konfederācijas prezidents Vitālijs Gavrilovs. 2013. gada 15. maijs. [RTU IVPC VM]
Professor of Faculty of Power and Electrical Engineering (FPEE) *Kārlis Ketners* at Topping-out Celebration of the FPEE building at k-1 Āzenes Street on Ķīpsala Island. Second from the left: RTU Rector Academician *Leonīds Ribickis*; third from the left: President of the Employers' Confederation of Latvia *Vitālijs Gavrilovs*. 15 May 2013.
- 132** RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes ēkas Spāru svētki Āzenes ielā 12 k-1, Ķīpsalā. 2013. gada 15. maijs. [RTU IVPC VM]
Topping-out Celebration of the building of Faculty of Power and Electrical Engineering of RTU at 12 k-1 Āzenes Street on Ķīpsala Island. 15 May 2013.
- 133** Arhitekts Ģirts Valeinis pie RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes jaunbūves Āzenes ielā 12 k-1, Ķīpsalā, ēkas Spāru svētkos. 2013. gada 15. maijs. [RTU IVPC VM]
Architect *Ģirts Valeinis* at newly built building of the Faculty of Power and Electrical Engineering of RTU at 12 k-1 Āzenes Street on Ķīpsala Island during the Topping-out Celebration. 15 May 2013.
- 134** RTU Materiālzinātnes un lietiskās ķīmijas fakultātes ēka Āzenes ielā 14 (tagad – Paula Valdena iela 7), Ķīpsalā, pirms renovācijas. 2013. gada 14. maijs. [RTU IVPC VM]
Faculty of Materials Science and Applied Chemistry of RTU at 14 Āzenes Street (at present – 7 *Paula Valdena* Street) on Ķīpsala Island before renovation. 14 May 2013.
- 135** Studentu pilsētiņas «RTU – Pilsēta pilsētā» pirmā renovētā ēka (bijusī RPI / RTU studentu ēdnīca) – Radošo industriju centrs Āzenes ielā 18 (tagad – Ķīpsalas ielā 6), Ķīpsalā. 2014. [RTU IVPC VM]
The first renovated building of the new RTU *Ķīpsala* Campus «RTU – City within a City» – the former Students' Canteen of RPI / RTU at 18 Āzenes Street (at present – 6 Ķīpsalas Street) on Ķīpsala Island – currently RTU Creative Industries Centre. 2014.

- 136** RTU rektors akadēmiķis Leonīds Ribickis un P. Valdena mazdēls emeritētais profesors *Erkki Hollo*, atklājot Paula Valdena ielu Ķipsalā. 2013. gada 26. jūlijus. [RTU IVPC VM]
 RTU Rector Academician *Leonīds Ribickis* with the grandson of P. Walden Professor Emeritus *Erkki Hollo* during the foundation of new Street (*Paula Valdena Street* located between *Zunda Embankment* and *Ķipsalas Street*) on *Ķipsala Island*. 26 July 2013.
- 137** Pirmo reizi Ķipsalā, renovētajā RPI / RTU studentu ēdnīcas ēkā Āzenes ielā 18 (tagad – Ķipsalas ielā 6), notiek gadskārtējā, RTU Materiālzinātnes un lietiskās ķīmijas fakultātes Dizaina tehnoloģiju institūta 10. studentu modes skate «Ķipsalas pavasaris 2014». 2014. gada 28. aprīlis. [RTU IVPC VM]
 For the first time on *Ķipsala Island*, the 10th student fashion show «*Ķipsalas pavasaris 2014*» (*«Spring of Ķipsala 2014»*) of the Institute of Design Technologies of the Faculty of Materials Science and Applied Chemistry of RTU was held in the renovated Students' Canteen of RPI / RTU building at 18 Āzenes Street (at present – 6 *Ķipsalas Street*). 28 April 2014.
- 138** Svinīga RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes jaunās ēkas atklāšana Āzenes ielā 12 k-1, Ķipsalā. Ēku atklāj izglītības un zinātnes ministre Ina Druviete un RTU rektors akadēmiķis Leonīds Ribickis. 2014. gada 17. septembris. [RTU IVPC VM]
 The opening ceremony of new building of Faculty of Power and Electrical Engineering of RTU at 12 k-1 Āzenes Street on *Ķipsala Island*. The building was opened by the Minister for Education and Science *Ina Druviete* and RTU Rector Academician *Leonīds Ribickis*. 17 September 2014.
- 139** RTU Zinātniskās bibliotēkas ēka bez piebūves Ķipsalas ielā 10 (tagad – Paula Valdena iela 5), Ķipsalā. Fonā: (kreisajā pusē) – renovētā RTU Materiālzinātnes un lietiskās ķīmijas fakultātes (MLĶF) ēka Āzenes ielā 24 (tagad – Paula Valdena iela 3); (labajā pusē) – MLĶF ēka Āzenes ielā 14 (tagad – Paula Valdena iela 7) pirms renovācijas. 2014. [RTU IVPC VM]
 The RTU Scientific Library building without new annex at 10 *Ķipsalas Street* (at present – 5 *Paula Valdena Street*) on *Ķipsala Island*. In the background on the left – renovated Faculty Materials Science and Applied Chemistry (FMSAC) of RTU at 24 Āzenes Street (at present – 3 *Paula Valdena Street*) and on the right – not renovated building of FMSAC of RTU at 14 Āzenes Street (at present – 7 *Paula Valdena Street*). 2014.

- 140** Kapsulas ar vēstījumu nākamajām paaudzēm iemūrēšana studentu pilsētiņas «RTU – Pilsēta pilsētā» – RTU Laboratoriju mājas – pamatos, Paula Valdena ielā 1, Ķipsalā. No kreisās: RTU rektora vietnieks attīstības jautājumos Artūrs Zeps, Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāre Sanda Liepiņa, RTU rektors akadēmiķis Leonīds Ribickis, VAS «Latvijas Dzelceļš» viceprezidents Edvīns Bērziņš (pie mikrofona). 2014. gada 19. novembris. [RTU IVPC VM]
 Immuring of the capsule with message to future generations in the foundations of RTU Laboratory building of the new RTU *Ķipsala Campus* «RTU – City within a City» – at 1 *Paula Valdena Street* on *Ķipsala Island*. From the left: Deputy for RTU Rector for Development *Artūrs Zeps*, Secretary for Minister for Education and Science *Sanda Liepiņa*, RTU Rector Academician *Leonīds Ribickis*, Vice-President of Latvian Railways *Edvīns Bērziņš* (at the microphone). 19 November 2014.
- 141** RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes ēka Āzenes ielā 12 k-1, Ķipsalā. 2016.
 [RTU IVPC VM]
 Building of Faculty of Power and Electrical Engineering of RTU at 12 k-1 Āzenes Street on *Ķipsala Island*. 2016.
- 142** RTU Laboratoriju mājas būvniecība Paula Valdena ielā 1, Ķipsalā. 2014. [RTU IVPC VM]
 The construction of RTU Laboratory building at 1 *Paula Valdena Street* on *Ķipsala Island*. 2014.
- 143** RTU Zinātniskās bibliotēkas jaunās piebūves būvlaukums Paula Valdena ielā 5, Ķipsalā. 2014.
 [RTU IVPC VM]
 The construction site of new annex of RTU Scientific Library at 5 *Paula Valdena Street* on *Ķipsala Island*. 2014.
- 144** RTU Zinātniskās bibliotēkas jaunās piebūves celtniecība Paula Valdena ielā 5, Ķipsalā. 2015.
 [RTU IVPC VM]
 Construction of new annex of RTU Scientific Library at 5 *Paula Valdena Street* on *Ķipsala Island*. 2015.
- 145** RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes ēka Āzenes ielā 12 k-1, Ķipsalā. 2016.
 [RTU IVPC VM]
 Building of Faculty of Power and Electrical Engineering of RTU at 12 k-1 Āzenes Street on *Ķipsala Island*. 2016.
- 146** RTU Zinātniskās bibliotēkas jaunā piebūve Paula Valdena ielā 5, Ķipsalā. 2016. [RTU IVPC VM]
 The new annex of RTU Scientific Library at 5 *Paula Valdena Street* on *Ķipsala Island*. 2016.

- 147** RTU Laboratoriju mājas būvniecība Paula Valdena ielā 1, Ķīpsalā. 2015. [RTU IVPC VM]
Construction of RTU Laboratory building at 1 *Paula Valdena* Street on *Ķīpsala* Island. 2015.
- 148** Renovētās studentu dienesta viesnīcu ēkas Āzenes ielā 22 un 22a (tagad – Āzenes iela 8 un 6), Ķīpsalā. 2015. [RTU IVPC VM]
Renovated buildings of Students' Dormitories of RTU at 22 and 22a *Āzenes* Street (at present – 8 and 6 *Āzenes* Street) on *Ķīpsala* Island. 2015.
- 149** Renovētās RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes ēkas Paula Valdena ielā 3/7, Ķīpsalā. 2015. [RTU IVPC VM]
Renovated buildings of Faculty Materials Science and Applied Chemistry of RTU at 3/7 *Paula Valdena* Street on *Ķīpsala* Island. 2015.
- 150** Uz RTU Laboratoriju ēkas jumta, Paula Valdena ielā 1, Ķīpsalā, tiek novietots mācību helikopters. 2016. gada 7.jūnijs. [RTU IVPC VM]
Training helicopter is placed on the roof of the RTU Laboratory building at 1 *Paula Valdena* Street on *Ķīpsala* Island. 7 June 2016.
- 151** RTU Elektronikas un telekomunikāciju fakultātes renovētā ēka, Āzenes ielā 12, Ķīpsalā. 2016. gada 22. oktobris. [RTU IVPC VM]
Renovated building of Faculty of Electronics and Telecommunications of RTU at 12 *Āzenes* Street on *Ķīpsala* Island. 22 October 2016.
- 152** Atjaunotā RTU peldbaseina ēka Ķīpsalas ielā 5, Ķīpsalā. 2015. [RTU IVPC VM]
Renovated building of Swimming Pool of RTU at 5 *Ķīpsalas* Street on *Ķīpsala* Island. 2015.
- 153** RTU Laboratoriju māja. 2016. [RTU IVPC VM]
RTU Laboratory building. 2016.
- 154** RTU Mašīnzinību, transporta un aeronautikas fakultātes ēkas, Ķīpsalas ielā 6B, Ķīpsalā, vizualizācija. 2017. [RTU IVPC VM]
Visualization of building of Faculty of Mechanical Engineering, Transport and Aeronautics of RTU at 6B *Ķīpsalas* Street on *Ķīpsala* Island. 2017.
- 155** RTU Būvniecības inženierzinātnu fakultātes ēkas, Ķīpsalas ielā 6A, Ķīpsalā, vizualizācija. 2017. [RTU IVPC VM]
Visualization of building of Faculty of Civil Engineering of RTU at 6A *Ķīpsalas* Street on *Ķīpsala* Island. 2017.
- 156** RTU Datorzinātnes un informācijas tehnoloģijas fakultātes ēkas Ķīpsalā vizualizācija. 2017. [RTU IVPC VM]
Visualization of building of Faculty of Computer Science and Information Technology of RTU on *Ķīpsala* Island. 2017.
- 157** Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis un RTU rektors akadēmīķis Leonīds Ribickis RTU Ķīpsalas studentu pilsētījā. 2018. gada 12. aprīlis. [RTU IVPC VM]
President of Latvia *Raimonds Vējonis* and RTU Rector Academician *Leonīds Ribickis* at RTU *Ķīpsala* Campus. 12 April 2018.
- 158** «RTU – Pilsēta pilsētā» vizualizācija. 2018. [RTU IVPC VM]
«RTU – City within a City» visualization. 2018.

RTU IVPC VM	Rīgas Tehniskā universitātes Inženierzinātņu vēstures pētniecības centra Vēstures muzejs History Museum of Research Centre for Engineering History of Riga Technical University
LNB	Latvijas Nacionālā bibliotēka National Library of Latvia
LUAB RRGN	Latvijas Universitātes Akadēmiskās bibliotēkas Rokrakstu un reto grāmatu nodaļa Academic Library of University of Latvia, Department of Handwriting and Rare Books
LVA	Latvijas Valsts arhīvs Latvian State Archives
LVVA	Latvijas Valsts vēstures arhīvs Latvian State Historical Archives
RVKM / VRVM	Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs / Valsts Rīgas vēstures muzejs Museum of the History of Riga and Navigation / State Riga Historical Museum
LVKFFDA	Latvijas Valsts kinofotonodokumentu arhīvs Latvian State Archive of Audiovisual Documents

